

รายงานการวิจัย

แนวทางการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

Guidelines for Developing Sustainable Tourism Programs

Chawang District, Nakhon Si Thammarat Province

สุวิสา ไชยสุวรรณ Suwisa Chaisuwan

จตุพร อภิโชติภูตินันท์ Jatuphon Apichodphudinun

บุญยทธรรศน์ คงแก้ว Punyathud Kongkaew

พจนา หอมหวล Podjana Homhaul

คณะเทคโนโลยีการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

งบประมาณเงินกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ประจำปี พ.ศ. 2563

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย งบประมาณเงินกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปี พ.ศ. 2563 เป็นงานวิจัยพื้นฐานเพื่อก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาแนวทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ตลอดจนผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางให้หน่วยงานหรือผู้ประกอบการอื่นๆ ที่สนใจ ใช้ในการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยว

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยที่ได้ให้การสนับสนุนทุนในการทำวิจัยนี้ ขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ทั้งความสะดวกในการเดินทาง ความสะดวกในการสอบถามข้อมูล ขอขอบคุณผู้ร่วมวิจัยที่อุทิศกำลังกายและกำลังใจช่วยในการวิจัยครั้งนี้ลุล่วงได้ด้วยดี ตลอดจนครอบครัวและเพื่อนที่ให้ความห่วงใย ให้ความช่วยเหลือ เป็นกำลังใจให้เสมอมา ประโยชน์อันใดที่เกิดจากงานวิจัยนี้ย่อมเป็นผลมาจากความกรุณาของท่านและหน่วยงาน ผู้วิจัยจึงใคร่ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

สุวิสา ไชยสุวรรณและคณะ
กุมภาพันธ์ 2564

แนวทางการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

สุวิสา ไชยสุวรรณ¹, จตุพร อภิโชติภูตินันท์¹, ปุณยพรรณ คงแก้ว¹, พงนา หอมหวล¹

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมและแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) ศึกษาความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช 3) แนวทางการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวในอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวกับครอบครัว/ญาติ/คู่รัก ระยะเวลาในการท่องเที่ยวคือ 1 วัน มาเที่ยวฉวางเป็นครั้งแรก งบประมาณโดยเฉลี่ยต่อวัน 1,001 –2,000 บาท มีการวางแผนการท่องเที่ยวด้วยตนเอง ถ้ามีโอกาสจะกลับมาท่องเที่ยวอีก รู้จักหรือทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวอำเภอฉวางด้วยอินเทอร์เน็ต สถานที่ที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวอำเภอฉวางมากที่สุด คือ จุดชมวิวเขาสุณีย์และเมื่อชมทะเลหมอก ณ จุดชมวิวเขาสุณีย์เสร็จจะเดินทางไปท่องเที่ยวอำเภอลานสกา มากที่สุด

ระดับแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ระดับแรงจูงใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยภายในมีระดับแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก และปัจจัยภายนอกมีระดับแรงจูงใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยวอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นแต่ละโปรแกรมพบว่า โปรแกรมที่มีระดับความคุ้มค่ามากที่สุด คือ โปรแกรมที่ 1 (One day trip) เิงศาสนาและโปรแกรมที่ 2 (One day trip) เิงเกษตรและธรรมชาติ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราชและแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยว ในระดับค่อนข้างสูง

จากผลการวิจัยนี้ ทำให้ผู้ประกอบการได้แนวทางการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสมกับผู้ประกอบการและมีความเหมาะสมต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว เมื่อผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวมีความต้องการที่สอดคล้องกัน อันจะก่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ : ต้นทุน โปรแกรมการท่องเที่ยว

Guidelines for Developing Sustainable Tourism Programs Chawang District, Nakhon Si Thammarat Province

Suwisa Chaisuwan¹, Jatuphon Apichodphudinun¹, Punyathud Kongkaew¹,
Podjana Homhaul¹

Abstract

This research aims to study 1) Behaviors and motivation of tourists in Chawang District, Nakhon Si Thammarat Province 2) The value of tourism programs for tourists in Chawang District, Nakhon Si Thammarat Province 3) Guidelines for developing sustainable tourism programs. The sample used in the research were tourists in Chawang District, Nakhon Si Thammarat Province. The statistics used in the research were Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation (S.D.) and Pearson's Correlation Coefficient.

The study of tourism behaviors of tourists towards Chawang District, Nakhon Si Thammarat Province indicated that the majority of the respondents traveled with family / relatives / couples with travel period for 1 day, visited Chawang for the first time with average daily budget of 1,001–2,000 baht, planned the travel by themselves and planned to travel here again, knew or found information about tourist attractions in Chawang District on the Internet. The place where tourists visited the most in Chawang District was the Khao Soon viewpoint. After they had watched the sea of mist at the Khao Soon viewpoint, they continued to travel to Lan Saka District the most.

The study of the motivation levels of tourists towards Chawang District, Nakhon Si Thammarat Province indicated that the overall motivation levels were at a high level. When considered each aspect, it was found that internal factors had a high level of motivation and external factors had the highest level of motivation.

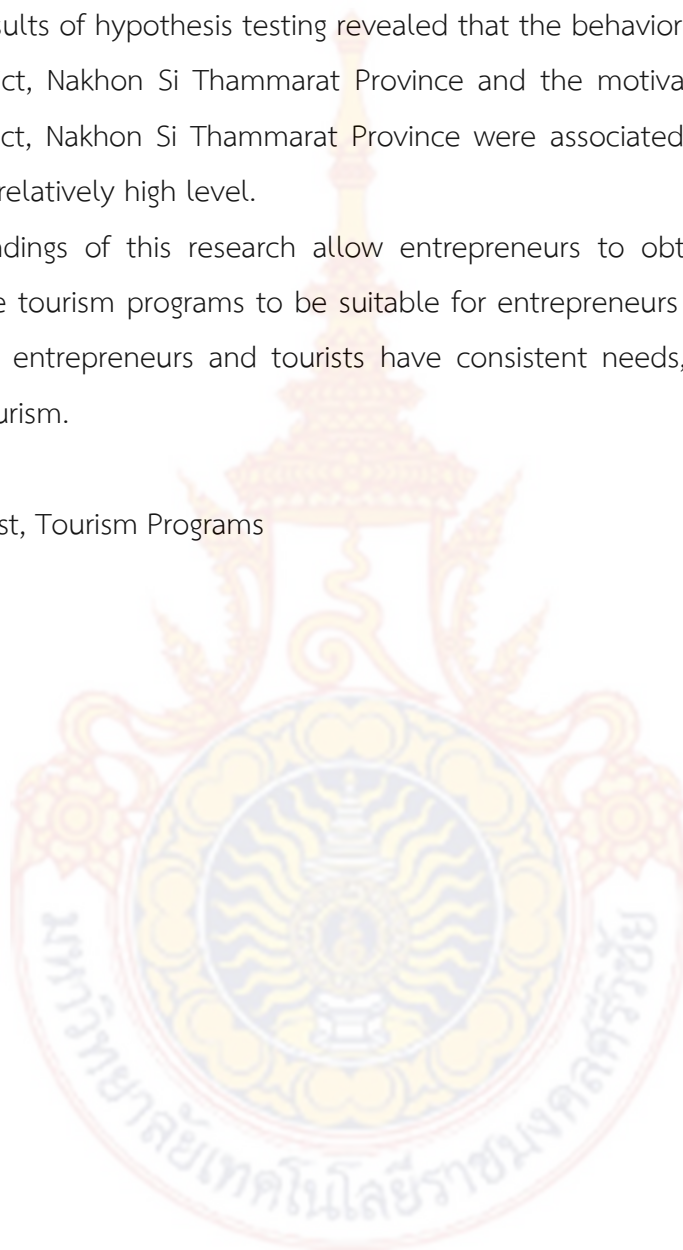
The value levels of the tourism programs in Chawang District, Nakhon Si Thammarat Province indicated that the overall value levels of the tourism programs were at the highest level. When considering each program, it was found that the

programs with the highest level of value were Program 1 (One day trip) which was related to religious and Program 2 (One day trip) which was related to agriculture and nature.

The results of hypothesis testing revealed that the behaviors of tourists in the Chawang District, Nakhon Si Thammarat Province and the motivation of tourists in Chawang District, Nakhon Si Thammarat Province were associated with the tourism programs at a relatively high level.

The findings of this research allow entrepreneurs to obtain guidelines for developing the tourism programs to be suitable for entrepreneurs and the needs of tourists. While entrepreneurs and tourists have consistent needs, it will lead to a sustainable tourism.

Keyword : Cost, Tourism Programs

¹The Teacher in the Faculty of Management Technology, Rajamangala University of Technology Srivijaya

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฑ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 กรอบแนวคิดของการวิจัย	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับต้นทุน	5
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	12
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยว	22
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการท่องเที่ยว	28
2.5 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	29
2.6 ประวัติอำเภอฉวาง	31
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
3.1 การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	42
3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	42
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	44
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	91
5.2 อภิปรายผล	96
5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย	101
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ประวัติผู้เขียน	

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 4-1	แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	47
ตารางที่ 4-2	แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	47
ตารางที่ 4-3	แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	47
ตารางที่ 4-4	แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	48
ตารางที่ 4-5	แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	48
ตารางที่ 4-6	แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามภูมิสำเนา	49
ตารางที่ 4-7	แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามผู้ร่วมเดินทาง	49
ตารางที่ 4-8	แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระยะเวลาในการท่องเที่ยว	50
ตารางที่ 4-9	แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามจำนวนครั้งที่มาเที่ยวอำเภอฉวาง	50
ตารางที่ 4-10	แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามงบประมาณโดยเฉลี่ยต่อวันเท่าไรในการมาเที่ยวอำเภอฉวาง	51
ตารางที่ 4-11	แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามรูปแบบในการเดินทางมาอำเภอฉวาง	51
ตารางที่ 4-12	แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามโอกาสที่จะกลับมาท่องเที่ยวอำเภอฉวาง	52
ตารางที่ 4-13	แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกจากการทราบแหล่งท่องเที่ยวอำเภอฉวาง	52

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 4-14	แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามการเดินทางท่องเที่ยวสถานที่ใดบ้างในอำเภอฉวาง	53
ตารางที่ 4-15	แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามแหล่งท่องเที่ยวนอกจากอำเภอฉวาง	53
ตารางที่ 4-16	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวม	54
ตารางที่ 4-17	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามปัจจัยภายใน	54
ตารางที่ 4-18	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามปัจจัยภายนอก	55
ตารางที่ 4-19	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยวอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช	56
ตารางที่ 4-20	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	57
ตารางที่ 4-21	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip)	58
ตารางที่ 4-22	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip)	59
ตารางที่ 4-23	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip)	60

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 4-24	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่าง ยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) ด้านปัจจัย ภายใน	61
ตารางที่ 4-25	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่าง ยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) ด้านปัจจัย ภายนอก	62
ตารางที่ 4-26	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่าง ยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip)	63
ตารางที่ 4-27	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่าง ยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) ด้านปัจจัยภายใน	64
ตารางที่ 4-28	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่าง ยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) ด้านปัจจัยภายนอก	65

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย	3
4-1 ภาพเขาสุณีย์	68
4-2 วัดธาตุน้อย	70
4-3 บ่อน้ำมนต์พ่อท่านคล้าย	71
4-4 วัดนาเขลียง	72
4-5 วัดสุวรรณาราม	73
4-6 รอยพระพุทธรูปจำลอง สำนักสงฆ์ควนพระพุทธรูป	74
4-7 บ้านดินร่มสวนครุฑมิปัญญาไทย	77
4-8 สวน 2 ครู	78
4-9 เขาช่องกบฟาร์มสเตย์	79
4-10 บ่อน้ำร้อนห้วยปรึก	79
4-11 วิสาหกิจภูมิปัญญาหมอฟันบ้าน	80
4-12 ร้านอาหาร บายใจรีสอร์ท	81
4-13 ร้านอาหาร ร้านอาหารใบไม้	82
4-14 ร้านหมี่เกี้ยวจันดี	82
4-15 ร้านศิมา คาเฟ่	83
4-16 บ้านแม่เฒ่า ดินเขาสุณีย์ รีสอร์ท	84
4-17 เขาช่องกบฟาร์มสเตย์	85
4-18 ภูผาหมอก เขาสุณีย์แคมป์	86
4-19 ร้านจำหน่ายสินค้า OTOP	86

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นธุรกิจที่มีความสำคัญและเป็นที่น่าสนใจทั้งในภาครัฐและเอกชนเนื่องจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้มีบทบาทอย่างมากในการพัฒนาและกระตุ้นเศรษฐกิจให้ไปในทิศทางที่ดีขึ้น การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยที่สำคัญมานาน เนื่องมาจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสามารถสร้างเงินตราต่างประเทศและสร้างความเจริญให้กับท้องถิ่นส่งผลทำให้เกิดการจ้างงานให้กับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม เกิดการหมุนเวียน และการกระจายรายได้ทั่วท้องถิ่น ซึ่งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจให้กับท้องถิ่นและประเทศชาติ นอกจากนี้จะมีประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจแล้ว ยังมีประโยชน์ทางด้านสังคม โดยช่วยให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมประเพณีของแต่ละท้องถิ่นและช่วยกันรักษาสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นอีกด้วย

ภาพรวมสถานการณ์ท่องเที่ยวชาวต่างชาติสำหรับปี 2562 ที่ผ่านมาว่า ตลอดทั้งปีที่ผ่านมาประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวทั้งสิ้น 3.93 ล้านคน ขยายตัวร้อยละ 2.48 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า และก่อให้เกิดรายได้รวม 1,824,042.35 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 11.66 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ส่วนสถานการณ์ท่องเที่ยวชาวไทยเที่ยวไทยในปี 2560 นั้นคาดว่าจะมีชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศจำนวน 152 ล้านคนต่อครั้ง ขยายตัวร้อยละ 4.39 จากปีที่ผ่านมา และคาดว่าจะมีการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของชาวไทยรวม 930,000 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 5.42 จากปีที่ผ่านมา (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562) ซึ่งการท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่จะกระจุกตัวอยู่ในเมืองหลัก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย(ททท.)จึงเกิดแนวคิดพัฒนาภาคการท่องเที่ยวไทยให้กระจายตัวสู่เมืองรอง และเน้นการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้มากขึ้นในปี 2561 จึงได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรอง 55 จังหวัด เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวในท้องถิ่น ภายใต้แคมเปญ “Amazing Thailand Go Local หรือ เที่ยวท้องถิ่นไทย ชุมชนเติบโตใหญ่ เมืองไทยเติบโต” โดยมีเป้าหมายเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวเข้าสู่เมืองรองและชุมชนไม่น้อยกว่า 10 ล้านคน กระจายโอกาสในเชิงรายได้จากการท่องเที่ยวให้ลงสู่เศรษฐกิจฐานรากไม่ต่ำกว่า 10,000 ล้านบาท ปรับสัดส่วนนักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและคนต่างชาติในพื้นที่เมืองหลักต่อเมืองรอง จาก 70:30 เป็น 65:35 ในปี 2561 และสามารถสร้างบรรยากาศการท่องเที่ยวไปยังเมืองรองและชุมชนได้อย่างคึกคัก กระตุ้นให้เกิดการเตรียมความพร้อมและพัฒนาพื้นที่สู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสมดุลในทุกมิติ

ซึ่งจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นหนึ่งในเมืองรอง จังหวัดนครศรีธรรมราชอาจยังไม่เป็นที่รู้จักในด้านการท่องเที่ยวมากนัก นอกจากวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหารที่สร้างชื่อเสียงให้จังหวัดมาช้านาน จึงทำให้จังหวัดนครศรีธรรมราชอาจไม่ได้เป็นจุดหมายหลักในการท่องเที่ยว แต่เมื่อเวลาผ่านไป หลังจากได้มีการเผยแพร่ภาพสถานที่ที่น่าสนใจต่างๆของจังหวัดมากขึ้น พร้อมทั้งการส่งเสริมการท่องเที่ยวของหน่วยงานต่างๆ ทำให้หลายคนเริ่มรู้ว่า เมืองนคร มีความน่าสนใจไม่แพ้จังหวัดอื่นในภาคใต้ มีดีทั้งในแง่ภูมิของธรรมชาติล้ำค่าทั้งทะเล ภูเขา น้ำตก ความงดงามทางด้านศิลปวัฒนธรรม และวิถีชาวบ้าน ซึ่งอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่ได้รับนิยามมากในขณะนี้ จากการเปิดตัวโครงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ “ล่องเรือ ถ่อแพ แลหมอก” ของ อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2560 ที่บ้านฝายท่า หมู่ 11 ต.นาแวง อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช มีการจัดโครงการเพิ่มศักยภาพและรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยมี นายไกรณรงค์ ธรฤทธิ์ อดีตนายก อบต.ไม้เรียง และนายจิรพงศ์ สุทธิ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 11 เป็นผู้ริเริ่มจัดกิจกรรมเพื่อศึกษาศักยภาพและข้อจำกัดของทรัพยากรการท่องเที่ยวในชุมชนบ้านฝายท่า เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบชุมชนที่มีส่วนร่วมที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และผลักดันการพัฒนาการท่องเที่ยวใน อ.ฉวาง สำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ล่องเรือ ถ่อแพ แลหมอก นักท่องเที่ยวสามารถรับชมทะเลหมอกบนยอดเขาศูนย์ ต.ไม้เรียง ได้ตั้งแต่ช่วงเช้า หลังจากนั้นก็มาล่องเรือที่บ้านฝายท่า ต.นาแวง โดยมีผู้ใหญ่บ้านอำนวยความสะดวก มีไกด์นำเที่ยวล่องเรือตั้งแต่บ้านฝายท่า ต.ไม้เรียง ระยะทาง 7 กิโลเมตร ได้สัมผัสกับลมเย็นน้ำใสสะอาดและบริสุทธิ์ที่ไหลมาจากต้นน้ำตาปี และยังมีหาดทรายไว้พักผ่อนเป็นระยะ มีจุดกระโดดน้ำที่สวยงาม ตลอดเส้นทางล่องเรือจะเห็นวิถีชีวิตของคนริมแม่น้ำตาปี นายไกรณรงค์ กล่าวอีกว่า เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความตั้งใจมีความต้องการจะเปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส โดยใช้การท่องเที่ยวนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับชุมชนเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจ ลดปัญหาความยากจนและการละทิ้งถิ่นฐานของคนในชุมชน สร้างคุณค่าและมูลค่าของทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ตลอดจนการอนุรักษ์วิถีชีวิตท้องถิ่นและวัฒนธรรม

ดังนั้น โปรแกรมการท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวและเป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว สามารถเลือกโปรแกรมการท่องเที่ยวได้ตรงตามความต้องการมีความเหมาะสมด้านราคา และเป็นแนวทางให้กับผู้ประกอบการได้ตัดสินใจทำโปรแกรมการท่องเที่ยว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมและแรงจูงใจของนักท่องเที่ยว ในเขตพื้นที่ อำเภอดงหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. ศึกษาความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอดงหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. แนวทางการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

1.3 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.1 นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อโปรแกรมการท่องเที่ยวที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต ทำให้เกิดความต้องการมาเที่ยวสถานที่อื่น ๆ นอกจากจุดชมวิวยเขาศูนย์
- 1.2 ทำให้ผู้ประกอบการได้ข้อมูลด้านต้นทุน เพื่อนำมาปรับให้เหมาะสมกับการตั้งราคาของแต่ละโปรแกรม และรู้ความต้องการของนักท่องเที่ยวและเป็นแนวทางให้กับผู้ประกอบการอื่นๆ ที่สนใจ
- 1.3 เป็นแนวทางให้หน่วยงานหรือผู้ประกอบการในจังหวัดอื่นๆ ใช้ในการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยว

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ ผู้ประกอบการในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง ได้แก่ ผู้ประกอบการร้านอาหาร ผู้ประกอบการที่พัก และผู้ประกอบการของที่ระลึก และนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยศึกษาในประเด็นพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว แรงจูงใจของนักท่องเที่ยว ความคุ้มค่าต่อโปรแกรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว และแนวทางการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาวิจัยในช่วงเวลาระหว่าง 1 เมษายน พ.ศ. 2563 ถึง 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ต้นทุน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นของหนึ่งโปรแกรมการท่องเที่ยวในอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ความคุ้มค่าสำหรับนักท่องเที่ยว หมายถึง โปรแกรมการท่องเที่ยวที่มีความคุ้มค่าสำหรับนักท่องเที่ยวในรูปแบบของความพึงพอใจ

โปรแกรมการท่องเที่ยว หมายถึง โปรแกรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นใหม่ ในอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับต้นทุน
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการท่องเที่ยว
- 2.5 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
- 2.6 ประวัติอำเภอฉวาง
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับต้นทุน

1.1 ทฤษฎีเรื่องต้นทุน

ต้นทุน หมายถึง มูลค่าของทรัพยากรที่สูญเสียไปเพื่อให้ได้สินค้าหรือบริการ โดยมูลค่านั้นจะต้องสามารถวัดได้เป็นหน่วยเงินตรา ซึ่งเป็นลักษณะของการลดลงในสินทรัพย์หรือเพิ่มขึ้นในหนี้สิน ต้นทุนที่เกิดขึ้นอาจจะใช้ประโยชน์ในปัจจุบันหรือในอนาคตก็ได้ เมื่อต้นทุนใดที่เกิดขึ้นแล้ว และกิจการได้ใช้ประโยชน์ไปทั้งสิ้นแล้ว ต้นทุนนั้นก็จะถือเป็นค่าใช้จ่าย (Expenses) ดังนั้นค่าใช้จ่ายจึงหมายถึงต้นทุนที่ได้ให้ประโยชน์และกิจการได้ใช้ประโยชน์ทั้งหมดไปแล้วในขณะนั้น และสำหรับต้นทุนที่กิจการสูญเสียไป แต่จะให้ประโยชน์แก่กิจการในอนาคตเรียกว่า “สินทรัพย์” (Asset) (อนุรักษ์ ทองสุโขวงศ์, 2559)

ต้นทุน หมายถึง ทรัพยากรของกิจการที่สามารถกำหนดมูลค่าเป็นตัวเงินที่จะต้องสูญเสียไปเพื่อแลกเปลี่ยนกับสินค้าหรือบริการที่จะได้รับมา (สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, 2553)

ต้นทุน หมายถึง มูลค่าที่วัดได้เป็นจำนวนเงินของสินทรัพย์ หรือความเสียสละที่กิจการได้ลงทุนไปเพื่อให้ได้สินค้า สินทรัพย์หรือบริการต่างๆ ซึ่งกิจการคาดว่าจะนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในภายหลัง (ดวงมณี โกมารทัต, 2555) ชนิดของต้นทุนที่แบ่งออกตามการจำแนกในลักษณะต่าง ๆ

1. การจำแนกต้นทุนตามลักษณะส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ ส่วนประกอบของต้นทุนที่ใช้ในการผลิตสินค้า หรือผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด (Cost of a Manufactured Product) จะประกอบด้วยวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต

- 1.1 วัตถุดิบ (Materials) นั้นเป็นส่วนประกอบสำคัญของการผลิตสินค้าแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

- 1.1.1 วัตถุดิบทางตรง (Direct) Materials) หมายถึงวัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิต และสามารถระบุได้อย่างชัดเจนว่าใช้ในการผลิตสินค้าชนิดใดในปริมาณและต้นทุนเท่าใด

1.1.2 วัสดุทางอ้อม (Indirect Material) หมายถึงวัสดุต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยทางอ้อมกับการผลิตสินค้า แต่ไม่ใช่วัสดุหลัก หรือวัสดุส่วนใหญ่ บางครั้งวัสดุทางอ้อม อาจจะถูกเรียกว่าวัสดุโรงงาน

1.2 ค่าแรงงาน (Labour) หมายถึงค่าจ้างหรือผลตอบแทนที่จะจ่ายให้แก่ลูกจ้างหรือคนงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าแบ่งเป็น 2 ชนิดคือ

1.2.1 ค่าแรงงานทางตรง (Direct Labour) หมายถึงค่าแรงงานต่าง ๆ ที่จ่ายให้กับคนงานหรือลูกจ้างที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าสำเร็จรูปโดยตรง

1.2.2 ค่าแรงงานทางอ้อม (Indirect Labour) หมายถึงค่าแรงงานที่ไม่เกี่ยวข้องกันกับค่าแรงงานทางตรงที่ใช้ในการผลิตสินค้า เช่น เงินเดือนผู้ควบคุมโรงงาน เงินเดือนพนักงานทำความสะอาด เครื่องจักร และโรงงาน

1.3 ค่าใช้จ่ายการผลิต (Manufacturing Overhead) ค่าใช้จ่ายในการผลิต หมายถึง แหล่งรวบรวมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าซึ่งนอกเหนือจากวัสดุทางตรง ค่าแรงงานทางตรง เช่นวัสดุทางอ้อม ค่าแรงงานทางอ้อม ค่าใช้จ่ายในการผลิตทางอ้อมอื่น ๆ เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าเช่า ค่าเสื่อมราคา ค่าประกันภัย ค่าภาษี ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในโรงงานเท่านั้น ในบางกรณี ก็มีการเรียกค่าใช้จ่ายการผลิตในชื่ออื่น ๆ เช่น ค่าใช้จ่ายโรงงาน (Factory Overhead) โสหุ่ยการผลิต (Manufacturing Burden) ต้นทุนผลิตทางอ้อม (Indirect Costs)

2. การจำแนกต้นทุนตามความสัมพันธ์กับระดับของกิจกรรม หรือเรียกว่า การจำแนกต้นทุนตามพฤติกรรมของต้นทุน (Cost Behavior) ลักษณะสำคัญคือ จำนวนต้นทุนจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิตหรือระดับของกิจกรรม แบ่งได้ 3 ชนิด คือต้นทุนผันแปร ต้นทุนคงที่ ต้นทุนผสม

2.1 ต้นทุนผันแปร (Variable Costs) หมายถึงต้นทุนที่มีต้นทุนรวมเปลี่ยนแปลงไปตามสัดส่วนของการเปลี่ยนแปลง ในระดับกิจกรรม หรือปริมาณการผลิตโดยที่ต้นทุนต่อหน่วยจะคงที่เท่า ๆ กันทุกหน่วย

2.2 ต้นทุนคงที่ (Fixed costs) หมายถึง ต้นทุนรวมที่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปตามระดับการผลิตในช่วงการผลิตระดับหนึ่ง แต่ต้นทุนคงที่ต่อหน่วยจะเปลี่ยนแปลงลดลงถ้าปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้น

2.3 ต้นทุนผสม (Mixed Costs) หมายถึงต้นทุนที่มีลักษณะของต้นทุนคงที่ ต้นทุนผันแปรรวมอยู่ด้วยกัน แบ่งเป็น 2 ชนิด

2.3.1 ต้นทุนกึ่งผันแปร (Semi Variable Costs) หมายถึงต้นทุนที่มีต้นทุนส่วนหนึ่งคงที่ทุกระดับของกิจกรรม และมีต้นทุนอีกส่วนหนึ่งผันแปรไปตามระดับกิจกรรม เช่น ค่าโทรศัพท์

2.3.2 ต้นทุนเชิงขั้น (Step Cost) หรือต้นทุนกึ่งคงที่ (Semifixed Cost) หมายถึงต้นทุนที่จะมีจำนวนคงที่ ณ ระดับกิจกรรมหนึ่งและจะเปลี่ยนไปคงที่ ในอีกระดับหนึ่ง

3. การจำแนกต้นทุนตามหน้าที่งานในสายการผลิต

3.1 หมายถึงต้นทุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำงานของเครื่องจักร คนงานและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในแผนกผลิต

3.2 ต้นทุนแผนกบริการ (Cost of Service Departments) หมายถึงต้นทุนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการผลิตโดยตรง โดยจะให้บริการแก่แผนกอื่น ๆ เช่น แผนกบุคลากร

4. การจำแนกต้นทุนตามหน้าที่งานในกิจการ โดยปกติแล้วจะสามารถแบ่งหน้าที่งานในกิจการต่าง ๆ ออกเป็น 4 หน้าที่งาน คือ การผลิต การตลาด การบริหาร การเงิน ดังนั้นต้นทุนที่จะเกิดในหน้าที่งานต่าง ๆ คือ

4.1 ต้นทุนการผลิต (Manufacturing Costs) ได้แก่วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต

4.2 ต้นทุนการตลาด (Marketing Costs) หมายถึงต้นทุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการขายสินค้าหรือบริการ ค่าโฆษณา ค่านายหน้าพนักงานขาย

4.3 ต้นทุนการบริหาร (Administrative Costs) หมายถึงต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจ การควบคุม และการดำเนินงานของกิจการ และรวมถึงเงินเดือนของผู้บริหาร พนักงานในแผนกต่าง ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับแผนกผลิต และแผนกขาย

4.4 ต้นทุนทางการเงิน (Financial Costs) หมายถึงต้นทุนที่เกิดขึ้นต่อเนื่องมาจากการจัดหาเงินทุน หรือการบริหารเงินทุนของกิจการ เช่น ค่าดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

5. การจำแนกต้นทุนโดยพิจารณาจากช่วงเวลาในการคำนวณกำไร การจำแนกในลักษณะนี้เป็นการพิจารณาจากหลักการจับคู่ รายได้ และค่าใช้จ่ายแบ่งเป็น 2 ชนิดคือ

5.1 ต้นทุนผลิตภัณฑ์ (Product Costs) หมายถึงต้นทุนที่เกิดขึ้นโดยตรงหรือโดยอ้อมในการผลิตสินค้า คือวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง ค่าใช้จ่ายในการผลิต ต้นทุนเหล่านี้จะถือเป็นต้นทุนผลิตภัณฑ์ไม่ว่าการผลิตสินค้านั้นจะผลิตสำเร็จ หรือยังผลิตไม่สำเร็จ

5.2 ต้นทุนช่วงเวลา (Period Costs) ได้แก่ต้นทุนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการผลิต ซึ่งจะเกิดขึ้นและได้ให้ประโยชน์แก่กิจการสิ้นสุดลงในงวดบัญชีนั้น ๆ เช่น เงินเดือนพนักงานในสำนักงาน ดอกเบี้ยจ่าย ค่าโฆษณา

นอกจากนี้ดวงมณี โกมารทัต และคณะ (2547 ได้อธิบายเกี่ยวกับแนวคิดของ
ต้นทุน ไว้ว่าต้นทุนแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ต้นทุนผันแปร คือ ต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงทั้งจำนวนในทิศทางเดียวกันกับการ
เปลี่ยนแปลงของระดับกิจกรรม กิจกรรมอาจเป็นจำนวนสินค้าสำเร็จรูปที่ผลิต จำนวนสินค้าสำเร็จรูป
ที่ขาย จำนวนกิโลเมตรที่ขับ จำนวนชั่วโมงที่ทำงาน ตัวอย่างที่ดีของต้นทุนผันแปร คือต้นทุนวัตถุดิบ
ทางตรงโดยรวม ที่ใช้ในการผลิตแต่ละงวดผันแปรไปตามจำนวนสินค้าที่ผลิต

2. ต้นทุนคงที่ คือ ต้นทุนที่ไม่เปลี่ยนแปลงหรือผันแปร ไปตามการ เปลี่ยนแปลง
ของกิจกรรม 5 ดังนั้น ไม่ว่าจะระดับกิจกรรมที่จำจะเพิ่มหรือลดลง ต้นทุนคงที่จะไม่มีการเปลี่ยนแปลง
ได้แก่ ค่าเบี้ยประกันภัย ค่าภาษีโรงเรือน ค่าเงินเดือนพนักงาน ค่าโฆษณา เป็นต้น ซึ่งในที่นี้ได้
ยกตัวอย่างต้นทุนของการท่องเที่ยว ดังนี้

ประเภทของค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายในการจัดนำเที่ยว สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. ค่าใช้จ่ายคงที่ (Fixed Cost) ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนที่ต้องใช้จ่ายไปสม่ำเสมอทุกครั้ง
ในการจัดนำเที่ยวโดยจะมีราคาคงที่ไม่เปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะมียุ่จำนวนลูกค้ามากหรือน้อยก็ตาม เช่น
ค่ามัดคฤเทศก์ ค่าเช่ารถโค้ช โดยจะคิดราคาต่อวันต่อคัน ลูกค้าจะมากหรือน้อยก็ต้องจ่ายในราคานี้ แต่
ถ้ามีลูกค้ามากขึ้น ราคาที่นักท่องเที่ยวต้องจ่ายเป็นค่ารถต่อคนต่อคันก็จะถูกลงตามไปด้วย ซึ่งก็จะมี
ผลทำให้บริษัทได้กำไรจากส่วนนี้ถ้าลูกค้ามากขึ้น นอกจากนี้หลายบริษัทอาจคิดค่าใช้จ่ายคงที่จากค่า
ดำเนินงานติดต่อประสานงานซึ่งไม่ว่าลูกค้าจะมากหรือน้อยเพียงใดก็ต้องมีการประสานงานอยู่ดี เป็น
ต้น

2. ค่าใช้จ่ายผันแปร (Variable Cost) ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียต่อคน เป็นต้นทุนที่
เปลี่ยนแปลงไปในสัดส่วนเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของจำนวนคน เช่น บัตรโดยสารเครื่องบิน
ค่าอาหาร (ถ้าใช้บริการในร้านที่คิดค่าบริการต่อหัว) ค่าภาษีสนามบิน ค่าที่พัก และค่าเข้าชมสถานที่
ต่าง ๆ ถ้าจำนวนลูกค้าเพิ่มขึ้นก็ต้องจ่ายมากขึ้น บางครั้งค่าใช้จ่ายประเภทนี้ก็อาจก่อให้เกิดปัญหาใน
การคิดคำนวณ เพราะบางครั้งการจัดนำเที่ยวจะไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน จนกว่าจะถึงวันเดินทางหรือ
วันปิดการขาย ดังนั้นการคิดราคาค่าจัดการนำเที่ยวส่วนใหญ่จะคิดคำนวณจากตัวเลขจำนวนหนึ่ง
ที่เหมาะสม เป็นการตั้งเป้าหมายว่าการจัดโปรแกรมท่องเที่ยวครั้งนั้นประมาณการว่าจะมีผู้มาใช้บริการ
จำนวนเท่าใด ก็ให้นำจำนวนนั้นมาคิดคำนวณเป็นค่าใช้จ่าย ถ้าคิดว่าขายได้ลูกค้าจำนวนมากก็จะทำ
ให้ได้ราคาขายถูกลง แต่ถ้าคิดว่าได้ลูกค้าจำนวนน้อยราคาขายก็จะแพงขึ้น ดังนั้น บริษัทนำเที่ยว
จะต้องตั้งเป้าหมายจำนวนคนและตั้งเป้าราคาขายที่คิดว่าขายได้ให้ชัดเจนใกล้เคียงความเป็นจริง
มากที่สุด

3. ค่าใช้จ่ายกึ่งผันแปร (Semi Variable Cost) ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ค่าใช้จ่ายคงที่และไม่ใช่ค่าใช้จ่ายที่เปลี่ยนแปลง ค่าใช้จ่ายนี้จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามเหตุการณ์เฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นน ระหว่างการจัดนำเที่ยวเราอาจเรียกค่าใช้จ่ายประเภทนี้อีกอย่างหนึ่งว่า ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าใช้จ่ายหมวดนี้อาจจัดไปอยู่ในหมวดค่าใช้จ่ายใดค่าใช้จ่ายหนึ่งในสองข้อแรกก็ได้แล้วแต่นโยบายการคิดค่าใช้จ่าย (Cost) ของแต่ละบริษัทจะมีบทบาทควบคุมค่าใช้จ่ายตัวนี้มากที่สุดได้แก่ มัคคุเทศก์หรือผู้นำเที่ยวเนื่องจากค่าใช้จ่ายประเภทนี้จะใช้จ่ายไปก็ต่อเมื่อเกิดเหตุจำเป็น หรืออาจเป็นค่าใช้จ่ายที่ผู้คิดค่าใช้จ่ายไม่สามารถคาดการณ์ในส่วนนั้น ๆ ได้ ผู้ทำหน้าที่ในขณะนั้น ก็ต้องใช้จ่ายเงินส่วนนี้ให้เกิดประโยชน์ มากที่สุด เช่น ค่าจอดรถ ค่า ฝ้ายืนสำหรับคนขับรถ ค่าเครื่องดื่ม น้ำแข็งตลอดการเดินทาง การออกค่ารักษาพยาบาลให้ลูกค้ำที่เจ็บป่วย กะทันหัน ค่าทิปที่จะให้มากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับบริการจากพนักงานบริการในสถานประกอบการ ต่าง ๆ (บางบริษัทมีค่าใช้จ่ายในเรื่องของทิปอย่างชัดเจน) ดังนั้น การได้มัคคุเทศก์ที่มีคุณภาพ ซื่อสัตย์ รายงานค่าใช้จ่ายอย่างตรงไปตรงมา ก็จะช่วยให้ทางบริษัทประหยัดค่าใช้จ่าย ส่วนนี้ไปได้มาก

4. ค่าใช้จ่ายพิเศษ (Specific Variable Cost) ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่คิดพิเศษในกรณีต่าง ๆ เช่น การคิดราคาโรงแรม ส่วนมากเวลาคิดราคาจะคิดจากห้องคู่ โดยลูกค้าจะจ่ายคนละครึ่งของ ราคาห้อง แต่ถ้าเป็นห้องเดี่ยวพักคนเดียวลูกค้าจะต้องจ่ายเงินเพิ่มเป็นกรณีพิเศษสำหรับการพักคนเดียว หรือถ้าต้องการเตียงเสริมเป็นเตียงที่สามลูกค้าคนที่สามก็จะเสียราคาค่าเช่าห้องน้อยลงกว่า ปกติ (Mancini, M. 1990) ค่าใช้จ่ายพิเศษอาจเป็นค่าใช้จ่ายที่มีไว้สำหรับราคาเด็ก ได้แก่ ค่าอาหาร ค่าเข้าชม ที่เก็บในราคาเด็ก กรณีนี้อาจจัดอยู่ในค่าใช้จ่ายพิเศษได้เช่นกัน ซึ่งค่าใช้จ่ายพิเศษนี้หลายบริษัทอาจคิดรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายกึ่งผันแปรก็ได้ อนึ่งการคิดค่าใช้จ่ายไม่ว่าจะเป็นประเภทใดก็ตาม หลักในการคิดค่าใช้จ่ายของหลาย บริษัทมักนิยมคิดตามค่าใช้จ่ายหลัก ๆ ได้แก่ ค่ายานพาหนะเดินทาง ค่าที่พัก ค่าเข้าชม ค่าอาหาร ถ้าจัดไปต่างประเทศก็จะมีค่าวีซ่า ค่าภาษีสนามบิน ค่าดำเนินการของบริษัทตัวแทนใน ต่างประเทศ (Land Arrangement Cost หรือเรียกสั้น ๆ ว่าค่า Land) และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการจัดนำเที่ยว

ต่อไปนี้จะเป็นการแยกย่อยประเภทค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต้องใช้ในการจัดนำเที่ยวออกมาเป็นรายละเอียดต่าง ๆ อันได้แก่

1. ค่าอาหารในมือเข้าส่วนใหญ่มักจ่ายรวมไปพร้อม กับค่าที่พัก ถ้าเป็นนักท่องเที่ยวไทยจะนิยมจัดเป็นอาหารเช้าแบบอเมริกัน หรือแบบบุฟเฟต์ (Buffet) ควรจัดอาหารให้นักท่องเที่ยวทุกมือ การคิดค่าใช้จ่ายส่วนนี้จึงต้องคิดค่าอาหาร 3 มื้อ มื้อเช้าจ่ายรวม (Include) กับค่าที่พักแล้ว ก็ให้คิดค่าอาหารมื้อที่เหลือคือมื้อเที่ยงกับมื้อเย็น แต่ถ้าจัดอาหารให้เพียงบางมื้อก็ควรจัดเป็นมื้อเช้าและมื้อเย็น ส่วนมื้อเที่ยงอาจให้ลูกค้ารับประทานเองตามอัธยาศัย เพื่อจะได้สะดวกในการท่องเที่ยวอาจให้

นักท่องเที่ยวได้เลือก รับประทานเองตามอิสระบ้าง ส่วนลักษณะของอาหารที่เป็นสากลในการจัดนำเที่ยวคือการรับประทานแบบบุฟเฟ่ต์ (Buffet) โดยมากราคาอาจจะสูง ผู้จัดนำเที่ยวจึงมีทางเลือกอีกอย่างคือจัดให้รับประทานแบบชุดรายการ (Set Menu) ตามข้อเสนอจากทางร้านอาหารหรือจัดชุดรายการตามที่คุณจัดนำเที่ยวจะสามารถควบคุมปริมาณและราคาได้

2. ค่ายานพาหนะเดินทาง

2.1 เครื่องบิน โดยมากหากซื้อจำนวน 15 ที่นั่ง ก็จะได้ฟรี 1 ที่นั่งสำหรับหัวหน้าทัวร์ หรือถ้ามีลูกค้ามากบริษัทอาจได้ราคาตั๋วหรือต่อรองราคาได้ถูกลง ซึ่งก็จะทำให้สามารถคิดราคาขายได้ถูกลง พนักงานที่รับผิดชอบของบริษัทจะต้องติดต่อกับสายการบิน จนกว่าจะได้รับการยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษร และไม่ควรติดต่อกับสายการบินเดียว แต่ควรติดต่อ 2-3 สายการบินกรณีไปต่างประเทศ เพื่อจะได้เปรียบเทียบข้อมูลต่าง ๆ ถ้าสายการบินไหนให้ข้อเสนอดีและมีเที่ยวบินที่ดีที่สุดก็เลือกสายการบินนั้น กรณีที่บริษัทมีลูกค้ามากพอที่จะเหมาลำได้ ก็จะทำให้เป็นการลดต้นทุนได้อย่างมาก

2.2 รถเช่า บริษัทจัดนำเที่ยวจะต้องมีการติดต่อกับบริษัทรถเช่าหลาย ๆ บริษัท เพื่อความสะดวกในการเลือกรถและต่อรองราคา บริษัทรถเช่าที่ติดต่อกับ อาจเป็นบริษัทที่มีรถหลายประเภท ให้เช่า ไม่ว่าจะเป็นรถโค้ชสองชั้น ชั้นครึ่ง ชั้น หรือรถตู้ ส่วนใหญ่แล้วจำนวนนักท่องเที่ยวเกิน 25 คน บริษัทจัดนำเที่ยวจะนิยมใช้บริการรถบัส แต่บางบริษัทถึงแม้มีนักท่องเที่ยวจำนวนน้อยก็ยังนิยมใช้รถบัส เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลง และเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบายได้ชื่นชมกับวิวทิวทัศน์ได้มากกว่า ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับสภาพเส้นทางด้วยว่าจะต้องใช้รถประเภทไหน การคิดราคาเช่ารถจะคิดเป็นวันหรือเหมาไปเลยก็ได้แล้วแต่จะตกลงกัน โดยราคาจะขึ้นอยู่กับสภาพเส้นทาง ระยะทาง ความเก่าใหม่ของรถ อุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายใน ชนิดและขนาดของรถ ราคาน้ำมันที่ขึ้นลง เป็นต้น

2.3 ยานพาหนะอื่น ๆ เช่น เรือ หรือรถไฟ รถสองแถว ซึ่งโดยมาก การคิดราคาจะคิดต่อคน เช่นเดียวกับพาหนะอื่น ๆ ยกเว้น เป็นการเช่าเหมายานพาหนะราคาจะถูกกลงโดยคิดราคาจากลูกค้าคนละครั้ง ถ้ามีคนที่ต้องเสียค่าเตียงเสริม หรืออาจเพิ่มระดับของห้องตามที่ลูกค้าต้องการ โดยโรงแรมจะคิดค่าห้องในราคาสำหรับบริษัทจัดนำเที่ยว(ราคาตัวแทนขาย) คือ ลดลงมาประมาณ 20 - 50% จากราคาเต็ม หรืออาจได้ลดมากกว่านั้น กรณีเป็นห้องเดี่ยวลูกค้าพักคนเดียว ลูกค้าคนนั้นก็จะต้องจ่ายเงินเพิ่มเพราะไม่มีคนมา ช่วยหารค่าห้อง (กรณีเดินทางท่องเที่ยวคนเดียวหรือต้องแยกนอนกับคนอื่น)

4. ค่าธรรมเนียมเข้าชม หรือค่าผ่านประตู ได้แก่ ค่าเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น ค่าเข้าชมพิพิธภัณฑ์ ค่าเข้าชมการแสดง ค่าเข้าชมสวนสนุก เป็นค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายราคาเท่ากันหมดทุกคน

บางแห่งอาจยกเว้นค่าเข้าชมสำหรับเด็กแต่ต้องเป็นไปตามเกณฑ์ระบุเช่น อายุไม่เกิน 12 ปี หรือมีส่วนสูงไม่เกิน 120 เซนติเมตร ก็อาจไม่ต้องจ่ายค่าเข้าชม หรืออาจจ่ายเพียง ครึ่งราคา เป็นต้น

5. ค่าทิป คือ ค่าใช้จ่ายพิเศษที่ให้กับผู้ให้ความช่วยเหลือ ส่วนมากจะเป็นพนักงานใน สถานบริการต่าง ๆ เช่น โรงแรม ภัตตาคาร หรือพนักงานขับรถ การใช้จ่ายในส่วนนี้ต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าในแต่ละที่ตามธรรมเนียมปฏิบัติควรจ่ายในอัตราเท่าไร และรายการใดบ้างที่เป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งส่วนใหญ่ในยุโรปอัตราการให้ทิปอยู่ระหว่าง 10 -15 % ของราคาที่ใช้บริการไป

6. ค่าภาษีได้แก่ ภาษีสนามบิน อัตราภาษีของสินค้าบริการ เป็นต้น ผู้จัดนำเที่ยวต้องตรวจสอบว่าต้องใช้จ่ายอะไรที่ไหนอย่างไรบ้าง มิฉะนั้น จะเกิดการผิดพลาดเวลาคิดค่าใช้จ่ายได้

7. ค่าขนส่งสาธารณะกระเป๋าดูแลเดินทาง บางประเทศ หรือบางเมืองมีการขนกระเป๋าไม่ว่าจะเข้าออกสนามบิน และเข้าออกโรงแรม หรือขึ้นลงเรือรถไฟ การคิดราคาอาจคิดตามจำนวนกระเป๋าเดินทาง หรือคิดตามการเช่าอุปกรณ์รถเข็น หรือคิดตามน้ำหนัก หรือเหมารวมเป็นเที่ยวขึ้นอยู่กับนโยบายในแต่ละที่แต่ส่วนใหญ่แทบทุกที่จะไม่ค่อยคิดค่าบริการจากตรงส่วนนี้แต่จะให้ค่าสินน้ำใจเป็นค่าทิปมากกว่า

8. ค่าวีซ่า กรณีไปต่างประเทศ หลายประเทศก็ไม่ต้องทำวีซ่า เช่น ประเทศลาว สิงคโปร์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลแต่ละยุค แต่ถ้าต้องไปในประเทศที่ต้องทำวีซ่า ผู้จัดนำเที่ยวหรือนักท่องเที่ยวก็จะต้องจ่าย ค่าธรรมเนียมการขอวีซ่า ซึ่งจะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ เช่น ประเทศจีนต้องจ่ายค่าธรรมเนียมการ ทำวีซ่า 1,000 บาท ประเทศญี่ปุ่น 1,110 บาท ประเทศสหรัฐอเมริกา 4,000 บาท เป็นต้น

9. ค่าการตลาด ค่าการตลาดที่จะต้อง จ่ายไปตลอดทั้งปีในภาพรวมเป็นจำนวนเงินเท่าไร ถ้าคิดแยกย่อยออกมาเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และต้นทุนแต่ละรายการในการจัดการนำเที่ยวจะตกเป็นเงินเท่าไร ค่าการตลาด ได้แก่ ค่าจ้างพนักงาน ค่าทำเอกสาร แผ่นพับ โบชัวร์ ค่าเช่าสถานที่ในการออกร้าน ค่าลงโฆษณาในวารสารต่าง ๆ เป็นต้น

10. ค่าเบี้ยเลี้ยง เป็นค่าตอบแทนในการนำเที่ยวสำหรับมัคคุเทศก์ ท้องถิ่นและผู้ช่วยหรือค่าน้ำหนักหัวทัวร์ ถ้าเป็นหัวหน้าทัวร์ไปต่างประเทศจะได้ค่าเบี้ยเลี้ยงขึ้นตัววันละ 1,500 บาท ถ้านำเที่ยวภายในประเทศจะได้ค่าเบี้ยเลี้ยงขึ้นตัววันละ 800 บาท เป็นต้น

11. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ หรือค่าเบ็ดเตล็ด ได้แก่ ค่าส่งไปรษณีย์ ค่าโทรสาร ค่าโทรศัพท์ ค่าดำเนินงาน ค่าประกันการเดินทาง ค่าทางด่วน ค่าผ่านทาง ค่าอุปกรณ์ประกอบการเดินทาง อาทิ กระเป๋าขึ้นเครื่อง แก้วน้ำ ธิบิ้น ป้ายชื่อ หมวก หรือของชำร่วยอื่น ๆ ค่าน้ำแข็งเครื่องดื่ม ค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะต้องบวกราคาที่มากพอที่ทำให้มีกำไรและขณะเดียวกันต้องแข่งขันกับบริษัทอื่น ๆ ด้วย ถ้าแพงกว่ามากก็จะมีคนซื้อ หากรู้ราคาของคู่แข่งก็จะช่วยให้กำหนดราคาได้ดีใกล้เคียงกัน

ค่าใช้จ่ายทั้งหมดเหล่านี้ต้องคิดเป็นต้นทุนของการจัดนำเที่ยว บริษัทต้องบวกราคาไว้ให้มากพอที่จะทำให้มีกำไร ในขณะที่เดียวกันก็ต้องสามารถแข่งขันกับบริษัทอื่นได้ด้วย

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

1. ความหมายของการท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยวจากที่องค์กรสหประชาชาติได้จัดประชุมว่าด้วยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยขึ้น ณ กรุงโรมประเทศอิตาลี (นิคม จารุมณี, 2544) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวไว้คือการท่องเที่ยวหมายถึงการเดินทางที่มีค่า 3 ค่า เป็นเงื่อนไขในการท่องเที่ยว คือ

1.1 การท่องเที่ยวจะต้องมีการเดินทาง (Travel) หมายถึง การเดินทางจากสถานที่หนึ่งไปยังสถานที่หนึ่งโดยใช้ยานพาหนะไปเป็นระยะทางไกลหรือไกลก็ได้

1.2 การท่องเที่ยวจะต้องมีจุดหมายปลายทาง (Destination) หมายถึง มีสถานที่ที่เลือกเดินทางไปเยือนและใช้ช่วงเวลาหนึ่งอยู่ ณ ที่นั้นมักมีสถานที่ที่มีความสวยงามทางทัศนียภาพมากหรือเป็นสถานที่ที่มีรากฐานทางประวัติศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่หรือเป็นสถานที่ที่มีวัฒนธรรม ประเพณีกิจกรรมที่น่าสนใจซึ่ง ณ ที่นั้นมีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการท่องเที่ยวที่เพียงพอสำหรับสนองความต้องการและความพอใจแก่ผู้มาเยือน

1.3 การท่องเที่ยวจะต้องมีจุดมุ่งหมาย (Purpose) หมายถึง มีจุดประสงค์ในการในการเดินทางไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือไปอยู่ประจำ แต่มีความมุ่งหมายในการเดินทางอย่างอื่นโดยผู้เดินทางอาจมีจุดมุ่งหมายในการเดินทางมากกว่า 1 อย่างก็ได้

เศกสรรค์ ยงวณิชย์ (2541) ได้กล่าวถึง ความหมายของการท่องเที่ยวไว้ว่า หมายถึง การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว ด้วยความสมัครใจตามวัตถุประสงค์ใด ๆก็ได้ ที่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้

นิคม จารุมณี (2544) ได้กล่าวถึง การท่องเที่ยวไว้ว่า หมายถึง การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว เพื่อทำการศึกษาและพักผ่อนหย่อนใจหรือก่อให้เกิดการกระทำร่วมกันของมนุษย์ทั้งทางธรรมชาติและทางสังคม จนเป็นเหตุดึงดูดใจให้เดินทางไปศึกษาและท่องเที่ยวตามแหล่งต่าง ๆ

2. ความสำคัญของการท่องเที่ยว

ไพฑูรย์ พงสะบุตร และวิลาศวงศ์ พงสะบุตร (2536) กล่าวว่า ความสำคัญของการท่องเที่ยวคือ ปัจจุบันถือได้ว่าการท่องเที่ยวมีความสำคัญทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองและมีความร่วมมือระหว่างประเทศในอันที่จะสนับสนุนส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีความ

นิคม จารุมณี (2544) ได้สรุปบทบาทและความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองเพิ่มเติมซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 เป็นต้นมา รายได้จากการท่องเที่ยวได้กลายเป็นรายได้ลำดับ 1 เมื่อเทียบกับรายได้จากสินค้าออกอื่น ๆ
2. รายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ได้มาในรูปแบบเงินตราต่างประเทศนี้มีส่วนช่วยในการสร้างเสถียรภาพให้กับดุลยภาพชำระเงิน
3. รายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นรายได้ที่กระจายไปสู่ประชาชน อย่างกว้างขวางสร้างงานสร้างอาชีพมากมาย และเป็นการเสริมอาชีพด้วยอาชีพที่เกิดต่อเนื่องจากการท่องเที่ยว
4. อุตสาหกรรมท่องเที่ยว มีบทบาทในการสร้างงานสร้างอาชีพอย่างมากมายและกว้างขวาง เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมบริการที่ต้องใช้คนทาหน้าที่บริการโดยเฉพาะในธุรกิจทางตรง
5. การท่องเที่ยวจะมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการผลิต และนำเอาทรัพยากรของประเทศมาใช้ประโยชน์สูงสุด ซึ่งส่งผลต่อการกระตุ้นการผลิตหรือที่เรียกว่าผลของตัวทวีคูณทางการท่องเที่ยว ซึ่งอยู่ในลักษณะที่สูงมากเมื่อเทียบกับการผลิตสินค้าหรืออุตสาหกรรมอื่น ๆ
6. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่มีขีดจำกัดในการจำหน่ายอาจเรียกได้ว่าเป็น Limitless Industry เมื่อเปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมอื่น ๆ
7. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไม่มีขีดจำกัดในเรื่องการผลิต เพราะไม่ต้องพึ่งดินฟ้า อากาศเหมือนการเกษตรอื่น ๆ
8. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวช่วยสนับสนุนฟื้นฟู อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณี
9. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะมีบทบาทในการสร้างสรรค์ความเจริญไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ
10. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นมาตรการที่ช่วยส่งเสริมความปลอดภัย และความมั่นคงให้แก่พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนา
11. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีส่วนช่วยเสริมสร้างสันติภาพสัมพันธ์ไมตรี และความเข้าใจอันดีด้วยเป็นหนทางที่มนุษย์ต่างสังคมพบปะทาคความรู้จักและเข้าใจกัน

3. องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

3.1 องค์ประกอบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

อภิชาติ อินทร์พงษ์พันธ์ (2540) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า องค์ประกอบของอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ไว้ว่า หมายถึง ธุรกิจและบริการสิ่งอำนวยความสะดวกทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับ นักท่องเที่ยว มีรายละเอียดดังนี้

1. การคมนาคมขนส่ง การท่องเที่ยวจะเกิดขึ้นโดยปราศจากการเดินทางเห็นจะไม่ได้การคมนาคมจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะทำให้การท่องเที่ยวขยายตัวจนกลายเป็นอุตสาหกรรม
2. ที่พัก เมื่อมีการเดินทางก็จำเป็นต้องมีการพักแรม ซึ่งถือว่าอุตสาหกรรมที่พักเป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้เป็นอันดับสองรองจากอุตสาหกรรมของที่ระลึก
3. ร้านอาหารภัตตาคาร กิจกรรมร่วมที่ต้อเกิดในระหว่างที่นักท่องเที่ยวเดินทาง

4. บริการนำเที่ยวเป็นธุรกิจที่ดำเนินการเกี่ยวกับการเดินทาง อำนวยความสะดวกในการเดินทางให้แก่นักท่องเที่ยว
5. สิ่งดึงดูดใจเพื่อการท่องเที่ยว ทั้งสิ่งดึงดูดใจที่เป็นธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้น
6. ร้านขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง เป็นธุรกิจที่หารายได้สูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับธุรกิจอื่นในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
7. ความปลอดภัย ก็เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญมากเช่นกัน

มนัส สุวรรณ (2541) สำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวเป็นสรรพสิ่งรองรับในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว เพื่อให้การเดินทางท่องเที่ยวเป็นไปด้วยความสะดวกสบาย ปลอดภัย โดยสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว แบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ

1. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวโดยตรง เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเพื่อรองรับการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะ ได้แก่ การอำนวยความสะดวกในการเข้าออกประเทศ การให้บริการการท่องเที่ยว
2. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวโดยอ้อม เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในประเทศแล้ว แม้จะไม่มีนักท่องเที่ยว รัฐบาลก็ต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้ให้แก่ประชาชนของตน ส่วนการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวถือเป็นผลพลอยได้ประกอบด้วย สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ จำเป็นต่อการยังชีพของประชาชน สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความปลอดภัย เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่รัฐบาลให้ความปลอดภัยทั้งร่างกายทรัพย์สินและการเดินทางแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกด้านอื่น ๆ เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่เสริม หรือสนับสนุนเพิ่มความสะดวกสบายแก่นักท่องเที่ยว

3.2 องค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวเป็นจุดที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยว ซึ่งต้องประกอบด้วยด้วยองค์ประกอบหลาย ๆ อย่างผสมผสานกัน

มูการ์ต และเมดิลค (Burkart & Medilk, 1981) กล่าวว่า แหล่งท่องเที่ยวต้องประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ สิ่งดึงดูดใจ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น (Amenity)

มิล และเมอร์ริสัน (Mill & Morrison, 1992) กล่าวว่า แหล่งท่องเที่ยวประกอบด้วยสิ่งดึงดูดใจ ในด้านความสวยงาม ความน่าประทับใจ สิ่งอำนวยความสะดวกในเรื่องที่พัก ร้านอาหารร้านขายของที่ระลึกหรือบริการอื่น ๆ ปัจจัยพื้นฐานในเรื่องระบบการสื่อสารและสาธารณูปโภค การขนส่ง

สำนักงานการท่องเที่ยว (2546) ได้แบ่งรูปแบบการท่องเที่ยวไว้ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การ

จัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

2. การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นการท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมการเกษตรเป็นทรัพยากรท่องเที่ยวหลัก สามารถดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยว มีการจัดระบบการให้บริการไว้รองรับนักท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน และเป็นการสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร รวมทั้งมีการวางแผนป้องกันและแนวทางแก้ไขปัญหาผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ

3. การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม เป็นการท่องเที่ยวเพื่อการชมหรือสัมผัสศิลปวัฒนธรรมแขนงต่าง ๆ รวมทั้งงานเทศกาล ประเพณี ตลอดจนเที่ยวชมมรดกทางประวัติศาสตร์ที่เป็นแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และศาสนสถาน สามารถแบ่งได้เป็นการท่องเที่ยวเชิงศิลปกรรม ประเพณี และแหล่งประวัติศาสตร์

4. การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์และวัฒนธรรมพื้นถิ่น เป็นการท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาการสัมผัสโดยตรงกับคนที่มีเชื้อชาติและภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากตัวนักท่องเที่ยวไม่ใช่การสัมผัสผ่านสิ่งประดิษฐ์ทางวัฒนธรรม

5. การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกีฬาเป็นการท่องเที่ยวเพื่อบำบัดโรค บำรุงสุขภาพกายหรือสุขภาพจิต การออกกำลังกายหรือการเล่นกีฬาเพื่อรักษาสุขภาพ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมย่อยของการเล่นกีฬาด้วย

4. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

1. สาเหตุที่ทำให้การท่องเที่ยวแบบเดิมมาเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเนื่องจากท่องเที่ยวแบบเน้นปริมาณนำเศรษฐกิจมาสู่ประเทศกำลังพัฒนา แต่การท่องเที่ยวแบบนี้ทำให้เกิดการทำลายสิ่งแวดล้อมโดยขาดจิตสำนึก สร้างมลภาวะให้ธรรมชาติขาดการป้องกันแก้ไข เกิดผลกระทบไปทั่วโลก องค์การท่องเที่ยวโลก หรือ WTO ได้กล่าวไว้ในหนังสือชื่อ Tourism, Ecotourism and Protected Area โดย (Lascurain. 1996) ว่า “ การท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในปรากฏการณ์ทางการเมือง วัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจที่สำคัญของศตวรรษที่ 20 ประเทศทั้งหลายไม่ควรจะทำให้มันแตกต่างกัน ” และเสริมว่าประชาคมโลกมองแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติของแต่ละประเทศโดยรวมเหมือนเป็นสมบัติของโลก นักท่องเที่ยวทุกคนมีสิทธิ์มาดู มาชื่นชม และสัมผัสความงดงาม ความน่าทึ่ง ดูแล้วเกิดความคิด เกิดความสนใจ เกิดความพอใจ ทุกประเทศจึงควรร่วมมือกันอนุรักษ์ ส่วนใดเสียหายก็ควรปรับปรุงแก้ไขให้ธรรมชาติกลับคืนมาอย่างเดิมเพื่อประโยชน์ของคนรุ่นหลัง

วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหลังจากที่การท่องเที่ยวแบบ Mass Tourism มาถึงจุดที่ธรรมชาติรับไม่ได้ เพราะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ช่วงนั้น เกิดนักอนุรักษ์ที่มีอุดมคติ และมีวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมได้แพร่กระจายความคิดออกไปอย่างกว้างขวาง และบางประเทศรวมกลุ่มกันเป็นองค์กรอนุรักษ์ระดับชาติถึงนานาชาติ ทุกกลุ่มมีวัตถุประสงค์เดียวกัน คือ มีความคิดที่จะ

ปกป้องและรักษาสภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรมทั่วโลกให้ยั่งยืน โดยตั้งความประสงค์ที่จะนำ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาแก้ปัญหาการท่องเที่ยวแบบดั้งเดิม เน้นการรักษาสิ่งแวดล้อม สร้างจิตสำนึก ให้แก่นักท่องเที่ยว จัดกิจกรรมให้เป็นการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และปรับปรุงคุณภาพชีวิตของคนใน ท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับอุดมการณ์ด้านอนุรักษ์ด้วย พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ในหนังสือเรื่อง ในหลวงกับสิ่งแวดล้อมไทย (2545) ทรงให้พระราชวินิจฉัยว่า “ความ เสื่อมโทรมของทรัพยากร” หมายถึงการสูญเสีย องค์ประกอบในระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม ทำให้ ระบบนิเวศทำหน้าที่ไม่สมบูรณ์”

2. ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มาจากคำ ว่า “Ecotourism” ซึ่งเป็นคำผสมกันระหว่าง Ecology หรือ นิเวศวิทยา กับคำว่า Tourism หรือการท่องเที่ยว นอกจากนี้ในวงการท่องเที่ยวยังมีการใช้ภาษาอังกฤษอื่น ๆ ที่สำคัญได้แก่ “Nature Tourism” หรือ “Biotourism” หรือ “Green Tourism” เพื่อป้องกันให้เห็นว่าเป็นการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนอย่างไรก็ตามนิยาม และความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ถูกกำหนดขึ้น จากบุคคลและกลุ่มคนต่าง ๆ ขึ้นมาอย่างมากมายทั้งในและต่างประเทศ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2540) ให้ความหมายไว้ว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมายถึง การท่องเที่ยวไปในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น แหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ทางสิ่งแวดล้อม ภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วม กับท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2539) ใช้คำว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ให้ความหมายว่า เป็น การเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใดแห่งหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาและเพลิดเพลินไป กับทัศนียภาพ สภาพธรรมชาติ สภาพสังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนไทยในท้องถิ่น บนพื้นฐานของ ความรู้และความรับผิดชอบต่อระบบนิเวศ

พยอม ธรรมบุตร (2548) ให้ความหมายว่า เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และวัฒนธรรมเหล่านั้น ให้ดีที่สุดเพื่อให้เกิดการ ท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมโดยไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือ กระทบน้อยที่สุดรวมถึงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ตลอดจนวิถีชีวิต เอกลักษณ์ของท้องถิ่น ต้องให้การศึกษาที่ยังรักษาลึกลงในจิตสำนึกของแต่ละคนให้ตระหนักถึงความ จำเป็นและความสำคัญอย่างยิ่งยวดในอันที่จะถนอมสภาพแวดล้อมรอบตัวเราไว้ ประชาชนในพื้นที่ ต้องมีส่วนร่วมในการวางแผน การตัดสินใจ และสามารถได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว ต้อง คำนึงถึงความพอใจของนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ

เสรี วังสไพจิตร (2537) ให้ความหมายว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นรูปแบบของการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เจริญเติบโตไปในทิศทางที่เหมาะสม โดยรักษาสิ่งแวดล้อมที่ดีงามและดั้งเดิมให้คงอยู่ควบคู่ไปกับการพัฒนาที่มุ่งอนุรักษ์คุณค่าของธรรมชาติ เป็นการพัฒนาโดยถือว่าการท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศ สามารถใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมของระบบนิเวศโดยไม่ให้เป็นการเปลี่ยนแปลงหรือทำลาย

ภราเดช พยัฒวิเชียร (2537) ให้ความหมายว่า เป็นการท่องเที่ยวที่ส่งเสริมการอนุรักษ์พยายามให้เกิดผลกระทบในเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมน้อยที่สุด และในขณะเดียวกันก็ทำให้เกิดผลของความรู้ ความเข้าใจร่วมกันระหว่างนักท่องเที่ยวกับสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรมและธรรมชาติกับชุมชนท้องถิ่นหรือสังคมที่ตนเองเข้าไปอยู่

ศรีพร สมบุญธรรม (2536) ให้ความหมายว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีความหมายเช่นเดียวกับกรีน ทัวริซึม (Green tourism) นั่นคือ เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติวัฒนธรรม รวมทั้งพยายามลดผลกระทบจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมให้น้อยที่สุด

วาริษฐ์ มัชฌิมบุรุษ (2554) ได้มีการกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวได้ 3 รูปแบบหลัก ได้แก่ 1) รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ (natural based tourism) 2) รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม (cultural based tourism) และ 3) รูปแบบการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ (special interest tourism) ซึ่งแต่ละรูปแบบสามารถสรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ (natural based tourism) ประกอบด้วย

1.1 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ecotourism) หมายถึงการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

1.2 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล (marine ecotourism) หมายถึงการท่องเที่ยว อย่่างมีความรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติทางทะเลที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศทางทะเล โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้ การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

1.3 การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา (geo-tourism) หมายถึงการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่เป็น หินผา ลานหินทราย อุโมงค์โพรง ถ้ำน้ำลอด ถ้ำหินงอกหินย้อย เพื่อดูความงามของภูมิทัศน์ที่มีความแปลกของการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่โลก ศึกษาธรรมชาติของหิน ดิน แร่ต่างๆ และฟอสซิล

ได้ความรู้ได้มีประสบการณ์ใหม่ บนพื้นฐานการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ มีจิตสำนึกต่อการรักษา สภาพแวดล้อม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

1.4 การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (agro tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ เกษตรกรรมสวนเกษตร วนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์และเลี้ยงสัตว์เพื่อชื่นชมความสวยงาม ความสำเร็จและเพลิดเพลินในสวนเกษตร ได้ความรู้มีประสบการณ์ใหม่บนพื้นฐานความรับผิดชอบต่อ มีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่แห่งนั้น

1.5 การท่องเที่ยวเชิงดาราศาสตร์ (astrological tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อการไปชมปรากฏการณ์ทางดาราศาสตร์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวาระ เช่น สุริยุปราคา ฝนดาวตก จันทรุปราคา และการดูดาวจักราศีที่ปรากฏในท้องฟ้าแต่ละเดือน เพื่อการเรียนรู้ระบบสุริยจักรวาล มีความรู้ความประทับใจ ความทรงจำและประสบการณ์เพิ่มขึ้น บนพื้นฐานการท่องเที่ยวอย่างมีความ รับผิดชอบต่อมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมี ส่วนร่วมต่อการจัดการร่วมกันอย่างยั่งยืน

2. รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม (cultural based tourism) ประกอบด้วย

2.1 การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (historical tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวไป ยังแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี และประวัติศาสตร์ เพื่อชื่นชมและเพลิดเพลินในสถานที่ท่องเที่ยวได้ ความรู้มีความเข้าใจต่อประวัติศาสตร์และโบราณคดี ในท้องถิ่นพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อมี จิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่า ของสภาพแวดล้อมโดยที่ประชาชนในท้องถิ่น มี ส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

2.2 การท่องเที่ยวชมวัฒนธรรมและประเพณี (cultural and traditional tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อชมงานประเพณีต่างๆ ที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นๆ จัดขึ้น ได้รับความเพลิดเพลินตื่นตาตื่นใจในสุนทรียะศิลป์เพื่อศึกษาความเชื่อ การยอมรับนับถือ การเคารพ พิธีกรรมต่างๆ และได้รับความรู้มีความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรม มีประสบการณ์ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและมรดกทาง วัฒนธรรม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

2.3 การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท (rural tourism / village tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวในหมู่บ้าน ชนบทที่มีลักษณะวิถีชีวิต และผลงานสร้างสรรค์ที่มีเอกลักษณ์พิเศษมี ความโดดเด่นเพื่อความเพลิดเพลินได้ความรู้ดูผลงานสร้างสรรค์และภูมิปัญญาพื้นบ้าน มีความเข้าใจ ในวัฒนธรรมท้องถิ่น บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อมีจิตสำนึกต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรม และคุณค่าของสภาพแวดล้อม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

3. รูปแบบการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ (special interest tourism) ประกอบด้วย

3.1 การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (health tourism) หมายถึงการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรมเพื่อการพักผ่อนและเรียนรู้วิถีการรักษาสุขภาพกายใจได้รับความเพลิดเพลิน และสุนทรีย์ภาพ มีความรู้ต่อการรักษาคุณค่า และคุณภาพชีวิตที่ดี มีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน อนึ่ง การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพนี้บางแห่งอาจจัดรูปแบบเป็นการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพและความงาม (health beauty and spa)

3.2 การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา (edu-meditation tourism) หมายถึง การเดินทางเพื่อทัศนศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากปรัชญาทางศาสนา หากความรู้ สัจธรรมแห่งชีวิตมีการฝึกทำสมาธิเพื่อมีประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น มีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้นมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวบางกลุ่มมุ่งการเรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย เช่น การทำอาหารไทยการนวดแผนไทย รำไทย มวยไทย การช่างและงานศิลปหัตถกรรมไทย รวมถึงการบังคับช้างและเป็นความรู้อ่าง เป็นต้น

3.3 การท่องเที่ยวเพื่อศึกษากลุ่มชาติพันธุ์หรือวัฒนธรรมกลุ่มน้อย (ethnic tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่วัฒนธรรมของชาวบ้านวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยหรือชนเผ่าต่าง ๆ เช่น หมู่บ้านชาวไทยโซ่ง หมู่บ้านผู้ไทย หมู่บ้านชาวกูย หมู่บ้านชาวกะเหรี่ยง หมู่บ้านชาวจีนฮ่อ เป็นต้น เพื่อมีประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้นมีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้นมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

3.4 การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (sports tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเล่นกีฬาตามความถนัดความสนใจ ในประเภทกีฬา เช่น กอล์ฟ ดำน้ำ ตกปลา สนุกเกอร์ กระดานโตคลื่น สกีนํ้า เป็นต้น ได้รับความเพลิดเพลินความสนุกสนานตื่นเต้น ได้รับความประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น มีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้น มีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

3.5 การท่องเที่ยวแบบผจญภัย (adventure travel) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษ ที่นักท่องเที่ยวเขาไปเที่ยวแล้วได้รับความสนุกสนานตื่นเต้น หวาดเสียว ผจญภัย มีความทรงจำ ความปลอดภัย และได้ประสบการณ์ใหม่

3.6 การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์และฟาร์มสเตย์ (home stay & farm stay) หมายถึง นักท่องเที่ยวกลุ่มที่ต้องการใช้ชีวิตใกล้ชิดกับครอบครัวในท้องถิ่นที่ไปเยือนเพื่อการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้รับความประสบการณ์ในชีวิตเพิ่มขึ้น โดยมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นที่ยั่งยืน

3.7 การท่องเที่ยวพำนักระยะยาว (longstay) หมายถึง กลุ่มผู้ใช้ชีวิตในบ้านปลายหลัง เกษียณอายุจากการทำงานที่ต้องการมาใช้ชีวิตต่างแดนเป็นหลัก เพื่อเพิ่มปัจจัยที่ห้าของชีวิตคือ การท่องเที่ยว โดยเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศเฉลี่ย 3 - 4 ครั้งต่อปี คราวละนาน ๆ อย่างน้อย 1 เดือน

3.8 การท่องเที่ยวแบบให้รางวัล (incentive travel) หมายถึงการจัดนำเที่ยวให้แก่กลุ่มลูกค้าของบริษัทที่ประสบความสำเร็จ (มีความเป็นเลิศ) ในการขายสินค้าชิ้นๆ ตามเป้าหมายหรือเกินเป้าหมาย เช่น กลุ่มผู้แทนบริษัทจำหน่ายรถยนต์ ผู้แทนบริษัทจำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้า ผู้แทนบริษัทจำหน่ายเครื่องสำอาง จากภูมิภาคหรือจังหวัดต่างๆ ที่สามารถขายสินค้าประเภทนั้นได้มากตามที่บริษัทผู้แทนจำหน่ายในประเทศตั้งเป้าหมายไว้เป็นการให้รางวัลและจัดนำเที่ยว โดยออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าพักรวมและค่าอาหารระหว่างการเดินทางให้กับผู้ร่วมเดินทาง เป็นการจูงใจการพักแรมตั้งแต่ 2 - 7 วัน เป็นรายการนำเที่ยวชมสถานที่ต่างๆ อาจเป็นรายการนำเที่ยวแบบผสมผสาน หรือรายการนำเที่ยวในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง

3.9 การท่องเที่ยวเพื่อการประชุม (MICE หมายถึง M=meeting/I= incentive/C=conference / E=exhibition) เป็นการจัดนำเที่ยวให้แก่กลุ่มลูกค้าของผู้จัดประชุม มีรายการจัดนำเที่ยวก่อนการประชุม (pre-tour) และการจัดรายการนำเที่ยวหลังการประชุม (post-tour) โดยการจูงใจการท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อบริการให้กับผู้เข้าร่วมประชุมโดยตรงหรือสำหรับผู้ร่วมเดินทางกับผู้ประชุม อาจเป็นรายการท่องเที่ยววันเดียว หรือรายการเที่ยวพักค้างแรม 2 - 4 วัน โดยคิดราคาแบบเหมารวมค่าอาหารและบริการท่องเที่ยว

3.10 การท่องเที่ยวแบบผสมผสานเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของผู้จัดการการท่องเที่ยว คัดสรรรูปแบบการท่องเที่ยวที่กล่าวมาแล้วข้างต้น นำมาจัดรายการนำเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความแตกต่างระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในระยะยาวนานตั้งแต่ 2 - 7 วันหรือมากกว่านั้นเช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเกษตร (eco-agro tourism) การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและประวัติศาสตร์ (agro-historical tourism) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย (eco-adventure travel) การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยาและประวัติศาสตร์ (geo- historical tourism) การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรม (agro-cultural tourism) เป็นต้น

นอกจากนี้ในปัจจุบัน การท่องเที่ยวได้พิจารณาจากความต้องการหรือพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเพิ่มเติมทำให้มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีแนวคิดใหม่ ขึ้นมาเช่น Green tourism ที่คนมาท่องเที่ยวจะต้องการอนุรักษ์ธรรมชาติหรือช่วยลดภาวะโลกร้อน เช่น การท่องเที่ยวในเกาะสมุย หรือ War tourism ที่นักท่องเที่ยวต้องการสัมผัสกับอดีตในสมัยสงคราม เช่น การท่องเที่ยวสะพานข้ามแม่น้ำแคว จังหวัดกาญจนบุรีหรือ Volunteer tourism ที่นักท่องเที่ยวเป็นอาสาสมัครมาช่วยทำกิจกรรม

บำเพ็ญประโยชน์ ในสถานที่และเดินทางท่องเที่ยวต่อ เช่น การที่มีอาสาสมัครมาช่วยงานสันทนาการในประเทศไทย เป็นต้น

โดยสรุป การท่องเที่ยวในประเทศไทย มีหลากหลายขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเอง และขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรม ผลของการท่องเที่ยวจะเกิดมิติในแง่บวกหรือลบ ขึ้นอยู่กับนักท่องเที่ยวว่ามีพฤติกรรมอย่างไร

4. องค์ประกอบสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

1. ต้องอยู่บนพื้นฐานของธรรมชาติ (Nature-Based Tourism) หมายถึง ต้องเจาะจงเรื่องชีววิทยา ลักษณะกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและวัฒนธรรม ศึกษาเรื่องการอนุรักษ์ การวางแผน การพัฒนา การจัดการด้านท่องเที่ยว เพราะทั้งหมดเป็นพื้นฐานอยู่กับธรรมชาติ

2. ต้องทำให้ระบบนิเวศยั่งยืน (Ecological Sustainable Tourism) หมายถึง เป็นการท่องเที่ยวที่ประกอบด้วยเศรษฐกิจที่ยั่งยืน สังคมที่ยั่งยืน และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน การทำแหล่งท่องเที่ยวยั่งยืนเป็นกุญแจดอกสำคัญ นำไปสู่การจัดการกิจกรรมของมนุษย์ นอกจากนี้ยังเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนที่ยอมรับกันในการจัดการด้านธรรมชาติวิทยา เป็นการพัฒนาด้านศักยภาพในการรับรองและคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งจะทำให้สิ่งแวดล้อมคงอยู่ และไม่ได้รับความเสียหาย

3. ต้องศึกษาสิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศ (Environmentally Educative Tourism) เป็นการศึกษาสังแวดล้อมและแปลความหมาย สิ่งนี้เป็นเครื่องมือสำคัญสร้างความสนุกสนานและให้ประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมีความหมาย ช่วยดึงดูดผู้คนที่ปรารถนาจะมีส่วนร่วมให้ปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อมอย่างมีสำนึก โดยพัฒนาความคิด จิตใจ ความรู้สึกชื่นชมต่อสิ่งแวดล้อม การศึกษาเรื่องนี้จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวและชุมชน ซึ่งช่วยให้กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวอยู่ได้อย่างยั่งยืน การแปลความหมายช่วยให้นักท่องเที่ยวเห็นภาพในการพิจารณาสิ่งแวดล้อมได้อย่างชัดเจน ซึ่งให้ทั้งคุณค่าทางวัฒนธรรมและธรรมชาติพอ ๆ กัน

4. ต้องให้ชุมชนมีรายได้ (Locally Beneficial Tourism) เป็นการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ถือว่าไม่เพียงแต่ให้ประโยชน์กับชุมชน และสิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่ยังช่วยพัฒนาคุณภาพของประสบการณ์การท่องเที่ยว ชุมชนในท้องถิ่นมักให้ความร่วมมือกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยการให้ความรู้ ให้บริการ ให้ความสะดวก และขายผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ผลประโยชน์เหล่านี้จะมีน้ำหนักรกว่าที่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะมีให้ต่อแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศช่วยก่อให้เกิดรายได้ไว้จัดการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว นอกเหนือไปจากผลต่อสังคม และวัฒนธรรมท้องถิ่น เงินบริจาคก็เป็นทุนช่วยเหลือโครงการอนุรักษ์ได้ เช่น ช่วยเหลือนักวิจัยที่มาเก็บรายละเอียดหรือวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

5. ต้องให้นักท่องเที่ยวมีความพอใจ (Tourist Satisfaction) ความพอใจเป็นสิ่งที่สำคัญต่อ นักท่องเที่ยว แมคอินทอช (McIntosh; 1975:176 อ้างอิงจาก Pearce. 1991) กล่าวว่ามนุษย์มี

Fulfillment Needs เรื่องการท่องเที่ยวซึ่งเรียกว่า Travel Needs Ladder ซึ่งหมายถึง ขั้นตอนของความพึงพอใจการท่องเที่ยว เช่น พอใจในเรื่องของความปลอดภัย พอใจในเรื่องของความมั่นคงทางสังคม พอใจในข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ถูกต้อง พอใจกับการจัดประสบการณ์การท่องเที่ยวที่เหมาะสม พอใจความคาดหวังที่เป็นจริงให้กับนักท่องเที่ยว ถึงอย่างไรก็ตาม ความพึงพอใจควรเป็นอันดับรองจากการอนุรักษ์

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของผู้บริโภค

ปณิศา มีจินดา (2553) อธิบายความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภคไว้ว่าเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหรือกลุ่มในการจัดหา การเลือกสรร การใช้และการจัดการภายหลังการบริโภคผลิตภัณฑ์หรือการบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในช่วงเวลาหนึ่งๆ

1. สิ่งกระตุ้น (Stimulus) สิ่งกระตุ้น อาจเกิดขึ้นจากภายใน (Inside Stimulus) หรือมีสิ่งมีกระตุ้นจากภายนอก (Outside Stimulus) โดยสิ่งกระตุ้นจากภายนอกประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ

1.1 สิ่งกระตุ้นทางการตลาด (Marketing Stimulus) สิ่งกระตุ้นทางการตลาด เป็นสิ่งกระตุ้นที่เกี่ยวกับองค์ประกอบหรือส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) หมายถึง องค์ประกอบหลายๆอย่างที่เป็นปัจจัยทางการตลาดที่ควบคุมได้ และนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการทางการตลาด เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ซึ่ง จิระวัฒน์ อนุวิชานนท์ (2554) ได้แบ่งส่วนประสมทางการตลาดท่องเที่ยว ได้ 10 ประการ (10 Ps) เพื่อให้ครอบคลุมการตลาดด้านการท่องเที่ยว จึงมีการพิจารณาถึงปัจจัยทั้งในด้านการตลาด (Marketing) การปฏิบัติการ (Operation) และทรัพยากรมนุษย์ (Human resource) ซึ่งประกอบไปด้วย

1.1.1 ผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง สิ่งที่ผู้ประกอบการธุรกิจเสนอขายไม่ว่าจะเป็นสินค้าหรือบริการที่ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค ผลิตภัณฑ์ของการท่องเที่ยวจะประกอบไปด้วยสินค้าที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม รวมไปถึงการบริการที่คาดว่าจะตอบสนองต่อความต้องการและสามารถสร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้าได้ ซึ่งผลิตภัณฑ์ในกรณีของบริษัทนำเที่ยวคือการอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวโดยการจัดหาสินค้าและบริการหลายประเภทให้แก่นักท่องเที่ยว เช่น การสำรองห้องพัก การบริการรถ เป็นต้น

1.1.2 ราคา (Price) หมายถึง มูลค่าของสินค้าหรือบริการที่อยู่ในรูปของตัวเงิน หรือเป็นมูลค่าที่ต้องจ่ายเพื่อแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการนั้นๆ สำหรับธุรกิจท่องเที่ยวราคา คือ จำนวนเงินที่นักท่องเที่ยวต้องจ่ายตามมูลค่าของสินค้าและบริการ ซึ่งจะมีการกำหนดราคาเพื่อแสดงถึงภาพลักษณ์ขององค์กรและคุณค่าหรือความพึงพอใจในสายตาของผู้บริโภค ซึ่งเป็นราคาทางจิตใจมากกว่าการตั้ง

ราคาโดยการคำนวณต้นทุน จึงมีการตั้งราคาตามอุปสงค์หรือการตั้งราคาตามคู่แข่งซึ่งเป็นราคาที่แท้จริง

1.1.3 สถานที่หรือช่องทางการจัดจำหน่าย (Place or Channel of Distribution) หมายถึง กลไก หรือกระบวนการ รวมถึงวิธีการที่เก็บรักษา ดูแลคลังสินค้า และกระจายสินค้าหรือบริการ เคลื่อนย้ายจากผู้ผลิตหรือผู้จัดจำหน่ายไปสู่ผู้บริโภคอย่างครบถ้วน รวดเร็ว และปลอดภัย โดยช่องทางการจัดจำหน่ายในธุรกิจท่องเที่ยว หมายถึง กระบวนการนำผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวจากผู้ผลิต ไปให้ผู้บริโภคในสถานที่และเวลาที่เหมาะสมกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบต่างๆ ในการท่องเที่ยวทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชน เช่น บริษัทนำเที่ยว บริษัทขนส่ง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นต้น

1.1.4 การส่งเสริมการตลาด (Promotion) เป็นกระบวนการดำเนินกิจกรรม การสื่อสาร การออกแบบและสร้างสิ่งจูงใจ ทั้งการใช้บุคคลและไม่ใช้บุคคล เพื่อกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดความสนใจ ตระหนักถึงและเกิดพฤติกรรมการซื้อสินค้าหรือบริการขึ้น โดยใช้สื่อต่างๆที่สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้ดี และเร็วที่สุด ผ่านการโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การขายโดยบุคคล และการส่งเสริมการขาย ทั้งนี้ เพื่อให้สินค้าหรือบริการเคลื่อนย้ายจากผู้ผลิตหรือผู้จัดจำหน่ายไปสู่ผู้บริโภคให้มากที่สุดและเร็วที่สุด

1.1.5 คนหรือพนักงาน (People) โดยในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องอาศัยแรงงานคนหรือพนักงาน เพื่อจัดหา บริการและส่งเสริมบริการให้แก่ ลูกค้า นอกจากนี้ยังเป็นส่วนสำคัญในการช่วยแก้ไขปัญหาให้แก่ลูกค้าในด้านต่างๆ ทั้งนี้เพื่อสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้แก่ลูกค้า ซึ่งนอกจากพนักงานแล้ว นักท่องเที่ยวและชุมชนก็เป็นส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวด้วย

1.1.6 กระบวนการ (Process) เป็นขั้นตอนในการปฏิบัติงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวจะมีส่วนร่วมในขั้นตอนของการผลิตและส่งมอบบริการ

1.1.7 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Environment) หมายถึง รูปแบบที่มีลักษณะทางกายภาพรวมถึงองค์ประกอบอื่นๆ ระหว่างการให้บริการที่มีผลต่อประสบการณ์ของลูกค้าที่กระทบต่อความพึงพอใจ ทั้งในขณะที่ลูกค้าซื้อสินค้าและบริการ รวมไปถึงขณะที่ลูกค้าบริโภคสินค้า เช่น การตกแต่งสำนักงาน อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก แสงไฟ เสียงดนตรี เป็นต้น

1.1.8 การเพิ่มผลผลิตและคุณภาพ (Productivity and quality) หมายถึง การเพิ่มจำนวนผลลัพธ์ที่ผลิตได้ให้มากกว่าปัจจัยที่ใช้ในการผลิต ซึ่งในด้านของธุรกิจการให้บริการจะมีความยุ่งยากในการวัดผล จึงมีการนับจำนวนของผู้ใช้บริการเป็นผลผลิต รวมถึงมีการนำปัจจัยสำคัญอื่นๆ เข้ามาช่วยในการวัดผล เช่น ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ความภักดีของลูกค้า ความถี่ในการท่องเที่ยว เป็นต้น รวมถึงการวัดรายได้ที่ได้จากการให้บริการเปรียบเทียบกับต้นทุนที่เสียไปร่วมวัดผลด้วย

1.1.9 การจัดแพ็คเกจและโปรแกรม (Programming and packaging) หมายถึง การจัดรวม

สินค้าและบริการหลายประเภทเข้าด้วยกันอย่างเหมาะสม โดยมีการคิดราคารวบยอด ซึ่งโดยทั่วไปจะมีราคาสูงกว่าการจ่ายแยกแต่ละสินค้าหรือบริการ ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างเฉพาะเจาะจง

1.1.10 การเป็นหุ้นส่วนธุรกิจ (Partnership) หมายถึง การประสานงาน ความร่วมมือระหว่างกลุ่มบุคคลที่มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจ สำหรับในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ ผู้ผลิตต่างๆ เช่น โรงแรม บริษัททัวร์ บริษัทขนส่ง ร้านอาหาร เป็นต้น รวมไปถึงหน่วยงานของรัฐ คนในท้องถิ่นและผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมด

สิ่งกระตุ้นอื่นๆ (Other stimulus)

1.2 สิ่งกระตุ้นอื่นๆ คือ สิ่งกระตุ้นความต้องการของผู้บริโภคที่อยู่ภายนอกซึ่งนักการตลาดไม่อาจจะควบคุมได้ เช่น สิ่งกระตุ้นทางเศรษฐกิจ สิ่งกระตุ้นทางเทคโนโลยี สิ่งกระตุ้นทางกฎหมายและการเมือง สิ่งกระตุ้นทางวัฒนธรรม เป็นต้น

2. กล่องดำ

กล่องดำหรือความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ (Buyer's Black Box) เปรียบความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อที่เป็นเสมือนกล่องดำที่ผู้ผลิตหรือผู้ขายไม่ทราบได้ เป็นกระบวนการทางความคิดที่ผู้ขายไม่สามารถมองเห็นได้ ดังนั้นการหาความรู้สึกนึกคิดของผู้บริโภค จึงศึกษาถึงลักษณะของผู้ซื้อและกระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค

3. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมหรือลักษณะของนักท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมหรือลักษณะของนักท่องเที่ยวประกอบไปด้วยปัจจัยต่างๆ ดังนี้

(1) ปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

1.1 แรงจูงใจ (Motivation) เป็นกระบวนการภายในบุคคลที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ เป็นความต้องการที่ได้รับการกระตุ้นจากภายในเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น และมีแรงกระตุ้นเป็นตัวทำให้เกิดการกระตุ้นอย่างรุนแรงเพื่อให้เกิดการตอบสนองที่พอใจ โดยนักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาถึงกระบวนการทำงานของแรงจูงใจ เช่น การจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's theory of motivation) ที่มีพื้นฐานมาจากความต้องการของมนุษย์ที่มีความไม่สิ้นสุด ซึ่งจะมีเรียงลำดับจากความสำคัญจากมากไปน้อย เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองก็จะมีความต้องการที่สูงขึ้นมาแทนที่ โดยมีลำดับขั้นของความต้องการ 5 ขั้น ซึ่งแรงจูงใจในแต่ละขั้นจะส่งผลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันไป ดังนี้

ขั้นที่ 1 คือ ความต้องการด้านกายภาพ ซึ่งเป็นความต้องการที่จำเป็นต่อร่างกาย ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวในเรื่องของความต้องการท่องเที่ยวเพียงเพื่อพักผ่อน หลีกหนีความวุ่นวายหรือเพื่อบำบัดรักษาสุขภาพ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 คือ ความต้องการความปลอดภัย ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวในเรื่องของ ความต้องการความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยว ความมั่นใจในการไม่ถูกหลอกหลวงในการซื้อ ผลิตภัณฑ์ในด้านการท่องเที่ยว

ขั้นที่ 3 คือ ความต้องการยอมรับจากสังคมหรือความต้องการความรักและการยอมรับการ เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ส่งผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ เช่น การเข้าร่วมกลุ่มท่องเที่ยว กับกลุ่มที่มีความสนใจคล้ายคลึงกันตัวอย่างเช่น กลุ่มนักช้อปปิ้ง กลุ่มนักเดินป่า

ขั้นที่ 4 คือ ความต้องการการยกย่องนับถือ โดยส่งผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว เช่น ความ ต้องการพักในที่พักระดับ 5 ดาว เป็นต้น

ขั้นที่ 5 คือ ความต้องการเป็นตัวของตัวเองหรือความต้องการความสำเร็จสูงสุดในชีวิต ส่งผล ต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว เช่น ความต้องการท่องเที่ยวรอบโลกอย่างไรก็ตามมาสโลว์ได้เพิ่มความ ต้องการที่มีต่อภาวะจิตใจอีก 2 ขั้น คือ ความต้องการที่จะได้ทราบและเกิดความเข้าใจ ทำให้มนุษย์ ต้องการหาคำตอบเพื่อตอบสนองความอยากรู้ ซึ่งอาจส่งผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวในเรื่องของ การแสวงหาแหล่งท่องเที่ยวที่มีความแตกต่างด้านวัฒนธรรมต่างๆ และความต้องการความสวยงาม ทำให้มนุษย์มีพฤติกรรมในการแสวงหาสิ่งสร้างสรรค์และรักษาสิ่งสวยงาม ส่งผลต่อพฤติกรรมการ ท่องเที่ยวในเรื่องของการท่องเที่ยวตามสถานที่ธรรมชาติและศิลปะ

1.2 การรับรู้ (Perception) เป็นกระบวนการที่ผู้บริโภคลือการสรรจัดระเบียบและตีความสิ่ง กระจุกต่างๆ (Solomon, 2009) โดยการรับรู้ของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับปัจจัยภายใน ได้แก่ ความเชื่อ ประสบการณ์ อารมณ์ เป็นต้น รวมถึงปัจจัยภายนอก ได้แก่ สิ่งกระตุ้นที่กระทบต่อประสาทสัมผัสทั้ง 5 การมองเห็น การรับรู้รสชาติ การได้กลิ่น การได้ยินเสียงและการรู้สึก ดังนั้น ในธุรกิจการท่องเที่ยว จึงต้องมีการใช้โฆษณาเป็นสื่อกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกในการรับรู้ทางด้านอารมณ์และความน่าเชื่อถือ เช่น ภาพโฆษณาการบริการอย่างดีของสายการบินชั้นหนึ่ง

1.3 การเรียนรู้ (Learning) เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งเกิดจาก

กระบวนการที่บุคคลได้รับความรู้และประสบการณ์และนำพฤติกรรมนั้นไปใช้ในการซื้อและ การบริโภคในครั้งต่อไป ซึ่งการเรียนรู้เกิดเมื่อได้รับสิ่งกระตุ้นและการตอบสนอง เช่น ความชื่นชอบใน การให้บริการของโรงแรมแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นโรงแรมที่มีเครือข่ายทั่วโลก ทำให้เลือกพักที่โรงแรมในเครือ เดียวกันในประเทศอื่นๆ ด้วย

1.4 บุคลิกภาพ (Personality) หมายถึง ลักษณะด้านจิตวิทยาของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน ออกไปและนำไปสู่การตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมที่คงที่และสอดคล้องกัน (Kotler & Keller, 2009) เกิดจากความรู้สึกนึกคิดความรับผิดชอบ ความต้องการภายใน การรับรู้ การเรียนรู้จนทำให้ เกิดบุคลิกภาพที่มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวทำให้บุคคลมีความแตกต่างกัน ทั้งภายในหรือความรู้สึกนึกคิดและลักษณะทางการภาพภายนอก

1.5 รูปแบบการดำรงชีวิต (Life Style) เป็นรูปแบบการใช้ชีวิตที่สะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติ ความสนใจ รวมถึงความคิดเห็นของผู้บริโภค (Assael, 2004) โดยรูปแบบการดำรงชีวิตขึ้นอยู่กับ วัฒนธรรม ชั้นของสังคมในแต่ละและกลุ่มอาชีพของแต่ละคน ซึ่งจะส่งผลไปถึงการเลือกบริโภคหรือการ เลือกซื้อสินค้าและบริการ ทำให้เป็นปัจจัยหนึ่งในการแบ่งส่วนตลาด

1.6 แนวความคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self-concept) หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อตนเอง เป็นแนวคิดหรือความเข้าใจที่เกิดขึ้นพร้อมกับการเรียนรู้ (Perception) ซึ่งเกี่ยวข้องกับแนวคิดของผู้บริโภค 2 ประการคือ แนวคิดตัวตนที่แท้จริง (Actual self) คือ มีความเข้าใจในสิ่งที่ตนต้องการ อย่างแท้จริง และแนวคิดตัวตนในอุดมคติ (Idea self) เป็นการใฝ่ฝันในสิ่งที่ตนเองอยากให้เป็นหรือ เข้าใจว่าตนเป็นเช่นนั้น โดยทั้งสองแนวคิดจะส่งผลต่อพฤติกรรมในการเลือกซื้อบริการทางการ ท่องเที่ยว รวมไปถึงความต้องการที่แอบแฝงที่เป็นผลจากการท่องเที่ยววนั้น เช่น การเดินทางด้วยเรือ สำราญเพื่อให้เพื่อนชมชอบ

1.7 ทัศนคติ (Attitude) คือ แนวโน้มของพฤติกรรมที่จะตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นต่างๆ ได้แก่ คน กลุ่มคน ความคิด หรือสิ่งของอย่างสม่ำเสมอ โดยเกิดจากความเชื่อหรือความรู้ทั้งจาก ประสบการณ์ที่ตนได้มาเองและมาจากกลุ่มอ้างอิง ซึ่งส่งผลเป็นความรู้สึกทางด้านอารมณ์และระดับ ความพึงพอใจ จึงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสำคัญต่อการรับรู้และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว โดยจะมีการกลั่นกรองสิ่งที่ตนคิดว่าดีและไม่ขัดแย้งกับทัศนคติที่ตนมี และสามารถบิดเบือนข้อมูลต่างๆ ที่ไม่สอดคล้องกับทัศนคติของตนได้

(2) ปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ปัจจัยภายนอก หมายถึง ปัจจัย ระหว่างบุคคลและวัฒนธรรม โดยปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ประกอบไป ด้วย

1. ปัจจัยด้านวัฒนธรรม (Culture Factor) จะส่งผลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในหลาย ด้าน และเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมการบริโภคของบุคคลจากการหล่อหลอมลักษณะนิสัยและ ความคิด เช่น ค่านิยม เชื้อชาติ ความเชื่อทางศาสนา ถิ่นที่อยู่ทางภูมิศาสตร์ เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งค่านิยมของนักท่องเที่ยวซึ่งจะถูกหล่อหลอมมาจากบรรทัดฐานจากครอบครัวหรือสถาบันทางสังคม ของนักท่องเที่ยว ในด้านเชื้อชาติและความเชื่อทางศาสนา จะทำให้นักท่องเที่ยวที่มาจากกลุ่ม วัฒนธรรมที่มีเชื้อชาติหรือศาสนาใกล้เคียงกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่ใกล้เคียงกัน ทำให้มีการ เดินทางไปแสวงบุญ หรืออยากเรียนรู้ถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการใช้ชีวิต และการเดินทางท่องเที่ยวที่ต่างกัน ทั้งในด้านของการเลือกเดินทางท่องเที่ยวและรูปแบบของการ ท่องเที่ยว ซึ่งวัฒนธรรมจะมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาแบบแผนอยู่เสมอ

2. ชั้นของสังคม (Social Classes) เป็นการจัดลำดับบุคคลต่างๆ ใน สังคมออกเป็นกลุ่ม ลักษณะที่คล้ายคลึงกัน โดยสมาชิกในแต่ละชั้นจะมีค่านิยม ความสนใจ และพฤติกรรมที่คล้ายกัน โดย

ปัจจัยที่นำมาแบ่งชนชั้นทางสังคม คือ รายได้ อาชีพ และรูปแบบการดำรงชีวิต รวมถึงการศึกษา สถานที่พำนัก ชชาติตระกูล ตำแหน่งหน้าที่และบุคลิกลักษณะของบุคคล เป็นต้น ดังนั้นชั้นของสังคมจะส่งผลต่อการซื้อสินค้าและบริการการท่องเที่ยวรวมถึงสื่อในการเข้าถึงแต่ละชั้นของสังคมด้วย เช่น กลุ่มชนชั้นสูงที่มีฐานะการเงินมั่นคง ก็จะมีอำนาจในการซื้ออย่าง พอเพียง ทำให้การใช้บริการทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง โดยเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและโรงแรมชั้นหนึ่ง

3. กลุ่มอ้างอิง (Reference group) คือ กลุ่มที่บุคคลเกี่ยวข้องกับ ซึ่งจะมีส่งผลกระทบต่อทัศนคติ การประเมินทางเลือก รวมไปถึงพฤติกรรมของบุคคลอย่างมาก โดยกลุ่มอ้างอิงจะมีอิทธิพลในด้าน พฤติกรรม การดำเนินชีวิต รวมไปถึงการมีอิทธิพลต่อการซื้อสินค้าและบริการการท่องเที่ยว เพราะต้องการเป็นที่ยอมรับจึงปฏิบัติตามความคิดเห็นของกลุ่ม ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น กลุ่มปฐมนุฎมิ คือ กลุ่มเพื่อนสนิท ครอบครัว และกลุ่มหุตุยุมมิ ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน ร่วมอาชีพ ร่วมสถาบัน และบุคคลต่างๆ ในสังคม

4. ผู้นำความคิดเห็น (Opinion Leader) เป็นสมาชิกของกลุ่มที่มีอำนาจและความคิดเห็นที่เป็นที่ยอมรับ โดยจะเป็นผู้ที่มีความรู้ในข้อมูลมากกว่าสมาชิกคนอื่น และมีความรู้ พิเศษเกี่ยวกับสินค้าการท่องเที่ยวและบริการที่แตกต่างจากคนอื่น นอกจากนี้ยังมีความกระตือรือร้นที่จะหาข้อมูลในวงกว้างและในเชิงลึกจนเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ ซึ่งแหล่งข้อมูลทางธุรกิจแบ่งตาม

ฉลองศรี พิมลสมพงค์ (2556) ได้ 2 แหล่งใหญ่ๆคือ

- ข้อมูลจากผู้ประกอบธุรกิจ (Commercial Information Source) เป็นแหล่งข้อมูลจากการโฆษณาและส่งเสริมการขายของบริษัทนำเที่ยว และการให้บริการที่พัก ซึ่งเป็นข้อมูลที่ไม่มีการเพิ่มเติมความคิดเห็นส่วนบุคคลเข้าไปด้วย

- ข้อมูลจากกลุ่มสังคม (Social Information Source) เป็นข้อมูลที่ได้รับระหว่างบุคคลจากกลุ่มอ้างอิง ผู้นำกลุ่มด้านความคิดเห็น รวมไปถึงกลุ่มอื่นๆในสังคม ซึ่งข้อมูลจะถูกเพิ่มเติมความคิดเห็นส่วนตัวเข้าไปด้วย ซึ่งจะส่งผลต่อการกระตุ้นหรือยับยั้งการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบัน กลุ่มอ้างอิงที่เป็นผู้ทรงอิทธิพลในสื่อออนไลน์เป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการของผู้บริโภคอย่างมาก ทำให้นักการตลาดใช้เป็นแหล่งในการเผยแพร่ข้อมูลสินค้าหรือบริการ กลุ่มบุคคลประเภทนี้อาจเป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง เช่น นักแสดง บุคคลที่มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพนั้นๆ เช่น แพทย์ หรือเป็นกลุ่มบุคคลธรรมดาที่มีอิทธิพลพอที่จะทำให้ผู้ติดตาม (Follower) รู้สึกเชื่อถือและคล้อยตามได้ โดยเป็นบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว ถ่ายทอดและแบ่งปันเรื่องราวที่ตนเองสนใจจนกระทั่งมีอิทธิพลกับผู้อื่น (Amateur Reviewer) หรือเป็นการรวมกลุ่มของบุคคลที่มีประสบการณ์การใช้สินค้าหรือบริการประเภทเดียวกัน (User Group) รวมถึงกลุ่มลูกค้าที่มีทัศนคติในแง่ลบต่อสินค้าหรือบริการแล้วใช้พื้นที่ในสังคมออนไลน์เพื่อระบายความคับข้องใจของตน (ฉณัฐา อู่ยมานะชัย, 2556)

5. ครอบครัว (Family) คือ กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกันทางสายเลือด การแต่งงานรวมถึงการอุปการะเข้ามาใช้ชีวิตอยู่ในครอบครัวเดียวกัน โดยค่านิยมและทัศนคติจะได้รับมาจากครอบครัวมากที่สุด โดยอาจรับมาจากการหล่อหลอมตั้งแต่เด็ก หรือความสนใจที่คล้ายคลึงกันของคู่สามีและภรรยา ซึ่งลักษณะครอบครัวที่แตกต่างกันก็จะส่งผลต่อรูปแบบการใช้ชีวิตที่ต่างกันรวมถึงพฤติกรรมการบริโภคที่ต่างกัน อย่างไรก็ตามความสนใจในครอบครัวอาจแตกต่างกันไปเพราะผลกระทบจากปัจจัยในด้านอื่น เช่น เพศและอายุ

2.4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

การศึกษาแรงจูงใจของนักท่องเที่ยว เป็นการศึกษากิจกรรมที่ประยุกต์หลักทางจิตวิทยาในการอธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งในที่นี้คือการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามพฤติกรรมนักท่องเที่ยวมีความแตกต่างจากพฤติกรรมผู้บริโภคทั่วไป กล่าวคือ การเดินทางท่องเที่ยวโดยมากแล้วจะมีการวางแผนล่วงหน้าและนักท่องเที่ยวมักตั้งตารอและนับวันถอยหลังถึงการเดินทางท่องเที่ยวการเข้าใจแรงจูงใจของนักท่องเที่ยว ทำให้วางแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือการกลับมาเที่ยวทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทฤษฎีด้านแรงจูงใจ และการศึกษาด้านแรงจูงใจ จึงนับเป็นสิ่งสำคัญที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาคความพึงพอใจ การตัดสินใจและการตลาด (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548)

Maslow's Hierarchy of Needs

ทฤษฎีที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับมาอย่างยาวนานอย่างทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow สามารถนำมาอธิบายแรงจูงใจในการท่องเที่ยวของมนุษย์ได้อย่างมีความหมาย Abraham Maslow (1954) เสนอแนวคิดในการอธิบายความต้องการของมนุษย์(อ้างอิง ศุภลักษณ์ อัครางกูร, 2548) มาเป็นลำดับขั้น โดยเริ่มจาก ความต้องการด้านกายภาพ ลำดับที่สอง คือ ความปลอดภัย จากนั้นเป็นความต้องการการยอมรับ ขั้นที่สี่ คือ ความมีชื่อเสียง และขั้นสุดท้าย คือ การรู้จักตนเอง (ว่าต้องการสิ่งใด) Maslow เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีความต้องการเป็นลำดับขั้นดังกล่าว หากความต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองจนพึงพอใจมนุษย์จะมีความต้องการขั้นสูงขึ้น และสิ่งที่จะมาจูงใจมนุษย์ได้นั้น คือสิ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองจนพึงพอใจ

แรงจูงใจในการท่องเที่ยว

ศุภลักษณ์ อัครางกูร (2548) กล่าวว่า ' การทราบแรงจูงใจในการเดินทางทำให้เราเข้าใจความคาดหวังของนักท่องเที่ยวสามารถตอบสนองได้อย่างเหมาะสมแล้วช่วยให้เรากลับมาเที่ยวซ้ำทฤษฎีที่อธิบายแรงจูงใจนี้เป็นพื้นฐานของการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว การตัดสินใจและการตลาด การอธิบายแรงจูงใจในการท่องเที่ยวมีการศึกษา 3 แหล่งกว้าง ๆ คือ 1.การศึกษาจากประวัติศาสตร์และงานเขียน 2.ทฤษฎีทางจิตวิทยา 3.งานวิจัย Peace (1998) จากพฤติกรรม

ท่องเที่ยวในประวัติศาสตร์ ทำให้มีการวิเคราะห์แรงจูงใจที่เกี่ยวข้องในแต่ละรูปแบบการเดินทาง นอกจากนั้นการเชื่อมโยงทฤษฎีทาง

จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจและนำมาปรับใช้ในการอธิบายการเดินทางท่องเที่ยว อีกทั้งงานวิจัยที่พยายามจะค้นหาและอธิบายพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว

แรงจูงใจที่ทำให้คนต้องการท่องเที่ยว (Motivators) เป็นปัจจัยที่มีมากมายและมีการสรุปออกมาอย่างชัดเจนว่ามีอะไรบ้างปัจจัยแต่ละปัจจัยเป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดความต้องการ แต่ปัจจัยหลายๆ ปัจจัยมารวมกันก็ทำให้เกิดความต้องการขึ้นมาได้เช่นกัน มากไปกว่านั้นคือการรวมตัวกันของปัจจัยดังกล่าวสามารถเป็นได้ ในหลาย ๆ รูปแบบ อย่างไรก็ตามมีนักคิดนักวิจัยหลายคนพยายามสรุปประเภทของแรงจูงใจ ตัวอย่างของ warbrooke และ Horner (1999 อ้างถึง ศุภลักษณ์ อัครางกูร, 2548, หน้า 43) ว่า ได้เสนอประเภทของแรงจูงใจนี้เป็น 6 ประเภท คือ 1. ส่วนตัว เยี่ยมเพื่อนญาติหาเพื่อนใหม่ เอาใจคนอื่น 2. อารมณ์ ความต้องการที่จะมีความรู้สึกโรแมนติก รู้สึกตื่นเต้น ทำทาสุนัขชาน ช่างขับ ปลอดภัยรำลึกความหลัง ฯลฯ 3. วัฒนธรรม หาประสบการณ์จากวัฒนธรรมใหม่/การเรียนรู้วัฒนธรรมต่างๆ 4. พัฒนาตนเอง หาความรู้ เพิ่มความสามารถทักษะ 5. สถานภาพตามสมัยนิยม ความเด่น 6. กายภาพ พักผ่อน ผิวสีแทน สุขภาพ เพศ

2.5 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

อุทัยพรรณ สุดใจ (2545) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจว่า เป็นความรู้สึกรักชอบยินดีเต็มใจ หรือมีเจตคติที่ดีของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความพอใจจะเกิดเมื่อได้รับตอบสนองความต้องการ ทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ ความพึงพอใจเป็นเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึก และทัศนคติของบุคคล อันเนื่องมาจากสิ่งเร้าและสิ่งจูงใจ โดยอาจเป็นไปในเชิงประเมินค่า ว่าความรู้สึกหรือทัศนคติต่อสิ่งเหล่านั้น เป็นไปในทางลบหรือบวก

ราชบัณฑิตสถาน (2546) ได้กล่าวถึง ความหมายของคำว่า ความพึงพอใจ ดังนี้ คำว่า “พึง” เป็นคำกริยาอื่น หมายความว่า ยอมตาม เช่น พึงใจ และคำว่า “พอใจ” หมายถึง สมชอบ ชอบใจ

กชกร เป้าสุวรรณ และคณะ (2550) ได้กล่าวถึง ความหมายของความพึงพอใจว่า สิ่งที่ควรจะเป็นไปตามความต้องการ ความพึงพอใจเป็นผลของการแสดงออกของทัศนคติของบุคคลอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีประสบการณ์ที่มนุษย์เราได้รับอาจจะมากหรือน้อยก็ได้ และเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ แต่ก็เมื่อได้สิ่งนั้น สามารถตอบสนองความต้องการ หรือทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกบวก เป็นความรู้สึกที่พึงพอใจ แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าสิ่งนั้นสร้างความรู้สึกผิดหวัง ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกทางลบ เป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ

กาญจนา อรุณสุขขุจี (2546) กล่าวว่า ความพึงพอใจของมนุษย์เป็นการแสดงออกที่เป็นนามธรรมไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่าบุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถแสดงออกโดยการสังเกตที่สลับซับซ้อน และต้องมีสิ่งเร้าที่ตรงตามความต้องการของบุคคลจึงทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ ดังนั้นการสร้างสิ่งเร้าจึงเป็นแรงจูงใจของบุคคลนั้นให้เกิด

รดาณัฐ เคนศักดิ์ตระกูล (2553) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ทำให้เกิดการแสดงออกของบุคคล ซึ่งมีสาเหตุมาจากความคาดหวังในผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ต้องการจะได้รับ โดยบุคคลจะประเมินจากที่ได้รับผลิตภัณฑ์หรือบริการจริงกับผลิตภัณฑ์หรือบริการที่คาดหวังไว้

อานนท์ จรวิเศษ (2554) กล่าวว่า ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นกับประสบการณ์ที่ผ่านมาในอดีต เป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกหรือทัศนคติในทางบวก และความรู้สึกหรือทัศนคติในทางลบ ซึ่งความรู้สึกหรือทัศนคติด้านบวกจะแสดงให้เห็นสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้นและความรู้สึกหรือทัศนคติด้านลบแสดงให้เห็นสภาพความไม่พึงพอใจนั่นเอง

องค์ประกอบของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้งานสำเร็จโดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ นอกจากผู้บริหารจะดำเนินการให้ผู้ปฏิบัติงานให้บริการเกิดความพึงพอใจในการทำงานแล้ว ยังจำเป็นต้องดำเนินการที่จะให้ผู้มาใช้บริการเกิดความพึงพอใจด้วย เพราะความเจริญเติบโตของงานบริการ ปัจจัยที่เป็นตัวบ่งชี้ คือ จำนวนผู้มาใช้บริการ ดังนั้นผู้บริหารที่ชาญฉลาดจึงควรอย่างยิ่งที่จะศึกษาให้ลึกซึ้งถึงปัจจัยและองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการความพึงพอใจจะเกิดขึ้นหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการให้บริการขององค์กร ประกอบกับระดับความรู้สึกของผู้มารับบริการในมิติต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล ดังนั้นการวัดระดับความพึงพอใจสามารถกระทำได้หลายวิธีต่อไปนี้

1. การใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยการขอความร่วมมือจากกลุ่มบุคคลที่ต้องการวัด แสดงความคิดเห็นลงในแบบฟอร์มที่กำหนด
2. การสัมภาษณ์ ต้องอาศัยเทคนิคและความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ที่จะจูงใจให้ผู้ตอบคำถามตอบตามข้อเท็จจริง
3. การสังเกต เป็นการสังเกตพฤติกรรมทั้งก่อนการรับบริการ ขณะรับบริการและหลังการรับบริการ การวัดโดยวิธีนี้จะต้องกระทำอย่างจริงจังและมีแบบแผนที่แน่นอนจะเห็นได้ว่าการวัดความพึงพอใจต่อการให้บริการนั้นสามารถกระทำได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับความสะดวก เหมาะสมตลอดจนจุดมุ่งหมายของการวัดด้วย จึงจะส่งผลให้การวัดนั้นมีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือได้

ความพึงพอใจในการบริการของผู้รับบริการความหมายของความพึงพอใจของผู้รับบริการตามแนวคิดของนักการตลาดจะพบนิยามของความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็น 2 ประการ คือ

1. ความหมายที่ยึดสถานการณ์การซื้อเป็นหลักให้ความหมายว่า “ความพึงพอใจเป็นผลที่เกิดขึ้น เนื่องจากการประเมินสิ่งที่ได้รับภายหลังสถานการณ์การซื้อสถานการณ์หนึ่ง” มักพบใช้ใน งานวิจัยการตลาดที่เน้นแนวคิดทางพฤติกรรมศาสตร์
2. ความหมายที่ยึดประสบการณ์เกี่ยวกับเครื่องหมายการค้าเป็นหลัก ให้ความหมายว่า “ความพึงพอใจ เป็นผลที่เกิดขึ้นเนื่องจากการประเมินภาพรวมทั้งหมดของประสบการณ์หลาย ๆ อย่างที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์หรือบริการในระยะเวลาหนึ่ง” หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า “ความพึงพอใจ หมายถึง การประเมินความสามารถของการนำเสนอผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ตรงกับความต้องการของลูกค้าอย่างต่อเนื่อง”

2.6 ประวัติอำเภอฉวาง

เมืองฉวางเป็นเมืองเก่าขึ้นอยู่กับนครศรีธรรมราชมาแต่โบราณ ในทำเนียบข้าราชการเมือง นครศรีธรรมราช ครั้งรัชกาลที่ 2 ใ้ร่วมกับคำว่า ฉวาง-ท่าชี-พดขมิโร ฉวางคือ ฉวางปัจจุบัน ท่าชีอยู่ ท้องที่อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนพดขมิโร คือ ทุ่งสงและเจ้าเมืองหรือนายที่มี บรรดาศักดิ์ เป็นหมื่น ได้แก่ หมื่นเพชรธานี ศักดินา 600 ซึ่งถือเป็นเมืองเล็กๆ เมือง หนึ่งของ นครศรีธรรมราช

เมื่อมีการปรับปรุงการปกครองของประเทศใหม่ในสมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อปี 2439 เมือง นครศรีธรรมราช ก็ได้สถาปนาเป็นมณฑล มีข้าหลวงเทศาภิบาลเป็นผู้ปกครอง และหลังจากที่ได้ใช้ กฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ ร.ศ.116 (พ.ศ.2441) แล้วก็เริ่มมีการจัดการปกครองในรูปของ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ขึ้น เมืองฉวางก็ได้สถาปนาเป็นอำเภอขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2443 โดยมีหลวงปราชญ์ ประทุษราษฎร์ (เอียด ณ นคร) เป็นนายอำเภอคนแรก และมีนายอำเภอสืบเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันคือ " นายอริยะ รังสิตสวัสดิ์" เป็นอันดับที่ 41

การตั้งที่ว่าการอำเภอฉวาง ได้มีการย้ายที่ตั้งหลายครั้งส่วนมากจะอยู่ตามริมแม่น้ำซึ่งอาศัย เป็นเส้นทางคมนาคมหลัก เช่น คนตั้งอยู่บ้านโนไร่ ตำบลนาแว ริมแม่น้ำตาปี เคยตั้งที่วังอ้ายลอน ริม คลองคุดด้วน เคยตั้งที่ปากคลองลุง และได้ย้ายมาที่ตั้งปัจจุบันเมื่อ ปี 2458 เหตุผลที่ต้องย้ายที่ว่า การ อำเภอหลายครั้งก็เนื่องจากปัญหาอุทกน้ำท่วมบ่อย

การคมนาคม

การเดินทางขึ้นเขาศูนย์ในสมัยแรก ๆ จะลำบากมาก ต้องอาศัยการเดินเท้าเลียบบลาดชันเชิง เขาขึ้นไป ผู้คนกลุ่มที่ขึ้นลงคือผู้มีอาชีพชาวสวนและหาของป่า ครั้นถึงยุคค้นพบแร่ในยุคแรกก็ต้อง อาศัยรถไถนาขึ้นไป ราคาบริการคนละ 5 บาท รถไถนาจะวิ่งไปตามทางแคบ ๆ เลียบเขาที่เสี่ยงกับ การตกเหว แต่ทุกคนก็ยอมเสี่ยง เส้นทางคมนาคมเขาศูนย์ที่ใช้ติดต่อกับหมู่บ้านมีทางที่สะดวกที่สุด คือถนนลาดยางของศูนย์โทรคมนาคม ซึ่งถนนจากตลาดทานพอถึงเชิงเขาศูนย์เป็นถนนลูกรัง

ระยะทาง 2 กิโลเมตร และจากสี่แยกเขาศูนย์ถึงยอดเขา เป็นถนนลาดยางระยะทางประมาณ 6 กิโลเมตร จากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้ที่เคยประกอบอาชีพบนเขาศูนย์ ซึ่งต่างมีเส้นทางเป็นของตนเองสรุปได้ว่า มีวิธีการเดินทางขึ้นลงเขาศูนย์ได้หลายเส้นทาง คือ

1. เส้นทางคลองหรวดจากบ้านก้านนคล้อย อินทร์พุ่ม ซึ่งอยู่หลังเขาศูนย์ด้านทิศใต้ ยังใช้อยู่ชาวสวนยางยังใช้ได้
2. เส้นทางจากตำบลกะเปียด บ้านคลองไชย ด้านทิศเหนือทางบ้านก้านนแก้ว ปัจจุบันยังใช้ได้แต่ไม่ดีมากนัก
3. เส้นทางหลังสถานีรถไฟทวนพอถึงหัวถนนซึ่งมีการจัดคิว “รถเหลือง” หรือรถรับจ้างบริการประมาณ 100 กว่าคัน จากกะเปียดถึงเขาศูนย์ แต่การขนของหนักจะใช้รถอีแต่น

ความเชื่อ ประเพณีและพิธีกรรมในชุมชน

ความเชื่อถือศรัทธาในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของชาวอำเภอฉวางตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน คือเชื่อถือศรัทธาในอภินิหารของท่านพระครูกราย คงศสุวรรณโณ อดีตเจ้าอาวาสวัดหาดสูงซึ่งมีอภินิหารทั้งทางวิปัสสนาธุระและทรงวิทยาคูณทางไสยศาสตร์ ที่ทำให้เหล่ามีจฉาชีพต่างเกรงกลัวและกลับตัวกลับใจเป็นคนดี ท่านพระครูกรายเคยเป็นพระอุปฌาย์ของพ่อท่านคล้าย จันทสุวรรณโณ อดีตเจ้าอาวาสวัดสวนขัน พ่อท่านคล้ายได้สร้างประโยชน์ต่อศาสนาเป็นอเนกอนันต์ เป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ปฏิบัติตรงที่ช่วยให้ชาวพุทธพ้นทุกข์ พ่อท่านคล้ายมีชื่อเสียงเป็นที่เลื่องลือว่า “วาจาสิทธิ์” หากเปล่งวาจาอันใดออกไปจะเป็นไปตามนั้น ผู้คนที่มีเรื่องร้อนใจไปพบท่าน หากพ่อท่านคล้ายพูดว่า “ไม่เป็นอะไร” “ศัตรูทำอะไรไม่ได้” เหตุการณ์ร้ายก็จะกลายเป็นดี พ่อท่านคล้ายวาจาสิทธิ์เป็นพระที่ไม่เฉพาะชาวฉวางเท่านั้นที่ศรัทธาเชื่อถือ แต่ท่านเป็นที่พึ่งทางใจของพุทธศาสนิกชนทุกคนที่มีโอกาสได้พบเห็น ได้สนทนาด้วย หรือเพียงแต่ได้ศึกษาประวัติของท่านศรัทธาก็เกิดขึ้นโดยไม่มีใครมาเชิญชวน นอกจากความเชื่อในอภินิหารของหลวงปู่กราย และพ่อท่านคล้าย วาจาสิทธิ์แล้วเนื่องจากเขาศูนย์เป็นสัญลักษณ์คู่มือเรียงมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเป็นเวลานับร้อยปี ชาวบ้านไม่เรียงต่างมีความเชื่อว่าเขาศูนย์มีเทวดาสงสถิตอยู่ในรูปของงูจงอางหรือคนภาคใต้เรียกว่า “งูบองหลา” ชาวไม่เรียงจะประกอบกิจการใด ๆ ก็ตาม ถ้ามีการบูชาเทวดาเขาศูนย์หรือเพียงเอ่ยนามเทวดาเขาศูนย์ให้ช่วยให้ประสบความสำเร็จ กิจการนั้นก็บรรลุเป้าหมายทุกอย่าง ผู้คนที่ขึ้นไปจับจองที่ดินบนเขาศูนย์เพื่อทำสวนยาง สวนผลไม้ และขึ้นไปขุดแร่ต่างบูชาเทวดาเขาศูนย์ เอ่ยปากบอกเทวดาเขาศูนย์ให้ช่วยอภินิหารของเทวดาเขาศูนย์มักจะส่งผลให้ประสบความสำเร็จทุกรายไป เหตุการณ์บนเขาศูนย์ที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเรื่องเทวดาเขาศูนย์ ผู้ประกอบอาชีพขุดแร่บนเขาศูนย์ นอกจากมีการตั้งศาลประจำ軒หรือกงสี เพื่อตั้งเครื่องสังเวย เจ้าที่หรือเจ้าป่าเจ้าเขาทุกวันพระ 8 ค่ำ 15 ค่ำ แล้วเมื่อขุดแร่ได้ทุกหลุมจะจุดลูกประทัดขนาดเล็ก กลางใหญ่ ต่างกันตามปริมาณที่พบแร่

ความศักดิ์สิทธิ์ของเทวดาเขาศูนย์ ได้มีชาวบ้านร่วมกันตั้งศาลไว้ที่เชิงเขาศูนย์และมีรูปปั้น “งูเทวดา” ตามลักษณะที่ชาวบ้านพบเห็นและเล่าต่อ ๆ กันมา ซึ่งยังปรากฏอยู่ทุกวันนี้ นอกจากนี้ยังมีสถานที่ศักดิ์สิทธิ์บริเวณทางขึ้นเขาศูนย์ซึ่งชาวบ้านให้ความสำคัญอีกแห่งหนึ่ง คือบริเวณที่เรียกกันว่า “หลาอายเปลือย” ซึ่งยังมีอยู่ทุกวันนี้เช่นกัน บนเขาศูนย์มีวัด 1 แห่งคือ วัดควนลูกกรอก ในยุคเหมืองแร่กำลังรุ่งเรือง มีพระจำพรรษา 2 รูป ซึ่งเป็นญาติกับเจ้าของหลุมแร่ เพื่อให้ประชาชนบนเขาศูนย์ได้ทำบุญตามเทศกาล เช่น วันเข้าพรรษา ออกพรรษา วันพระ เป็นต้น หรือบางครั้งก็ประกอบพิธีทางศาสนาในงานประเพณี เช่น งานมงคลสมรส ส่วนคนที่เสียชีวิตบนเขาศูนย์ญาติจะขนศพลงมาประกอบพิธีฌาปนกิจศพ ที่วัดหาดสูง หรือวัดไม้เรียง เพราะที่วัดควนลูกกรอกหรือวัดเก่าไม่มีเมรุสำหรับเผาศพ ปัจจุบันวัดควนลูกกรอกกลายเป็นสถานที่ว่างเปล่า คงไว้แต่รูปปั้นพระแม่ธรณีบีบมวยผมและที่เก็บน้ำซึ่งยังอยู่ในสภาพดี

การศึกษาของชุมชน

ในช่วงปี พ.ศ. 2514 เมื่อมีกลุ่มคนต่างถิ่นอพยพมาอยู่บนเขาศูนย์มากขึ้นเป็นลำดับ บ้างมาเป็นครอบครัว บ้างมาเป็นกลุ่ม พรรคพวกเพื่อนฝูง บ้างเดินทางขึ้นไปตามลำพังโดยหวังพึ่งญาติมิตรที่ขึ้นมาขุดแร่อยู่ก่อน ผู้ที่เดินทางขึ้นเขาศูนย์ทั้งครอบครัวจะยอมอุทิศชีวิตทั้งชีวิตอยู่บนเขาศูนย์ จนลึมนึกถึงอนาคตของเยาวชนที่เป็นลูกหลานที่หอบหิ้วกันมา สำนักงานประถมศึกษาอำเภอฉวาง นำโดยนายหมวดสมศักดิ์ ธิยาพันธ์ ได้ขึ้นไปสำรวจจำนวนเด็กวัยเรียน ที่ติดตามครอบครัวขึ้นไปตั้งที่อยู่อาศัยบนเขาศูนย์ พบว่ามีเยาวชนวัยเรียนจำนวนมากจึงตั้งโรงเรียนขึ้นในปี พ.ศ. 2514 เพื่อให้เยาวชนได้รับการศึกษาภาคบังคับตามกฎหมาย ในเบื้องต้นได้เช่าสถานที่บริเวณห้วยถนน ซึ่งเป็นอาคาร 2 ชั้น เป็นที่ทำการซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โรงเรียนเขาศูนย์ที่ก่อตั้งเริ่มแรกเปิดสอนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 6 จำนวน 5 ห้องเรียน โดยมีครูโรงเรียนวัดไม้เรียงและครูโรงเรียนในอาณาเขตใกล้เคียงเขาศูนย์จำนวน 5 คน ผลัดเปลี่ยนกันขึ้นไปสอนมีคุณครูไสว บุญนำเป็นครูใหญ่คนแรก โรงเรียนเขาศูนย์เป็นโรงเรียนแห่งแรกของประเทศไทย ที่มีการเปิดสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6 พร้อมกันตั้งแต่ปีแรกที่มีการตั้งโรงเรียน มีนักเรียนชั้น ป. 1 เริ่มต้นประมาณ 100 คนและมีนักเรียนครบทุกชั้นรวม 6 ห้อง ห้องพักครู 1 ห้อง บ้านพักครู 1 หลัง ครูที่สอนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีคุณวุฒิการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ป.กศ. ชั้นสูง) โดยมีครูเริ่มแรก 4 คน เวลาเรียนเริ่ม 9.00 น. ถึง 16.00 น. เพราะต้องเอื้อให้แก่นักเรียนได้หาแร่ขายก่อนมาโรงเรียน

ปี พ.ศ. 2519 องค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงสร้างโรงเรียนใหม่ ณ บริเวณห้วยถนน ซึ่งไม่ห่างจากที่เดิมมากนัก (ปัจจุบันคือบริเวณที่เป็นสวนของนางดำ ชูลี) โดยสร้างเป็นอาคารชั้นเดียวครึ่งปูนครึ่งไม้ 6 ห้องเรียน ไม่มีห้องสมุด มีห้องน้ำ 4 ห้อง ห้องพักครู 1 ห้อง บ้านพักครู 1 หลัง มีถนนทางเข้าโรงเรียนมีที่จอดรถและมีไฟฟ้าใช้ นายสมพงษ์ ชูช่วย ได้บริจาคเงินสร้างแท็งก์น้ำรับน้ำฝน 6 แท็งก์

ใหญ่ไว้สำหรับนักเรียนใช้ดื่ม นักเรียนเขาศูนย์ส่วนใหญ่เป็นลูกหลานเจ้าของหลุมแร่ มีหลักฐานใบแจ้งเกิดและทะเบียนนักเรียนถูกต้องตามกฎหมาย นายปิติ โนวัฒน์ อดีตครูใหญ่โรงเรียนเขาศูนย์ เล่าด้วยความภาคภูมิใจว่านักเรียนโรงเรียนเขาศูนย์จะเก่งคณิตศาสตร์คิดเลขเร็ว เพราะเก็บแร่ขายทุกเช้า จึงคิดเงินได้ถูกต้อง พ่อค้าหลอกไม่ได้ ด้านกีฬานักเรียนจะชนะเลิศกรีฑาประเภทลาน คือ ทุ่มน้ำหนัก ขว้างจักร เพราะนักเรียนทุกคนคุ้นกับการขว้างก้อนหินแร่ซึ่งมีน้ำหนักมากกว่าหินปกติ นักเรียนเขาศูนย์มีรายได้จากการขายแร่ในตอนเช้าวันละ 100 – 200 บาทต่อคน ตอนเย็นและวันเสาร์ – วันอาทิตย์ เด็ก ๆ จะไปคุ้ยหาก้อนหินซึ่งเจ้าของหลุมแร่โยนทิ้งแล้วเด็ก ๆ จะนำมาทุบหินออก บางก้อนมีแร่ที่สามารถนำไปขายได้รวมกันแล้ววันละ 200 – 500 บาท แต่บางครั้งเด็ก ๆ ก็จะใช้วิธีไปขอแร่ตามหลุม ตามอุโมงค์ซึ่งส่วนใหญ่เจ้าของอุโมงค์จะแบ่งให้ เด็ก ๆ จะภูมิใจเพราะเป็นรายได้ที่หาได้เอง นักเรียนบางคนมีเงินไปโรงเรียนเป็นหลักพันถึงหลักหมื่น เวลาทานอาหารกลางวัน ถ้านักเรียนไปทานอาหารร้านเดียวกับครู นักเรียนจะสั่งอาหารดีกว่า มีราคาแพงกว่าครูและบ่อยครั้งนักเรียนจะมีน้ำใจจ่ายค่าอาหารกลางวันให้ครู นักเรียนเขาศูนย์จะมีน้ำใจ มีระเบียบ และแต่งกายเรียบร้อย นายปิติ โนวัฒน์ เป็นครูใหญ่โรงเรียนเขาศูนย์จนกระทั่งปี พ.ศ. 2524 ภายหลังจากที่พลโทหาญ สีนานนท์ แม่ทัพภาคที่ 4 สั่งปิดเขาศูนย์และสั่งให้ผู้คนอพยพลงจากเขาศูนย์ คนทำแร่จะหวงเหนียวไม่ยอมลง โดยอ้างว่า หากโรงเรียนไม่ลงก่อนก็จะไม่ยอมลง โรงเรียนเขาศูนย์จึงปิดโดยปริยาย โดยกองทัพภาคที่ 4 เป็นกำลังสำคัญในการรื้อถอนและขนไม้มาสร้างสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอฉวาง อย่างไม่เห็นในปัจจุบันทั้งเป็นการระลึกถึงโรงเรียนเขาศูนย์ในอดีต

สุxonามัย

ด้านสุxonามัยของชุมชนนั้น นายปิติ โนวัฒน์ ให้ข้อมูลว่า ด้วยเหตุที่บนเขาศูนย์มีประชากรอยู่หนาแน่นกว่าสองหมื่นคน สุxภาพอนามัยจึงเป็นเรื่องที่ทางราชการจะต้องติดตามขึ้นไปดูแลเอาใจใส่ กระทรวงสาธารณสุขจึงตั้งสถานีอนามัยขึ้นบนเขาศูนย์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516 โดยประสานงานกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อขอใช้อาคารร่วมกับโรงเรียนเขาศูนย์อยู่ระยะหนึ่ง ก่อนที่จะแยกไปสร้างอาคารใหม่เป็นเอกเทศ เนื่องจากโรงเรียนเขาศูนย์มีจำนวนนักเรียนและครูเพิ่มขึ้น จนสถานที่เดิมคับแคบเพราะต้องแบ่งเป็นอาคารบริการด้านสาธารณสุข ห้องเรียน ห้องพักรูที่พักรักษาของครูสุภาพสตรีและเจ้าหน้าที่อนามัย ประกอบกับในปี พ.ศ. 2519 เกิดการขาดกรรมกันมากขึ้น โรงเรียนเขาศูนย์กับสถานีอนามัยจึงแยกกันไปสร้างอาคาร ณ สถานที่แห่งใหม่ ในอาณาเขตใกล้เคียงที่เดิม คือ บริเวณหัวถนนซึ่งมีประชากรหนาแน่นที่สุดและเป็นศูนย์รวมความเจริญทางเศรษฐกิจบนเขาศูนย์ จากสาเหตุที่ข้าราชการขึ้นไปดูแล และให้บริการด้านสาธารณสุขยากมาก นายศุภโยค พานิชวิทย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสมัยนั้น จึงประกาศหาอาสาสมัครที่พร้อมจะเสียสละไปช่วยราชการที่สถานีอนามัยเขาศูนย์ เพื่อบริการด้านสุxภาพอนามัยแก่ชุมชน ตามนโยบายปฏิบัติการทางจิตวิทยาของจังหวัด โดยทางจังหวัดจะให้สวัสดิการเป็นพิเศษในหลายๆด้าน เป็นการตอบแทน

ดังเช่น มีเงินสวัสดิการเพิ่มเท่ากับเงินเดือนที่ได้รับ หรือได้รับการพิจารณาความดีความชอบเป็นพิเศษ ปีเว้นปี เป็นต้น

ด้วยสิทธิพิเศษดังกล่าว จึงมีผู้อาสาสมัครมาเป็นเจ้าหน้าที่อนามัย คือนายเจริญ ทรัพย์วัฒนารกุล ซึ่งมาปฏิบัติงานที่สถานีอนามัยเขาศูนย์รวม 5 ปี (พ.ศ.2519 – 2523) โดยมีผู้ร่วมงาน คือ นางสาวอรอนงค์ ประทุมสุวรรณและในปี พ.ศ. 2522 นายชัยฤกษ์ เลขาผล ได้สมัครขึ้นไป ปฏิบัติงานเพิ่มอีก 1 คน จนกระทั่งกองทัพภาคที่ 4 สั่งปิดเขาศูนย์ งานบริการของสถานีอนามัยเขา ศูนย์ส่วนใหญ่จะให้การรักษาพยาบาลเบื้องต้นหรืออาการเจ็บป่วยเล็กน้อยตามศักยภาพของเจ้าหน้าที่ และอุปกรณ์ที่มีอยู่ เช่น การทำคลอด ผ่าครรภ์ ตรวจสุขภาพนักเรียน อนามัยแม่และเด็ก ผ่าตัด เล็กกรณีที่ผู้ป่วยประสบอุบัติเหตุ หินหล่นทับหรือจากการถูกยิง โรคตาที่เกิดจากผงแร่ เกร็ดหิน กระเด็นเข้าตา โรคปอดที่เกิดจากฝุ่นแร่ในเบื้องต้นและการให้คำแนะนำในการป้องกันอันตรายแก่ กรรมกรรับจ้างที่เป็น “หัวเจาะ” หรือ “หัวระเบิด” ที่ต้องเสี่ยงภัยสูงแต่อาสาสมัครก็ยังคงให้ คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอ ส่วนหน้าที่พิเศษคือ เป็นเจ้าหน้าที่พลิกศพในกรณีมีการฆาตกรรมทุกกรณี

เวชภัณฑ์และอุปกรณ์ในการรักษาผู้ป่วย สามารถเบิกได้จากโรงพยาบาลฉวาง และ สาธารณะสุขจังหวัด เครื่องมือแพทย์ที่จำเป็น คือ เครื่องมือผ่าตัดเล็ก โดยเปิดทำการตลอด 24 ชั่วโมง และได้มีครูโรงเรียนเขาศูนย์คอยให้ความช่วยเหลือในการดูแลผู้ป่วย กรณีที่เจ้าหน้าที่อนามัย มีผู้ป่วยมาใช้บริการมาก ซึ่งโดยเฉลี่ยประมาณวันละ 20 – 40 คน ความจำเป็นที่ต้องบริการผู้ป่วย ตลอด 24 ชั่วโมงทุกวัน จึงต้องมีการแบ่งภาระในการรับผิดชอบอยู่บริการวันเสาร์ – อาทิตย์ เพื่อ ผลัดเปลี่ยนกันลงไปเยี่ยมครอบครัว

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิมิต ชื่นสั้นและศศิวิมล สุขบท (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่าง ภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยว ความผูกพันกับสถานที่ ความพึงพอใจโดยรวม และความตั้งใจเชิง พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวตะวันตกในจังหวัดภูเก็ตมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิง สาเหตุระหว่างภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยว ความผูกพันกับสถานที่ความพึงพอใจโดยรวม และความ ตั้งใจเชิงพฤติกรรม โดยกลุ่มตัวอย่างคือนักท่องเที่ยวชาวตะวันตกที่เดินทางมายังภูเก็ต จำนวน 409 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า นักท่องเที่ยวประกอบด้วยนักท่องเที่ยวจากสหราชอาณาจักร ร้อยละ 36.9 ออสเตรเลีย ร้อยละ 32.3 และเยอรมนี ร้อยละ 30.8 โดยมีเพศชายใกล้เคียงเพศหญิง คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ 50.1 ต่อ 49.9 มีอายุระหว่าง 28 - 37 ปี จำนวนสูงสุด (ร้อยละ 29.3) รองลงมา มีอายุระหว่าง 18 - 27 ปี (ร้อยละ 23.0) และอายุระหว่าง 38 - 47 ปี (ร้อยละ 20.0) ระดับ การศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 46.2) รองลงมาระดับปริญญาโท (ร้อยละ

29.3) ทั้งนี้ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างหรือพนักงานบริษัทมากที่สุด (ร้อยละ 53.5) รองลงมามีอาชีพเป็นเจ้าของธุรกิจ (ร้อยละ 25.9) นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสสูงสุด (ร้อยละ 47.7) รองลงมาสถานภาพโสด (ร้อยละ 43.3) ส่วนการ เดินทางมาท่องเที่ยวภูเก็ตมีจำนวนเฉลี่ย 2.23 ครั้ง และมีจำนวนวันพักเฉลี่ย 10.54 วัน ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของโมเดลสมการโครงสร้างระหว่างภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยว ความผูกพันกับ สถานที่ความพึงพอใจโดยรวม และความตั้งใจเชิงพฤติกรรมเพื่อตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย โดยผลการตรวจสอบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่า แบบจำลองโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

กรกฎ พัวตระกูล (2562) ได้ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรมการท่องเที่ยว และแรงจูงใจในการท่องเที่ยวต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบางขุนเทียนชายทะเลมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวบางขุนเทียนชายทะเล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวบางขุนเทียนชายทะเล จำแนกตามพฤติกรรมการท่องเที่ยว เพื่อศึกษาอิทธิพลของแรงจูงใจในการท่องเที่ยวมีต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบางขุนเทียนชายทะเล จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (Independent Sample T-test) สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ท การทดสอบ Post Hoc Test เป็นรายคู่ และ ค่าสถิติ Multiple Regression ผลการวิจัย พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 20-30 ปี มีสถานะภาพโสด จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-25,000 บาท พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบางขุนเทียนชายทะเล ส่วนใหญ่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวบางขุนเทียนชายทะเล 3 ครั้งขึ้นไป มีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เดินทางมาโดยรถส่วนตัว มีสมาชิกที่ร่วมเดินทางมาจำนวน 4-5 คน และมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาท่องเที่ยวเฉลี่ย 501-1,000 บาทต่อคน นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวบางขุนเทียนชายทะเลอยู่ในระดับมาก โดยเป็นแรงจูงใจด้านปัจจัยหลักอยู่ในระดับปานกลาง และแรงจูงใจด้านปัจจัยดึงดูดอยู่ในระดับมากนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวบางขุนเทียนชายทะเลในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจด้านสถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นพื้นที่ป่าชายเลน ด้านการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยวที่มีการทำป้ายบอกทางที่ชัดเจน ด้านการจัดการคมนาคมที่มีเส้นทางลัดเชื่อมต่อไปยังพื้นที่อื่น ๆ และมีความพึงพอใจด้านร้านค้าร้านอาหารและเครื่องดื่มที่มีจำนวนเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวมากที่สุด

ฐิติพร วรฤทธิ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทนและความคุ้มค่าของ ธุรกิจโฮมสเตย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านโคกเมือง ตำบลจระเข้มากอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุน ผลตอบแทน และความคุ้มค่าของธุรกิจ โฮมสเตย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านโคกเมือง ตำบลจระเข้มากอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากครัวเรือนที่ประกอบธุรกิจโฮมสเตย์ในเขตชุมชนบ้านโคกเมือง จำนวน 20 ครัวเรือน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) ผู้ประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ในเขตชุมชนบ้านโคกเมืองเป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 51 – 60 ปี สถานะเป็นเจ้าของกิจการ การศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 และประกอบอาชีพกสิกรรม 2) ธุรกิจโฮมสเตย์ในเขตชุมชนบ้านโคกเมือง มีรูปแบบการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน ระยะเวลาดำเนิน ธุรกิจอยู่ระหว่าง 6 – 10 ปี จุดเด่นของธุรกิจโฮมสเตย์เน้นการท่องเที่ยวทางวิถีชีวิต ประเพณีและ วัฒนธรรม การบริการที่มีเป็นห้องพักประเภทห้องพักเป็นกลุ่ม/หมู่คณะจุดมุ่งหมายของลูกค้าในการ เข้าพักโฮมสเตย์คือ ทัศนศึกษา/ดูงาน และการเดินทางของลูกค้าใช้รถยนต์ส่วนตัว 3) ธุรกิจโฮมสเตย์ ในเขตชุมชนบ้านโคกเมือง ตำบลจระเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ มีรายได้จากการเข้าพัก จำนวน 655,200 บาท/ปี และมีต้นทุนรวม 282,012 บาท/ปี โดยแยกเป็นต้นทุนขาย จำนวน 151,296 บาท/ปี และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน จำนวน 130,716บาท/ปี ส่งผลให้ครัวเรือนที่ ประกอบธุรกิจโฮมสเตย์มีผลการดำเนินงานเป็นกำไรสุทธิ จำนวน 376,188 บาท/ปี คิดเป็นอัตรากำไร สุทธิ 57.15 % 4) ครัวเรือนที่ประกอบธุรกิจโฮมสเตย์ในเขตชุมชนบ้านโคกเมืองมีความคิดเห็น เกี่ยวกับความคุ้มค่าของธุรกิจโฮมสเตย์ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารทรัพยากรธรรมชาติ และด้านการจ้างงาน และอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการ ลงทุน และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

เมลดา ธนิตนนท์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาว ไทยที่มาเที่ยวบ้านบางเขน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ และเปรียบเทียบ ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจและความพึงพอใจในการมาเที่ยว โดยด้านแรงจูงใจนั้น แบ่งเป็นด้านปัจจัยหลัก(เหตุผล) และด้านปัจจัยดึงดูด และในด้านความพึงพอใจแบ่งตามองค์ประกอบ ของการท่องเที่ยว ได้แก่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการจัดการด้านคมนาคม และด้านการต้อนรับ งานวิจัยนี้เก็บข้อมูลโดยแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) ให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน โดย การสุ่มแบบสะดวก และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ Independent T – Test และ One - WayANOVA โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติอยู่ที่ 0.05 หากพบคู่ที่แตกต่างได้ทำการ ทดสอบหาความแตกต่างรายคู่ด้วยการวิเคราะห์ Post Hoc แบบ LSD

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง อยู่ในช่วงอายุ 21 - 30 ปี สถานภาพโสด มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนมากเป็นนักเรียน - นิสิต - นักศึกษา และมีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท เมื่อทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบแล้วพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจและความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันด้าน เพศ อายุ และอาชีพ ให้ค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญของแรงจูงใจในการมาเที่ยวบ้านบางเขนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สำหรับด้านความพึงพอใจพบว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันด้านอายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ให้ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในการมาเที่ยวบ้านบางเขนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลการวิจัยสามารถนำไปช่วยปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้สามารถนำเสนอรูปแบบการจัดแสดงและกิจกรรมให้แปลกใหม่น่าสนใจ รวมถึงปรับเปลี่ยนด้านผลิตภัณฑ์การบริการ และการประชาสัมพันธ์และยังสามารถนำไปเสนอแก่หน่วยงานที่ดูแลด้านการท่องเที่ยว เป็นประโยชน์ต่อการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่อื่น ๆ หรือที่ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันกับบ้านบางเขน ให้สามารถนำเสนอในรูปแบบที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและนำไปสู่การดึงดูดให้มีการท่องเที่ยวรูปแบบดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น

ขวัญเรือน พุ่มจำเนียร (2559) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลให้นักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลเลือกเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศด้วยตนเอง รวมถึงทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศด้วยตนเอง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผ่านแบบสอบถาม 549 ราย และใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก 12 ราย ผลการวิจัยพบว่ามี 6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความประทับใจในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งล่าสุด คือ แรงจูงใจ ด้านความบันเทิงและความชอบ (Recreational Motivation) ในเรื่องของความเป็นอิสระในการเดินทาง การชื่นชอบในการเดินทางเองและการวางแผนการท่องเที่ยวด้วยตนเอง ข้อจำกัดของบริษัทนำเที่ยว (Limit of Travel Agency) ในเรื่องของความไม่ยืดหยุ่นและไม่ตรงกับความต้องการทั้งหมดรวมถึงราคาที่ไปเที่ยวเองอาจถูกกว่า ทัศนคติต่อการท่องเที่ยวด้วยตนเอง (Attitude toward Backpacker) คือความท้าทายจากการเรียนรู้เพื่อเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่างๆ แรงจูงใจในการเรียนรู้ (Knowledge Motivation) คือความต้องการเรียนรู้ และสัมผัสวัฒนธรรม รวมถึงการพบปะและเข้าถึงผู้คนในท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด ความปลอดภัย (Security) ของสถานที่ปลายทาง ความสะดวกในการเดินทาง ซึ่งหากพบความเสี่ยงจะเลือกเดินทางกับบริษัทนำเที่ยว และอิทธิพลของครอบครัว เพื่อนและกลุ่มบุคคลอ้างอิง (Family and Reference Influential) ในการออกเดินทางด้วยตนเอง

พัชชา ตีระดิเรก (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการบริษัททัวร์นำเที่ยวของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีเก็บแบบสอบถามทั้งสิ้น

410 ชุด จากกลุ่มตัวอย่างที่เคยใช้บริการบริษัททัวร์นำเที่ยว ซึ่งอาศัยและทำงานในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการวิจัยพบว่าบุคคลที่เป็นผู้มีอิทธิพลในการเลือกใช้บริการบริษัททัวร์นำเที่ยวคือพ่อ/แม่ และมีการเดินทางเป็นครอบครัว ผ่านการรับรู้ข่าวสารทางออนไลน์ (Social Media) และส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการมี 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ในด้านความหลากหลายของโปรแกรมท่องเที่ยว รวมถึงสถานที่พักผ่อน ปลอดภัย ยานพาหนะที่ใช้เดินทางและช่วงเวลาเดินทางมีความเหมาะสม ผู้ร่วมเดินทางมีคุณภาพ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด ปัจจัยด้านราคาและช่องทางการสื่อสาร โดยในปัจจัยด้านราคาผู้บริโภคสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวได้และจะเปรียบเทียบความคุ้มค่าระหว่างราคาและคุณภาพของการบริการที่ได้รับ และในส่วนของปัจจัยด้านช่องทางการสื่อสาร คือ ต้องสามารถใช้บริการผ่านช่องทางต่างๆ ได้สะดวก มีการโฆษณาหรือการประชาสัมพันธ์ การออกแบบเว็บไซต์ที่น่าดึงดูดใจรวมถึงมีการส่งเสริมการขายที่น่าสนใจ และด้านปัจจัยด้านกระบวนการที่ต้องมีการวางระบบดำเนินการที่ดีที่ส่งผลต่อความรวดเร็วในการดำเนินการ ทั้งในส่วนของทำให้ข้อมูลและการชำระเงินที่สะดวก รวมถึงความมีมาตรฐานในด้านต่าง ๆ

มรุต สังข์รักษาและธีระวัฒน์ จันทิก (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนและความอ่อนไหวของธุรกิจซื้อขายอุปกรณ์ตกแต่งรถยนต์ ในเขตกรุงเทพมหานคร การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโครงการลงทุนในธุรกิจซื้อขายอุปกรณ์ตกแต่งรถยนต์ ศึกษาต้นทุนและความอ่อนไหวของโครงการลงทุนในธุรกิจซื้อขายอุปกรณ์ตกแต่งรถยนต์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ นำมาจัดการวิเคราะห์สรุปและการจัดทำรายการเกี่ยวกับต้นทุนของกิจการทราบรายรับรายจ่ายของกิจการ การลงทุนในกิจการ และวิเคราะห์ความอ่อนไหวของธุรกิจ โดยเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบกิจการธุรกิจซื้อขายอุปกรณ์ตกแต่งรถยนต์ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 15 ราย จากผู้ให้ข้อมูลหลัก ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่เป็นเพศชายอายุ 30 ปีขึ้นไป โครงการธุรกิจซื้อขายอุปกรณ์ตกแต่งรถยนต์ออนไลน์ซึ่งผลจากการศึกษาความเป็นไปได้พบว่า มีระยะเวลาคืนทุนเฉลี่ย 2 ปี กำไรสุทธิปีแรกเท่ากับ 1,024,000 บาท กระแสเงินสด ณ วันสิ้นงวดเท่ากับ 1,547,776.45 อัตราผลตอบแทนจากต้นทุนเท่ากับ 41.06% มูลค่าปัจจุบันสุทธิ เท่ากับ 7,006,117.80 บาท จากผลการวิจัยนี้การลงทุนในธุรกิจซื้อขายอุปกรณ์ตกแต่งรถยนต์ออนไลน์มีความน่าสนใจในการลงทุน มีความโดดเด่น มีผลตอบแทนที่สูงเมื่อเทียบกับธุรกิจอื่น และมีความเป็นไปได้ในการดำเนินธุรกิจมีระยะเวลาคืนทุนที่น่าพอใจ การวิเคราะห์ความอ่อนไหว กรณีต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ในกรณีที่รายได้ค่าเช่าคงที่ พบว่ามีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวกจำนวน 7,006,117.80 บาท หมายถึงกระแสเงินสดสุทธิที่ได้รับจากโครงการมีค่ามากกว่าเงินลงทุนเริ่มแรกดังนั้น จึงยอมรับโครงการ กรณีรายได้ลดลงร้อยละ 5 ในขณะที่ต้นทุนคงที่ พบว่ามีมูลค่า

ปัจจุบันสุทธิเป็นจำนวน 2,715,702.71 บาท หมายถึงกระแสเงินสดสุทธิที่ได้รับจากโครงการมีค่ามากกว่าเงินลงทุนเริ่มแรก ดังนั้นจึงยอมรับโครงการ

พร้อมพร ภูวดิน ,รศ.เลิศลักษณ์ กาญจนวัฒนา, นางสาวนวลปรางค์ แจบไรสง (2554)
ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทนและความคุ้มค่าของธุรกิจโฮมสเตย์แบบยั่งยืน ตามแนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียงของจังหวัดนครราชสีมา งานวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทนและความคุ้มค่าของการลงทุนธุรกิจโฮมสเตย์และศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจโฮมสเตย์ตามแนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียงของจังหวัดนครราชสีมา เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยนี้เป็นแบบสอบถามพร้อมสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ โดยทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจาก 3 อำเภอ ได้แก่ โนนสูง (หมู่บ้านธารปราสาท) โชคชัย (หมู่บ้านด่านเกวียน) และวังน้ำเขียว (หมู่บ้านบุไทร) จำนวน 75 ครั้วเรือน จากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า การศึกษาต้นทุน ผลตอบแทนและความคุ้มค่าของการลงทุนธุรกิจโฮมสเตย์ ทั้ง 3 แห่ง พบว่า ให้ความสำคัญสูงสุดเกี่ยวกับการมีอสังหาริมทรัพย์ในการต้อนรับลูกค้าสภาพเป็นกันเอง เน้นมาตรฐานคุณภาพและมีเครือข่ายในการบริการที่มีคุณภาพ ด้านกลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการขายให้ความสำคัญด้านการรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่วนในด้านของกลยุทธ์เกี่ยวกับผลกำไรทั้ง 3 แห่งไม่มุ่งหวังผลกำไร โดยเน้นความสำคัญเกี่ยวกับการมีเงินทุนหมุนเวียน การวางแผนแบบการลงทุนแบบมุ่งเน้นลดต้นทุน และมีเงินทุนหมุนเวียนอย่างเพียงพอ ในด้านปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการโฮมสเตย์ ทั้ง 3 แห่ง มีปัญหาแตกต่างกันในด้านช่องทางการประชาสัมพันธ์กิจกรรมโฮมสเตย์ แหล่งทุนสนับสนุนในการดำเนินงานและพัฒนากิจกรรมโฮมสเตย์ และการดำเนินงานกิจกรรมที่จัดให้นักท่องเที่ยว จากการผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์พบว่าต้นทุนในการดำเนินงานซึ่งประกอบด้วยรายจ่ายการลงทุนและรายจ่ายดำเนินงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความคุ้มค่าของการลงทุนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% นั่นคือการดำเนินธุรกิจโฮมสเตย์ เน้นการพึ่งตนเองเป็นสำคัญ นำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่เน้นผลกำไรและเน้นการสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นให้ยั่งยืน

ธัญสิริ สง่างาม (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์จุดคุ้มทุนและวางแผนกำไรของธุรกิจการท่องเที่ยวต่างประเทศ : กรณีศึกษา ชุดสินค้าการท่องเที่ยวประเทศมาเลเซีย บริษัท ชันนี่ทัวร์ จำกัด จังหวัดสงขลา งานวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์จุดคุ้มทุนและวางแผนกำไรของธุรกิจการท่องเที่ยวต่างประเทศ : กรณีศึกษา ชุดสินค้าการท่องเที่ยวประเทศมาเลเซีย บริษัท ชันนี่ทัวร์ จำกัด จังหวัดสงขลา โดยในการศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบบอนุกรมเวลาเป็นรายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2550 – เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551 ซึ่งเป็นข้อมูลทางการเงินที่ได้มีการเก็บรวบรวมเอาไว้แล้วของบริษัทฯ ใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์ต้นทุน – ปริมาณ – กำไร (CVP Analysis) การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน (Break even Analysis)

การวางแผนกำไร โดยใช้เทคนิคการพยากรณ์เชิงปริมาณด้วยวิธี Single Exponential Smoothing ตามตัวแบบอนุกรมเวลา (Time-series methods) สำหรับการพยากรณ์ยอดขายปี พ.ศ. 2552 และการวัดความแม่นยำทางสถิติด้วยวิธี Theil's U-statistic ผลการศึกษา พบว่า รายได้ชุดสินค้าการท่องเที่ยวประเทศมาเลเซียสามารถทำกำไรให้กับบริษัทฯ ในปี พ.ศ.2550 เท่ากับ 17, 216,265 บาท และปี พ.ศ. 2551 เท่ากับ 19,243,304 บาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2550 เท่ากับ 10.5% จากการวางแผนกำไรในปี พ.ศ. 2552 พบว่า รายได้ชุดสินค้าการท่องเที่ยวประเทศมาเลเซียสามารถทำกำไรให้กับบริษัทฯ ในปี พ.ศ. 2552 เท่ากับ 18,399,913 บาท ลดลงจากปี พ.ศ. 2551 เท่ากับ 4.38% การวางแผนกำไรของชุดสินค้าการท่องเที่ยวประเทศมาเลเซีย ปี พ.ศ. 2552 มีอัตรากำไรส่วนเกินที่ปลอดภัยในเดือนที่ประสบกับภาวะการณ์ขาดทุนในเดือนมิถุนายน โดยต้องเพิ่มรายได้ในเดือนมิถุนายน ไม่ต่ำกว่า 313,183.99 บาท และเดือนกันยายน 523,401.34 บาท เพิ่มปริมาณการจำหน่าย (จำนวนนักท่องเที่ยว)ในเดือนมิถุนายนไม่ต่ำกว่า 78 คน และเดือนกันยายน 131 คน จึงจะทำให้ธุรกิจปลอดภัยจากความเสี่ยงในการขาดทุน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมและแรงจูงใจของนักท่องเที่ยว ในเขตพื้นที่ อำเภอดง จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) ศึกษาความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอดง จังหวัดนครศรีธรรมราช 3) แนวทางการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยรูปแบบผสม (Mixed method) โดยมีการวิจัยทั้งในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาจากเอกสาร (Documentary) ควบคู่กับการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก สอบถามข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อำเภอดง จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 คือ นักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอดง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 100 ราย และกลุ่มที่ 2 คือ ผู้ประกอบการในเขตพื้นที่อำเภอดง ได้แก่ ผู้ประกอบการร้านอาหาร จำนวน 4 ราย ผู้ประกอบการที่พัก จำนวน 3 ราย และผู้ประกอบการของที่ระลึก จำนวน 2 ราย ทั้งหมด 9 ราย

3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากรูปแบบการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนั้นเครื่องมือการวิจัยจึงแบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ ชุดที่ 1 ผู้วิจัยกำหนดเครื่องมือสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม ใช้สำหรับนักท่องเที่ยว ชุดที่ 2 ผู้วิจัยกำหนดเครื่องมือสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interviewform) ใช้สำหรับสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ

3.2.1 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

3.2.1.1 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ชุดที่ 1

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ และทบทวนวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Sources) เพื่อให้ผู้วิจัยได้รับความรู้ข้อมูลพื้นฐานในการวิจัย โดยพิจารณาเนื้อหาให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. ลงพื้นที่เพื่อสำรวจระยะทางของโปรแกรมการท่องเที่ยว โดยทดลองการเดินทางด้วยโปรแกรมการท่องเที่ยวที่สร้างขึ้นมา แล้วนำผลที่ได้จากการสำรวจระยะทางการท่องเที่ยวมาใส่ในแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสมเพื่อการปรับปรุงแก้ไข ได้ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.80 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับดี

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.2.2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ชุดที่ 2

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยและเก็บข้อมูล สามารถจำแนกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ เครื่องมือที่เป็นลักษณะอุปกรณ์ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการสัมภาษณ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเครื่องมือที่กำหนดเป็นประเด็นคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ ดังนี้

1. อุปกรณ์เสริมในการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครอบคลุมมากที่สุด ที่จะช่วยให้การสัมภาษณ์มีความชัดเจน แม่นยำและถูกต้อง และตรงประเด็นตามใจความที่ผู้ถูกสัมภาษณ์ต้องการจะสื่อสาร เช่น เครื่องบันทึกเสียง สมุดบันทึกข้อมูล และอุปกรณ์เครื่องเขียนที่ใช้ในการจดบันทึก

2. ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ มีความสำคัญและสอดคล้องกับกรอบแนวคิดโดยเป็นคำถามในลักษณะปลายเปิด การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Structured Interview) ผู้วิจัยจะกำหนดคำถามไว้ก่อนล่วงหน้าเพื่อเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ (Interview Guide) คือ เป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์สามารถตอบหรือบรรยายข้อมูลได้อย่างละเอียด รวมถึงแสดงความคิดเห็นได้อย่างเป็นอิสระในประเด็นต่าง ๆ เพื่อนำมาถอดกระบวนความคิดและทัศนคติ และนำข้อมูลมาสรุปอภิปรายผลต่อไป

3.2.2. ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสอบถามชุดที่ 1

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ในแบบสอบถามเรื่อง แนวทางการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว	จำนวน	7	ข้อ
ตอนที่ 2 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อ สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอฉวาง	จำนวน	9	ข้อ
ตอนที่ 3 แรงจูงใจในการเข้ามาเที่ยวอำเภอฉวาง	จำนวน	13	ข้อ
ตอนที่ 4 ความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยว	จำนวน	2	ข้อ
ตอนที่ 5 ปัญหาและอุปสรรค/ข้อเสนอแนะ			

แบบสอบถามชุดที่ 2 การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Structured Interview) ผู้วิจัยจะกำหนดคำถามไว้ก่อนล่วงหน้าเพื่อเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ (Interview Guide) คือ เป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์สามารถตอบหรือบรรยายข้อมูลได้อย่างละเอียด รวมถึงแสดงความคิดเห็นได้อย่างเป็นอิสระในประเด็นต่าง ๆ เพื่อนำมาถอดกระบวนความคิดและทัศนคติ และนำข้อมูลมาสรุปอภิปรายผลต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากสำรวจระยะทางของโปรแกรมการท่องเที่ยว โดยทดลองการเดินทางด้วยโปรแกรมการท่องเที่ยวที่สร้างขึ้นมาแล้ว นำผลที่ได้จากการสำรวจระยะทางมาใส่ในแบบสอบถามและการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมจากเอกสารต่าง ๆ วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย และข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามชุดที่ 1

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือนและภูมิภาค ใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยวิธีหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยวิธีหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 3 แรงจูงใจต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอฉวาง ใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

ส่วนที่ 4 ความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยวในอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

หลักเกณฑ์ในการให้คะแนนแต่ละระดับ

คะแนน	ระดับความคิดเห็น
5	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
4	ระดับความคิดเห็นมาก
3	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
2	ระดับความคิดเห็นน้อย
1	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

หลักเกณฑ์ในการแปลความหมายซึ่งวิธีนี้มีผู้นิยมใช้มาก โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2560)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคุ้มค่า
4.50-5.00	ระดับความคุ้มค่ามากที่สุด
3.50-4.49	ระดับความคุ้มค่ามาก
2.50-3.49	ระดับความคุ้มค่าปานกลาง
1.50-2.49	ระดับความคุ้มค่าน้อย
1.00 -1.49	ระดับความคุ้มค่าน้อยที่สุด

ส่วนที่ 5 และส่วนที่ 6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การแปลผลความสัมพันธ์ (r) มีดังนี้

มีค่าระหว่าง 0.80 – 0.99	มีค่าความสัมพันธ์สูงทางบวก
มีค่าระหว่าง 0.60 – 0.79	มีค่าความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงทางบวก
มีค่าระหว่าง 0.40 – 0.59	มีค่าความสัมพันธ์ปานกลาง
มีค่าระหว่าง 0.20 – 0.39	มีค่าความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ
มีค่าระหว่าง 0.00 – 0.19	มีค่าความสัมพันธ์ต่ำ หรือไม่มีความสัมพันธ์

ส่วนที่ 7 ปัญหาและอุปสรรค/ข้อเสนอแนะ ใช้สถิติเชิงบรรยาย ใช้ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2

แบบสอบถามชุดที่ 2

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ทั้งการวิจัยเชิงเอกสารที่เป็นพื้นฐานทฤษฎีและองค์ความรู้ ร่วมกับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกในประเด็นข้อคำถามที่วางไว้ เพื่อนำไปสู่การตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย และประมวลผลสังเคราะห์การวิจัยนั้น เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช และนำข้อมูลที่ได้จากการเรียบเรียงมาเขียนเป็นรายงานสรุปผลการวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมและแรงจูงใจของนักท่องเที่ยว ในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) ศึกษาความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช 3) แนวทางโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ผู้ทำวิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 ราย โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นจำนวน 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 3 แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 4 ความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยว อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวต่อโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
Sig.	แทน	ค่าความน่าจะเป็นสำหรับบอกนัยสำคัญทางสถิติ
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และภูมิภานา

ตารางที่ 4-1 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	45	45
หญิง	55	55
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4-1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 55 และเพศชาย จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 45

ตารางที่ 4-2 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	26	26
20-30 ปี	43	43
31-40 ปี	26	26
มากกว่า 40 ปี	5	5
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4-2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ อายุ 20-30 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 43 รองลงมา คือ อายุต่ำกว่า 20 ปี กับ อายุ 31-40 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 26 และน้อยที่สุด คือ อายุมากกว่า 40 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5

ตารางที่ 4-3 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนต้น	13	13
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	28	28
อนุปริญญา/ปวส.	8	8
ปริญญาตรี	47	47
ปริญญาโท	4	4
ปริญญาเอก	-	-
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4-3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 47 รองลงมา คือ มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 28 ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 13 ระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8 และน้อยที่สุดคือ มีระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 4 คนคิดเป็นร้อยละ 4

ตารางที่ 4-4 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักเรียน/นักศึกษา	29	29
ข้าราชการ	23	23
เกษตรกร	2	2
ทำธุรกิจส่วนตัว	43	43
แม่บ้าน	3	3
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4-4 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพทำธุรกิจส่วนตัวจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 43 รองลงมา คือ มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 29 มีอาชีพเป็นข้าราชการ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 23 อาชีพแม่บ้าน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3 และน้อยที่สุดคือ อาชีพเกษตรกร จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2

ตารางที่ 4-5 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	21	21
5,001 - 10,000 บาท	15	15
10,001 - 15,000 บาท	10	10
15,001 - 20,000 บาท	26	26
20,001 - 25,000 บาท	15	15
25,001 ขึ้นไป	13	13
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4-5 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 26 รองลงมา คือ มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 21 มีรายได้ต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาทและ 20,001 - 25,000 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 15 มีรายได้ต่อเดือน 25,001 บาท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 13 และน้อยที่สุดคือ มีรายได้ต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาทจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10

ตารางที่ 4-6 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามภูมิภาค

จังหวัด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นครศรีธรรมราช	53	53
สงขลา	29	29
กระบี่	7	7
สุราษฎร์ธานี	5	5
พัทลุง	6	6
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4-6 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 53 และรองลงมา คือ จังหวัดสงขลา จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 29 จังหวัดกระบี่ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7 จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5 และจังหวัดพัทลุง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6

ตอนที่ 2 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 4-7 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามผู้ร่วมเดินทาง

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ผู้ร่วมเดินทาง		
คนเดียว	7	7
ครอบครัว/ญาติ/คู่รัก	62	62
กลุ่มเพื่อน/คนรู้จัก	31	31
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4-7 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร่วมเดินทางกับครอบครัว/ญาติ/คู่รัก จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 62 รองลงมา คือ ร่วมเดินทางกับกลุ่มเพื่อน/คนรู้จักจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31 และน้อยที่สุด คือ เดินทางคนเดียว จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7

ตารางที่ 4-8 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระยะเวลาในการท่องเที่ยว

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. ระยะเวลาในการท่องเที่ยว		
1 วัน	36	36
2 วัน	42	42
3 วัน	10	10
มากกว่า 4 วัน	12	12
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4-8 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการท่องเที่ยว 2 วัน จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 42 รองลงมา คือ มีระยะเวลาในการท่องเที่ยว 1 วัน จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 36 มีระยะเวลาในการท่องเที่ยวมากกว่า 4 วัน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 12 และน้อยที่สุด คือ มีระยะเวลาในการท่องเที่ยว 3 วัน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10

ตารางที่ 4-9 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามจำนวนครั้งที่มาเที่ยวอำเภอฉวาง

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. จำนวนครั้งที่มาเที่ยวอำเภอฉวาง		
ครั้งแรก	65	65
ครั้งที่ 2	22	22
มากกว่า 2 ครั้ง	13	13
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4-9 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการมาท่องเที่ยวอำเภอฉวาง คือ ครั้งแรก จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 65 รองลงมา คือ มีจำนวนครั้งในการมาท่องเที่ยวอำเภอฉวาง ครั้งที่ 2 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 22 และน้อยที่สุดมีจำนวนครั้งในการมาท่องเที่ยวอำเภอฉวาง มากกว่า 2 ครั้ง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 13

ตารางที่ 4-10 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามงบประมาณโดยเฉลี่ยต่อวันเท่าไรในการมาเที่ยว อำเภอฉวาง

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. งบประมาณโดยเฉลี่ยต่อวันในการมาเที่ยวอำเภอฉวาง		
น้อยกว่า 1,000 บาท	7	7
1,001 - 2,000 บาท	48	48
2,001 - 5,000 บาท	43	43
มากกว่า 5,000 บาท	2	2
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4-10 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้งบประมาณโดยเฉลี่ยต่อวันในการมาเที่ยว 1,001 - 2,000 บาท จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 48 รองลงมาคือ ใช้งบประมาณโดยเฉลี่ยต่อวันในการมาเที่ยว 2,001 - 5,000 บาท จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 43 ใช้งบประมาณโดยเฉลี่ยต่อวันในการมาเที่ยวน้อยกว่า 1,000 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7 และน้อยที่สุด คือ ใช้งบประมาณโดยเฉลี่ยต่อวันในการมาเที่ยวมากกว่า 5,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2

ตารางที่ 4-11 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามรูปแบบในการเดินทางมาอำเภอฉวาง

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. รูปแบบในการเดินทางมาอำเภอฉวาง เป็นในลักษณะใด		
วางแผนการเดินทางด้วยตนเองไม่ใช้บริการจากบริษัทนำเที่ยว	93	93
ใช้บริการจากบริษัทนำเที่ยว	7	7
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4-11 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เดินทางมาอำเภอฉวาง โดยการวางแผนการเดินทางด้วยตนเองไม่ใช้บริการจากบริษัทนำเที่ยว จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 93 และเดินทางมาอำเภอฉวางโดยใช้บริการจากบริษัทนำเที่ยว จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7

ตารางที่ 4-12 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามโอกาสที่จะกลับมาท่องเที่ยวอำเภอฉวาง

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. ถ้ามีโอกาสจะกลับมาท่องเที่ยว		
อำเภอฉวางอีก		
มาท่องเที่ยว	72	72
ไม่มาท่องเที่ยว	8	8
ไม่แน่ใจ	20	20
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4-12 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ถ้ามีโอกาสจะกลับมาท่องเที่ยวอำเภอฉวางอีก จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 72 รองลงมา คือ ไม่แน่ใจจะกลับมาท่องเที่ยวอำเภอฉวางอีก จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และน้อยที่สุด คือ ไม่มาท่องเที่ยวอำเภอฉวางอีก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8

ตารางที่ 4-13 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกจากการทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวอำเภอฉวาง

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7. แหล่งข้อมูล		
การแนะนำของบุคคล	22	22
เอกสารการท่องเที่ยว/สื่อสิ่งพิมพ์	6	6
โฆษณา/ประชาสัมพันธ์	19	19
อินเทอร์เน็ต	43	43
โทรทัศน์	4	4
ประสบการณ์	2	2
หนังสือแนะนำเที่ยว	4	4
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4-13 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวอำเภอฉวางจากอินเทอร์เน็ต จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 43 รองลงมา คือ ทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวอำเภอฉวางจากการแนะนำของบุคคล จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 22 ทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวอำเภอฉวางจากโฆษณา/ประชาสัมพันธ์ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 19 ทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวอำเภอฉวางจากเอกสารการท่องเที่ยว/สื่อสิ่งพิมพ์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6 ทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวอำเภอฉวางจากโทรทัศน์ และ หนังสือแนะนำเที่ยว จำนวน 4 คน คิดเป็น

ร้อยละ 4 และน้อยที่สุด คือ ทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวอำเภอดงจากประสบการณ์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2

ตารางที่ 4-14 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอดง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามการเดินทางท่องเที่ยวสถานที่ใดบ้างในอำเภอดง

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
8. ท่านเดินทางท่องเที่ยวสถานที่ใดบ้าง ในอำเภอดง		
จุดชมวิวกาญจนา	55	55
วัดธาตุน้อย	36	36
วัดเพ็ญญาติ	9	9
อื่นๆ	-	-
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4-14 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวจุดชมวิวกาญจนา จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 55 รองลงมา คือ เดินทางท่องเที่ยววัดธาตุน้อย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 36 และน้อยที่สุด คือ เดินทางท่องเที่ยววัดเพ็ญญาติ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 9

ตารางที่ 4-15 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอดง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามแหล่งท่องเที่ยวอื่นนอกจากอำเภอดง

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
9. ในการเดินทางมาท่องเที่ยวครั้งนี้ นอกจากอำเภอดงแล้วท่านตั้งใจจะ ไปท่องเที่ยวที่ใดบ้าง		
อำเภอลานสกา	20	20
อำเภอสิชล	3	3
อำเภอพิปูน	5	5
อำเภอรามคี่	10	10
อำเภอร่อนพิบูลย์	10	10
ไม่แสดงความคิดเห็น	52	52
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4-15 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 52 รองลงมา คือ เดินทางท่องเที่ยวอำเภอลานสกา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20 เดินทางท่องเที่ยวอำเภอรามคี่ และ อำเภอร่อนพิบูลย์ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10 เดินทาง

ท่องเที่ยวอำเภอฟิปูน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5 และน้อยที่สุด คือ เดินทางท่องเที่ยวอำเภอสหัส
จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3

ตอนที่ 3 แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 4-16 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อ
การเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวม

รายการ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
ปัจจัยภายใน	3.78	0.77	มาก
ปัจจัยภายนอก	4.24	0.64	มากที่สุด
รวม	4.01	0.71	มาก

จากตารางที่ 4-16 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อ
การเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X}=4.01$, S.D.=0.71) เมื่อพิจารณารายชื่อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ปัจจัย
ภายใน ($\bar{X}=3.78$, S.D.=0.77) และปัจจัยภายนอก ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.64)

ตารางที่ 4-17 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อ
การเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามปัจจัยภายใน

รายการ	(\bar{X})	S.D.	การแปลผล
ปัจจัยภายใน			
1. เพื่อใกล้ชิดธรรมชาติ	4.64	0.52	มากที่สุด
2. เพื่อปาร์ตี้ไปด้วยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และความ สนุกสนาน	3.26	1.12	ปานกลาง
3. การได้พบปะเพื่อน/ผู้คนใหม่ๆ	3.60	0.93	มาก
4. ต้องการศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น	3.84	0.66	มาก
5. ต้องการท่องเที่ยวแบบผจญภัยเดินป่า/แคมป์ปิ้ง/ ชี่ จักรยาน	3.90	0.80	มาก
6. เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจจากถิ่นที่อยู่อาศัย	3.71	0.82	มาก
7. ต้องการได้ชื่อว่าเคยมาเที่ยวอำเภอฉวางแล้ว	3.49	0.90	มาก
รวม	3.78	0.77	มาก

จากตารางที่ 4-17 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อ
การเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามปัจจัยภายใน โดย

ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{x} =3.78, S.D.=0.77) เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า

- ลำดับที่ 1 เพื่อใกล้ชิดธรรมชาติ (\bar{x} =4.64, S.D.=0.52)
- ลำดับที่ 2 ต้องการท่องเที่ยวแบบผจญภัยเดินป่า/แคมป์ปิ้ง/ ซี่จักรยาน (\bar{x} =3.90, S.D.=0.80)
- ลำดับที่ 3 ต้องการศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น (\bar{x} =3.84, S.D.=0.66)
- ลำดับที่ 4 เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจจากถิ่นที่อยู่อาศัย (\bar{x} =3.71, S.D.=0.82)
- ลำดับที่ 5 การได้พบปะเพื่อน/ผู้คนใหม่ๆ (\bar{x} =3.60, S.D.=0.93)
- ลำดับที่ 6 ต้องการได้ชื่อว่าเคยมาเที่ยวอำเภอดวงแก้ว (\bar{x} =3.49, S.D.=0.90)
- ลำดับที่ 7 เพื่อปาร์ตี้ไปด้วยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และความสนุกสนาน (\bar{x} =3.26, S.D.=1.12)

ตารางที่ 4-18 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x})และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอดวงแก้ว จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามปัจจัยภายนอก

รายการ	\bar{x}	S.D.	การแปลผล
ปัจจัยภายนอก			
1. ทิวทัศน์/ทัศนียภาพความสวยงามของอำเภอดวงแก้ว	4.61	0.58	มากที่สุด
2. เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว	4.39	0.71	มากที่สุด
3. มีอาหารให้เลือกอยู่ในมาตรฐาน	3.89	0.76	มาก
4. ที่พักมีมาตรฐานที่สามารถยอมรับได้	4.09	0.77	มาก
5. ความสะดวกสบายในการเดินทางมาท่องเที่ยว	4.12	0.70	มาก
6. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเหมาะสมคุ้มค่า	4.32	0.68	มากที่สุด
รวม	4.24	0.64	มากที่สุด

จากตารางที่ 4-18 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอดวงแก้ว จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามปัจจัยภายนอก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} =4.24, S.D.=0.64) เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า

- ลำดับที่ 1 ทิวทัศน์/ทัศนียภาพความสวยงามของอำเภอดวงแก้ว (\bar{x} =4.61, S.D.=0.58)
- ลำดับที่ 2 เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว (\bar{x} =4.39, S.D.=0.71)
- ลำดับที่ 3 ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเหมาะสมคุ้มค่า (\bar{x} =4.32, S.D.=0.68)
- ลำดับที่ 4 ความสะดวกสบายในการเดินทางมาท่องเที่ยว (\bar{x} =4.12, S.D.=0.70)
- ลำดับที่ 5 ที่พักมีมาตรฐานที่สามารถยอมรับได้ (\bar{x} =4.09, S.D.=0.77)
- ลำดับที่ 6 มีอาหารให้เลือกอยู่ในมาตรฐาน (\bar{x} =3.89, S.D.=0.76)

ตอนที่ 4 ความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยว อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 4-19 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยวอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

โปรแกรม	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
โปรแกรมที่ 1 (One day trip) เชียงศาสนา ราคา 2,599 บาท	4.51	0.58	มากที่สุด
โปรแกรมที่ 2 (One day trip) เชียงเกษตรธรรมชาติ ราคา 2,699 บาท	4.48	0.56	มาก
รวม	4.50	0.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 4-19 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สนใจความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยวอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.50, S.D.=0.56) เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า

ลำดับที่ 1 โปรแกรมที่ 1 (One day trip) เชียงศาสนา ราคา 2,599 บาท (\bar{X} =4.51, S.D.=0.58)

ลำดับที่ 2 โปรแกรมที่ 2 (One day trip) เชียงเกษตรธรรมชาติ ราคา 2,699 บาท (\bar{X} =4.48, S.D.=0.56)

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

สมมติฐานที่ 1 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

H_0 : พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

H_1 : พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ตารางที่ 4-20 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	โปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน			
	r	Sig.	แปล ความหมาย	ระดับ ความสัมพันธ์
1. ผู้ร่วมเดินทาง	0.50	0.00*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
2. ระยะเวลาในการท่องเที่ยว	0.54	0.00*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
3. จำนวนครั้งที่มาเที่ยวอำเภอฉวาง	0.56	0.00*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
4. งบประมาณโดยเฉลี่ยต่อวันในการมาเที่ยวอำเภอฉวาง	0.58	0.00*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
5. รูปแบบในการเดินทางมาอำเภอฉวาง	0.69	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
6. ถ้ามีโอกาสจะกลับมาท่องเที่ยวอำเภอฉวางอีก	0.75	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
7. รู้จักหรือทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวอำเภอฉวางจากที่ไหน	0.70	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
รวม	0.75	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง

* แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
จากตารางที่ 4-20 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) พบว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีนัยสำคัญที่ 0.00 ซึ่งมีค่าซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราชทุกด้าน มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง 3 ด้าน คือ ถ้ามีโอกาสจะกลับมาท่องเที่ยวอำเภอฉวางอีก ซึ่งมีค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.75 รู้จักหรือทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวอำเภอฉวางได้อย่างไร ซึ่งมีค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.70 และรูปแบบในการเดินทางมาอำเภอฉวาง ซึ่งมีค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.69 และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง 4 ด้าน คือ งบประมาณโดยเฉลี่ยต่อวันในการมาเที่ยวอำเภอฉวาง ซึ่งมีค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.58 จำนวนครั้งที่มาเที่ยวอำเภอ

ฉวาง ซึ่งมีค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.56 ระยะเวลาในการท่องเที่ยวซึ่งมีค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.54 และผู้ร่วมเดินทาง ซึ่งมีค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.50

ตารางที่ 4-21 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip)

พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	โปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip)			
	r	Sig.	แปล ความหมาย	ระดับ ความสัมพันธ์
1. ผู้ร่วมเดินทาง	0.48	0.00*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
2. ระยะเวลาในการท่องเที่ยว	0.52	0.01*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
3. จำนวนครั้งที่มาเที่ยวอำเภอฉวาง	0.58	0.00*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
4. งบประมาณโดยเฉลี่ยต่อวันในการมา เที่ยวอำเภอฉวาง	0.59	0.00*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
5. รูปแบบในการเดินทางมาท่องเที่ยว อำเภอฉวาง	0.66	0.01*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
6. ถ้ามีโอกาสจะกลับมาท่องเที่ยว อำเภอฉวางอีก	0.75	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
7. แหล่งข้อมูล	0.72	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
รวม	0.68	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง

* แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4-21 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) พบว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างโปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีนัยสำคัญที่ 0.00 ซึ่งมีค่าซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราชทุกด้าน มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) โดยมีความสัมพันธ์ในระดับ

ค่อนข้างสูง 3 ด้าน คือ ถ้ามีโอกาสจะกลับมาท่องเที่ยวอำเภอดวงอีก ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.75 แหล่งข้อมูล ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.72 และรูปแบบในการเดินทางมาท่องเที่ยวอำเภอดวง ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.66 และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง 4 ด้าน คือ งบประมาณโดยเฉลี่ยต่อวันในการมาเที่ยวอำเภอดวง ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.59 จำนวนครั้งที่มาเที่ยวอำเภอดวง ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.58 ระยะเวลาในการท่องเที่ยวซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.52 และผู้ร่วมเดินทาง ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.48

ตารางที่ 4-22 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอดวง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip)

พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	โปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip)			
	r	Sig.	แปล ความหมาย	ระดับ ความสัมพันธ์
1. ผู้ร่วมเดินทาง	0.53	0.00*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
2. ระยะเวลาในการท่องเที่ยว	0.52	0.01*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
3. จำนวนครั้งที่มาเที่ยวอำเภอดวง	0.54	0.00*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
4. งบประมาณโดยเฉลี่ยต่อวันในการมา เที่ยวอำเภอดวง	0.59	0.00*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
5. รูปแบบในการเดินทางมาท่องเที่ยว อำเภอดวง	0.75	0.01*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
6. ถ้ามีโอกาสจะกลับมาท่องเที่ยว อำเภอดวงอีก	0.78	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
7. แหล่งข้อมูล	0.74	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
รวม	0.79	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง

* แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4-22 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอดวง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) พบว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอดวง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างโปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและ

ธรรมชาติ (One day trip) โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีนัยสำคัญที่ 0.00 ซึ่งมีค่าซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราชทุกด้าน มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) โดยมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง 3 ด้าน คือ ถ้ามีโอกาสจะกลับมาท่องเที่ยวอำเภอฉวางอีก ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.78 รูปแบบในการเดินทางมาท่องเที่ยวอำเภอฉวาง ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.75 และแหล่งข้อมูล ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.74 และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง 4 ด้าน คือ งบประมาณโดยเฉลี่ยต่อวันในการมาเที่ยวอำเภอฉวาง ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.59 จำนวนครั้งที่มาเที่ยวอำเภอฉวาง ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.54 ผู้ร่วมเดินทาง ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.53 และระยะเวลาในการท่องเที่ยวซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.52

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวต่อโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

สมมติฐานที่ 1 แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip)

H_0 : แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip)

H_1 : แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip)

ตารางที่ 4-23 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip)

แรงจูงใจของนักท่องเที่ยว	โปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip)			
	r	Sig.	แปลความหมาย	ระดับความสัมพันธ์
1. ปัจจัยภายใน	0.45	0.03*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
2. ปัจจัยภายนอก	0.69	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
รวม	0.76	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง

* แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4-23 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) พบว่าแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีนัยสำคัญที่ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราชทุกด้าน มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) โดยมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง คือ ปัจจัยภายนอก ซึ่งมีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.69 และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง คือ ปัจจัยภายใน ซึ่งมีค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.45

ตารางที่ 4-24 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) ด้านปัจจัยภายใน

ด้านปัจจัยภายใน	โปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip)			
	r	Sig.	แปล ความหมาย	ระดับ ความสัมพันธ์
1. เพื่อใกล้ชิดกับธรรมชาติ	0.56	0.00*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
2. เพื่อปาร์ตี้ไปด้วยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความสนุกสนาน	0.69	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง ทางบวก
3. การได้พบปะเพื่อน/ผู้คนใหม่ๆ	0.65	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
5. ต้องการท่องเที่ยวแบบผจญภัยเดินป่า/ แคมป์ปิ้ง/ขี่จักรยาน	0.62	0.04*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
6. เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจจากถิ่นที่อยู่อาศัย	0.58	0.00*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
7. ต้องการได้ชื่อว่าเคยมาเที่ยวอำเภอฉวาง แล้ว	0.54	0.01*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
รวม	0.78	0.00*	มี	ค่อนข้างสูง ความสัมพันธ์

* แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4-24 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) ด้านปัจจัยภายใน โดยใช้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson

Correlation) พบว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) ด้านปัจจัยภายในโดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีนัยสำคัญที่ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) ด้านปัจจัยภายใน โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูงทางบวก 3 ข้อ คือ เพื่อปาร์ตี้ไปด้วยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และความสนุกสนานความสัมพันธ์เท่ากับ 0.69 การได้พบปะเพื่อน/ผู้คนใหม่ ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.65 ต้องการท่องเที่ยวแบบผจญภัยเดินป่า/แคมป์ปิ้ง/ขี่จักรยานค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.62 และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง 3 ข้อ คือ เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจจากถิ่นที่อยู่อาศัย ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.58 เพื่อใกล้ชิดกับธรรมชาติ ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.56 และต้องการได้ชื่อว่าเคยมาเที่ยวอำเภอฉวางแล้ว ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.54

ตารางที่ 4-25 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) ด้านปัจจัยภายนอก

ด้านปัจจัยภายนอก	โปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip)			
	r	Sig.	แปล ความหมาย	ระดับ ความสัมพันธ์
1. ทิวทัศน์/ทัศนียภาพความสวยงาม ของอำเภอฉวาง	0.79	0.04*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
2. เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว	0.75	0.00	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
3. มีอาหารให้ลิ้มลองอยู่ในมาตรฐาน	0.73	0.05	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
4. ที่พักมีมาตรฐานที่สามารถยอมรับ ได้	0.58	0.00*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
5. ความสะดวกสบายในการเดินทาง มาท่องเที่ยว	0.56	0.00	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
6. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเหมาะสม คุ้มค่า	0.57	0.00	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
รวม	0.78	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง

* แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4-25 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) ด้านปัจจัยภายนอก โดยใช้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson

Correlation) พบว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) ด้านปัจจัยภายนอก โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูงทางบวก มีนัยสำคัญที่ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) ด้านปัจจัยภายนอก โดยมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง 3 ข้อ คือ ทิวทัศน์/ทัศนียภาพความสวยงามของอำเภอฉวาง ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.79 เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.75 และมีอาหารให้ลือกอยู่ในมาตรฐาน ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.73 และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง 3 ข้อ คือ ที่พักมีมาตรฐานที่สามารถยอมรับได้ ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.58 ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเหมาะสมคุ้มค่า ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.57 และความสะดวกสบายในการเดินทางมาท่องเที่ยว ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.56

สมมติฐานที่ 2 แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip)

H_0 : แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip)

H_1 : แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip)

ตารางที่ 4-26 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip)

แรงจูงใจของนักท่องเที่ยว	การพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip)			
	r	Sig.	แปลความหมาย	ระดับความสัมพันธ์
1. ปัจจัยภายใน	0.55	0.00*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
2. ปัจจัยภายนอก	0.68	0.01*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
รวม	0.71	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง

* แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4-26 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) พบว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีนัยสำคัญที่ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราชทุกด้าน มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) โดยมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง คือ ปัจจัยภายนอก ซึ่งมีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.68 และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง คือ ปัจจัยภายใน ซึ่งมีค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.55

ตารางที่ 4-27 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) ด้านปัจจัยภายใน

ด้านปัจจัยภายใน	โปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip)			
	r	Sig.	แปล ความหมาย	ระดับความสัมพันธ์
1. เพื่อใกล้ชิดกับธรรมชาติ	0.79	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
2. เพื่อปาร์ตี้ไปด้วยเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์และความสนุกสนาน	0.45	0.01*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
3. การได้พบปะเพื่อน/ผู้คนใหม่ๆ	0.78	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
4. ต้องการศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตของ คนในท้องถิ่น	0.76	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
5. ต้องการท่องเที่ยวแบบผจญภัย เดินป่า/แคมป์ปิ้ง/ขี่จักรยาน	0.77	0.03*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
6. เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจจากถิ่นที่ อยู่อาศัย	0.56	0.00*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
7. ต้องการได้ชื่อว่าเคยมาเที่ยว อำเภอฉวางแล้ว	0.55	0.00*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
รวม	0.75	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง

* แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4-27 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) ด้านปัจจัยภายใน โดยใช้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

(Pearson Correlation) พบว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) ด้านปัจจัยภายในโดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีนัยสำคัญที่ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) ด้านปัจจัยภายใน โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูงทางบวก 4 ข้อ คือ เพื่อใกล้ชิดกับธรรมชาติ ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.79 การได้พบปะเพื่อน/ผู้คนใหม่ ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.78 ต้องการท่องเที่ยวแบบผจญภัยเดินป่า/แคมป์ปิ้ง/ขี่จักรยานค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.77 และต้องการศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.76 ละมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง 3 ข้อ คือ เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจจากถิ่นที่อยู่อาศัย ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.56 ต้องการได้ชื่อว่าเคยมาเที่ยวอำเภอฉวางแล้ว ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.55 และเพื่อปาร์ตี้ไปด้วยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และความสนุกสนานค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.45

ตารางที่ 4-28 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) ด้านปัจจัยภายนอก

ด้านปัจจัยภายนอก	โปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip)			
	r	Sig.	แปล ความหมาย	ระดับ ความสัมพันธ์
1. ทิวทัศน์/ทัศนียภาพความสวยงามของอำเภอฉวาง	0.79	0.02*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
2. เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว	0.75	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
3. มีอาหารให้ลิ้มลองอยู่ในมาตรฐาน	0.59	0.01*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
4. ที่พักมีมาตรฐานที่สามารถยอมรับได้	0.74	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง
5. ความสะดวกสบายในการเดินทางมาท่องเที่ยว	0.58	0.00*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
6. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเหมาะสมคุ้มค่า	0.57	0.00*	มีความสัมพันธ์	ปานกลาง
รวม	0.78	0.00*	มีความสัมพันธ์	ค่อนข้างสูง

* แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4-28 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) ด้านปัจจัยภายนอก โดยใช้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) พบว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) ด้านปัจจัยภายนอก โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีนัยสำคัญที่ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) ด้านปัจจัยภายใน โดยมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง 3 ข้อ คือ ทิวทัศน์/ทัศนียภาพความสวยงามของอำเภอฉวาง ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.79 เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.75 และที่พักมีมาตรฐานที่สามารถยอมรับได้ ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.74 และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง 3 ข้อ คือ มีอาหารให้เลือกอยู่ในมาตรฐาน ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.59 ความสะดวกสบายในการเดินทางมาท่องเที่ยว ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.58 และค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเหมาะสมคุ้มค่า ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.57

ข้อมูลพื้นฐานของสถานที่ท่องเที่ยวอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ยอดเขาขุนยี่

เขาขุนยี่ตั้งอยู่ในพื้นที่บ้านคลองหอราด ตำบลไม้เรียง ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับบ้านปลายเส ตำบลนาเกาะชะ บ้านทานพอ ตำบลไม้เรียง และตำบลกะเปียด อาณาเขตของเขาคูญี่ ทิศเหนือตั้งอยู่ในตำบลกะเปียด ทิศใต้อยู่ในเขตตำบลไม้เรียง ต่อเนื่องไปด้านทิศตะวันออกซึ่งเป็นอาณาเขตหมู่ที่ 2 หมู่ที่ 5 หมู่ที่ 9 และหมู่ที่ 10 ตำบลไม้เรียงและทิศตะวันตกเป็นเขตบ้านปลายเส ตำบลนาเกาะชะ จากพื้นราบถึงยอดเขาคูญี่ระยะทาง 7 กิโลเมตร ระยะทางจากตลาดทานพอถึงเขาคูญี่ประมาณ 9 กิโลเมตร บริเวณโดยรอบเทือกเขาคูญี่จะมีเขาบริวารสามลูก สภาพบนเขาคูญี่จึงเป็นที่ลุ่มดอนสลับกันไป ยอดเขาคูญี่ มีความสูง 510 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง บนยอดเขาเป็นที่ตั้งของสถานีถ่ายทอดสัญญาณโทรคมนาคม มีการตัดถนนลาดยาง ขึ้นไปบนเขาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2508 ระยะทาง 7 กิโลเมตร ในช่วงตอนเช้า หรือหลังฝนตกจะมีทะเลหมอกปกคลุมโดยรอบ นอกจากนี้จันทรา มาศสุพงศ์ ได้เขียนไว้ในประวัติการขุดแร่บนเขาคูญี่ ไว้ว่า “ภูเขาคูญี่”หรือเขาคูญี่ (ภาษาถิ่นใต้) เป็นคำพ้องเสียงกับคำว่า “เขาสุญี่” ซึ่งคุณประยงค์ รณรงค์ ให้ข้อมูลว่าเดิมเขียนโดยใช้คำว่า “สุญี่” ซึ่งมีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานว่า “ทำให้หายสิ้นไป ว่างเปล่าไม่มีอะไร” ก่อนที่จะมาเปลี่ยนเป็น “เขาคูญี่” ที่มีความหมายว่าเป็นศูนย์กลางของการเดินทางหรือมองเห็นเมื่ออยู่ไกลแต่พอเข้าไปใกล้กลับหายไป

เมื่อพิจารณาประกอบหลักฐานของชุมชนที่กล่าวถึงที่มาของชื่อ “ภูเขาคูญี่” ของขุนยี่ศึกษาและพัฒนาไม้เรียง ที่รวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ พระครูญาณวรากร อดีตเจ้าอาวาสวัดไม้เรียงและกำนันสิงห์ สุมน อดีตกำนันตำบลนาแหว อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช และจากการสัมภาษณ์ผู้อาวุโสในชุมชนที่พูดถึงชื่อเขาคูญี่ ชุมชนจะมีความเห็นและความเชื่อที่เป็นไปตามแนวความคิด

บันทึกไว้ว่า “มีเรื่องเล่าแต่โบราณว่า มีฤๅษีตนหนึ่งได้ไล่จับวัวกระทิง (วัวป่า/วัวเถื่อน) วัวไม่ยอมให้จับ วิ่งไล่กันไปตั้งแต่ป่าเชิงเขาไปออกคลองที่ไหลออกจากเขา ฤๅษีเริ่มหراثลุ่มลง จึงเรียกคลองนั้นว่า “คลองหراث” ไปออกทุ่งนา ฤๅษีนั่งแยะลง จึงเรียกบริเวณนั้นว่า “ทุ่งนาแยะ” วิ่งไล่กันต่อไปออกหน้า แชะทุ่งทิวไปออกหลักข้าง ก็พอดีถึงเวลาค่ำ ฤๅษีนอนที่ป่านั้น รุ่งขึ้น ฤๅษีเข้าป่าพบวัวก็ตามล่ากันต่อไปอีก การตามล่าผ่านมายหลายท้องที่จนออก ทุ่งหัน วัววิ่งข้ามแม่น้ำตาปีตรงท่าปากหลาม ฤๅษีก็ข้ามแม่น้ำตามมา พอถึงป่าข้างแม่น้ำตรงนั้นตะวันเกือบเที่ยง ฤๅษีจึงหลามข้าวฉันทัน จึงเรียกว่า “ท่าปากหลาม” มาจนทุกวันนี้ หลังจากฉันทันเพลเสร็จแล้วก็ไล่วัวต่อไป ตอนนั้นวัววิ่งไปบนยอดเขาฤๅษีก็ไล่ตามขึ้นไป แต่หลังจากนั้นทั้งวัวทั้งฤๅษีก็ไม่กลับมาอีกเลย หายสาบสูญ ผู้คนสมัยนั้นจึงเรียกกันว่า “ภูเขาสุญ” นี่คือ มุขปาฐะ ของชื่อ “เขาสุญ”

คำบอกเล่าของคุณประยงค์ รมรงค์ ผนวกกับตำนานหากนำไปเปรียบเทียบกับข้อมูลทั่วไปที่วิจิตร บัญเปลี่ยน บันทึกไว้ น่าจะเป็นไปได้ว่าเดิมน่าจะใช้คำว่า “เขาสุญ” ต่อมาเมื่อทางราชการทำถนนและสร้างศูนย์โทรคมนาคมและชาวไร่เรียงก็ใช้กันมาถึงปัจจุบัน เพื่อเป็นการแก้เคล็ดไม่ให้เกิดการสูญหายของของผู้อื่น สิ่งมีชีวิต ตลอดจนทรัพย์สินที่ได้มาจากการแสวงหาประโยชน์จาก เขาสุญอีกด้วยดังที่ ผดุงพร ฤทธิ์ช่วยรอด อายุ ๖๖ ปี ตั้งบ้านเรือนที่ตำบลห้วยปรือ อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กล่าวไว้ว่า “บนเขาสุญที่ไร่รายก็มี แต่คนที่อพยพมาอยู่ไม่มีใครรวยสักคนเหมือนอาถรรพ์ มีเงินเก็บไม่อยู่สูญไปเหมือนชื่อเขา”

การมีถนนขึ้นเขาสุญทำให้ชาวบ้านได้รับความสะดวกสบายในการขึ้นไปประกอบอาชีพทำสวนยางและปลูกพืชพันธุ์ไม้ต่างๆเพื่อเลี้ยงชีพบนเขาสุญ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2512 เริ่มมีเหตุการณ์ประวัติศาสตร์การขุดแร่ที่ต้องบันทึกไว้ จะเป็นด้วยเหตุที่การขุดแร่ระดับชาวบ้านบนเขาสุญ ซึ่งมีผู้คนมาจากทุกสารทิศและต่างมีวัตถุประสงค์ตรงกัน เพื่อแสวงหาโชคจากการขุดแร่ จนเกิดมีผู้คนล้มตายและเกิดคดีฆาตกรรมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512 อันเป็นเหตุให้อาจารย์พระครูประศาสน์สิกขกิจ เจ้าอาวาสวัดโคกเมรุ ตำบลนาเกาะฯ ได้เจริญพรให้ ฯพณฯ จอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีสมัยนั้นได้ทราบความสำคัญของเขาสุญ จึงได้สร้างพระพุทธรูปปางพระบรรทม เพื่อแก้เคล็ดบนยอดเขามอบถวาย 1 ชื่อว่า “พระพุทธรูปมิตนครศรีธรรมราชถกสุข” หรือ “พระพุทธรูปเจ้านาง” มูลค่า 50,000 บาท สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราชทรงประกอบพิธีเบิกพระเนตร เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2515 เพื่อนำไปประดิษฐาน ณ เขาสุญ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช จึงได้มอบหมายให้กรมศิลปากรออกแบบมณฑป 1 หลัง ดำเนินการสร้าง ณ บริเวณใกล้เคียงกับสำนักงานที่ตั้งหน่วยโทรคมนาคม เมื่อสร้างมณฑปแล้วเสร็จ พระครูประศาสน์สิกขกิจ เจ้าอาวาสวัดโคกเมรุผู้ริเริ่มโครงการได้เชิญ นายคล้าย จิตพิทักษ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชสมัยนั้น นำพระพุทธรูปไปประดิษฐาน ณ มณฑป เมื่อวันที่ 17

เมษายน 2517 เพื่อให้เป็นที่พึงทงใจของเจ้าหน้าที่ พนักงานของหน่วยโทรคมนาคมและบุคคลที่ขึ้น ไปอยู่บนเขาขุนย ได้สัการบูชาเป็นสิริมงคลมาจนถึงปัจจุบัน

ภาพที่ 4-1 ภาพเขาขุนย

ข้อมูลความเป็นมาของแต่ละสถานที่ในโปรแกรมการท่องเที่ยว

ซึ่งโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ได้ค้นพบในงานวิจัยเรื่องนี้ ประกอบด้วย 2 โปรแกรม คือ 1. โปรแกรมที่ 1 (One day trip) เชียงศาสนา ราคา 2,599 บาท และ 2. โปรแกรมที่ 2 (One day trip) เชียงเกษตรและธรรมชาติ ราคา 2,699 บาท

โปรแกรมที่ 1 (One day trip) เชียงศาสนา ราคา 2,599 บาท

8.00 - 9.00 น.	วัดธาตุน้อย
9.00 -10.00 น.	รับประทานอาหารเช้า ร้านหมี่เกี่ยวจันดีหรือ ร้านอาหารบ้านทิพย์
10.00 - 11.00 น.	บ่อน้ำมนต์พ่อท่านคล้าย
11.00 - 11.40 น.	วัดนาเขลียง
11.40 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารที่ร้านใบไม้
13.00 - 14.00 น.	วัดสุวรรณาราม
14.00 - 15.00 น.	สำนักสงฆ์ควนพระพุทธบาท
15.00 - 16.30 น.	วัดเพ็ญญาติ

- 16.30 เป็นต้นไป เข้าที่พัก (รุ่งเช้าชมทะเลหมอก)
 8.00 เป็นต้นไป วัดถ้ำทอง (ทางผ่านออกสู่ถนนใหญ่)

หมายเหตุ : โปรแกรมอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

จากการลงพื้นที่เพื่อทดลองการใช้เส้นทางซึ่งมีระยะทางดังนี้ จุดเริ่มต้นจากวัดธาตุน้อย เดินทางไปร้านบะหมี่เกี๊ยวจันดีระยะทาง 1.5 กิโลเมตร (หรือไปรับประทานอาหารเข้าที่ร้านอาหาร บ้านทิพย์ระยะทาง 1.7 กิโลเมตร) จากร้านบะหมี่เกี๊ยวจันดีเดินทางไปบ่อน้ำมนต์พ่อท่านคล้าย ระยะทาง 35 กิโลเมตร จากบ่อน้ำมนต์พ่อท่านคล้ายเดินทางไปวัดนาเขลียงระยะทาง 8 กิโลเมตร จากวัดนาเขลียงเดินทางไปร้านอาหารใบไผ่ระยะทาง 9.5 กิโลเมตร จากร้านอาหารใบไผ่เดินทางไปวัดสุวรรณารามระยะทาง 0.5 กิโลเมตร จากวัดสุวรรณารามเดินทางไปสำนักสงฆ์ควนพระพุทธรบาท ระยะทาง 5.5 กิโลเมตร จากสำนักสงฆ์ควนพระพุทธรบาทเดินทางไปวัดเพ็ญญาติระยะทาง 11 กิโลเมตร จากวัดเพ็ญญาติเดินทางไปเขาศูนย์ระยะทาง 19 กิโลเมตร รวมระยะทางตลอดทั้งโปรแกรม นี้มีระยะทาง 90 กิโลเมตร คูณ กิโลเมตรละ 4 บาท ($90 \times 4 = 360$ บาท)

ต้นทุนเกี่ยวกับโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงศาสนา ของอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช		
ประกอบด้วย	ค่าน้ำมันรถ	360 บาท
	ค่ามัคคุเทศก์	1,000 บาท
	ค่าห้องพัก	500 บาท/คืน
	ค่าอาหาร (100 บาท คูณ 3 มื้อ)	300 บาท
	รวมต้นทุน	2,160 บาท

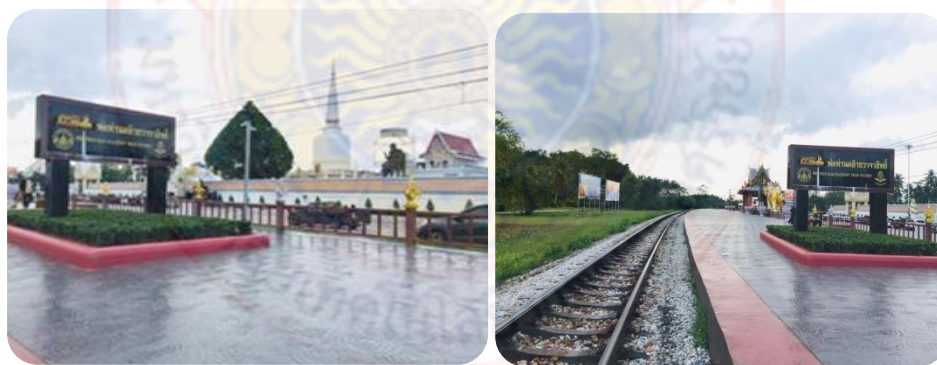
การพิจารณาตั้งราคาขาย

คิดราคาขายตามวิธีของแมนซินี (Mancini, M.1990) คือการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายโดยใช้รถบริษัทนำเที่ยว เมื่อคิดค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อคนได้แล้วก็นำมาคำนวณราคาขาย โดยคิดกำไรอยู่ในช่วง 20 - 30 % ดังนี้ ราคาทุน อยู่ที่ 2,160 บาท ถ้าจะต้องการกำไร 20 % จะต้องขาย ในราคา ($(2,160 \times 20)/100 + 2,160 = 2,592$ บาท

จะเห็นได้ว่า ราคาขายที่ 2,592 บาท จะทำให้บริษัทได้กำไร 20 % โดยการตั้งราคาขาย สามารถปรับเพิ่มหรือลดลงได้เล็กน้อยเพื่อให้ได้ตัวเลขเป็นที่ดึงดูดใจ เช่น 2,599 2,699 เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกใช้ ราคา 2,599 บาท

ประวัติวัดธาตุน้อย

วัดธาตุน้อย หรือ วัดพระธาตุน้อย ตั้งอยู่ในเขตตำบลหลักช้าง กิ่งอำเภอลำปาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งขึ้นโดยความประสงค์ ของพ่อท่านคล้าย (พระครูพิศิษฐ์อรรถการ) พระเกจิอาจารย์ที่ชาวใต้เลื่อมใสศรัทธาอย่างสูงยิ่งรูปหนึ่ง ซึ่งศิษย์ยานุศิษย์และประชาชน ที่เคารพนับถือศรัทธา พ่อท่านคล้ายได้เชื่อถือถึงความศักดิ์สิทธิ์ของวาจา พูดอย่างไรเป็นอย่างนั้น ท่านมักจะให้พรกับทุกคน ขอให้ เป็นสุข เป็นสุข พ่อท่านคล้าย วาจาสิทธิ์ ได้ชื่อว่าเป็นเทวดาเมืองคอน เทพเจ้า แห่งแดนใต้ ชาวเมืองคอนเลื่อมใส ศรัทธาเป็นอย่างยิ่ง โดยประดิษฐานพระเจดีย์พระสารีริกธาตุและสร้อยสังขารพ่อท่านคล้าย ในโลงแก้วประดิษฐานอยู่ในองค์พระเจดีย์ปัจจุบันสร้อย พ่อท่านคล้ายวาจาสิทธิ์ ประดิษฐานอยู่ในองค์พระเจดีย์ ณ สถานที่นี้ จึงเป็นเจดีย์อนุสรณ์สถานพ่อท่านคล้ายอีกด้วย สังขารพ่อท่านคล้ายซึ่งว่ากันว่าแข็งเป็นหิน ที่ชาวบ้านนับถือและศรัทธาด้วยแล้วก็ยิ่งทำให้ผู้คนหลั่งไหล เข้ามาสักการบูชากันมากยิ่งขึ้นพ่อท่านคล้าย เป็นนักก่อสร้าง นักประพันธ์ นักปฏิบัติทางวิปัสสนา ฯลฯ พ่อท่านคล้ายเคยแต่งบทกลอนกำตदनาคไว้ว่า "ศีลสิบโดยตั้ง รักษาโดยหวัง องค์ศีลทัวมอง สองร้อย ยี่สิบเจ็ดสิ้นเสร็จจวรตรอง ศีลสิบหม่นหมองสองร้อยมรณา "พ่อท่านคล้ายมรณาภาพเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2513 เวลา 23.05 น. รวมอายุ ได้ 96 ปี วัดธาตุน้อยมีเนื้อที่ 46 ไร่ สร้างขึ้นบนที่ดินซึ่ง นายกลับ งามพร้อม ถวายแต่ พ่อท่านคล้าย ท่านจึงได้สร้างพระธาตุน้อยขึ้นใน ปี 2504 ได้บรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ด้วย และสร้อยพ่อท่านคล้าย วาจาสิทธิ์ ในวัดพระธาตุน้อย จึงถือได้ว่าเป็นเจดีย์อนุสรณ์สถานของพ่อท่านคล้าย ว่ากันว่าสังขารพ่อท่านคล้ายแข็งเป็นหิน ทำให้เป็นที่เลื่อมใส ศรัทธา เป็นอย่างมาก

ภาพที่ 4-2 วัดธาตุน้อย

ประวัติบ่อน้ำมนต์พ่อท่านคล้าย

บ่อน้ำมนต์พ่อท่านคล้าย ตำบลนาแ้ว อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 8 ตำบลนาแ้ว อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อปลายปี พ.ศ. 2483 พ่อท่านคล้าย วาจาสิทธิ์ ได้ชักชวนชาวบ้านทำถนนจากเขาช่องกบ บ้านห้วยทรายขาว สู่บ้านทานพอ ซึ่งเป็นเส้นทางของชาวบ้าน และพ่อค้าจากตลาดทานพอสู่บ้านท้ายสำเภา อำเภอพิปูนในปัจจุบัน และหลังจากนั้นในต้นปี พ.ศ. 2484 ได้ทำถนนมาถึงบ้านควนสวรรค์ พ่อท่านคล้ายและชาวบ้านได้พักผ่อนในที่ดินของนายวัน เพชรสงค์ มีความลำบากเรื่องน้ำกินน้ำใช้ นายวัน เพชรสงค์ และชาวบ้านพยายามหาน้ำมาถวายพ่อท่านคล้ายได้สร้งได้ใช้ พ่อท่านคล้ายทราบเรื่องได้บอกนายวันว่าให้ไปขุดบ่อเอาน้ำตรงรอยเท้าช้าง ซึ่งเป็นช้างของนายมี พลการ ชื่อบุญมี เป็นช้างเทศเมียแสนรู้ ได้นำมาช่วยลากไม้ทำสะพานและถนนร่วมกับชาวบ้าน ได้เหยียบไว้เป็นนิมิต นายวัน เพชรสงค์ ขุดลึกประมาณเขาน้ำก็ไหลทะลักออกมามากมาย ล้นบ่อตลอดทั้งปี พ่อท่านคล้าย วาจาสิทธิ์ ได้สร้งน้ำและฉันทน้ำจากบ่อแห่งนี้จนสร้างถนนเสร็จ ต่อมาทางหน่วยงานราชการได้สร้างถนนทางหลวงผ่านตรงกับบ่อน้ำ ตัดกับถนนที่พ่อท่านคล้าย วาจาสิทธิ์ สร้างไว้ ได้เกิดเป็นสี่แยก จึงถือเป็นมงคลนามว่า “บ้านสี่แยกบ่อน้ำมนต์พ่อท่านคล้าย วาจาสิทธิ์” ปี พ.ศ. 2556 พระครูบัณฑิตธรรมรัต เจ้าอาวาสวัดควนยุง ได้ชักชวนชาวบ้านบูรณะบ่อน้ำสร้างมณฑป และหล่อรูปเหมือนพ่อท่านคล้าย วาจาสิทธิ์ แบบนั่งสร้งน้ำ ไว้เป็นอนุสรณ์และสักการะของประชาชนทั่วไป

ภาพที่ 4-3 บ่อน้ำมนต์พ่อท่านคล้าย

ประวัติวัดนาเกลือ

บ้านนาเกลือ ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลนาเกลือ อำเภอดง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีพื้นที่อยู่ทางทิศเหนือของที่ว่าการอำเภอดง อดีตกาลประมาณ 211 ปีเศษ บรรพบุรุษดั้งเดิมอพยพมาจากจังหวัดพัทลุง มาหักล้างถางพงบนที่ราบริมฝั่งตะวันตกของแม่น้ำตาปี ที่ตั้งชุมชนตำบลนาเกลือปัจจุบัน บนที่ราบฝั่งนี้มีพันธุ์ไม้ชื่อ “เกลือ” ใบและผลนำมาประกอบอาหารได้ ขึ้นอยู่หนาแน่น บรรพบุรุษได้พัฒนาให้เป็นนาข้าวและปลูกไม้ผลพร้อมสร้างที่พักอาศัย บนพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์จากแหล่งน้ำธรรมชาติ จึงเป็นที่มาของตำบลนาเกลือ จากแหล่งน้ำธรรมชาติ โดยภูมิปัญญาบรรพชนรวมกันทำฝั้นเข้าสู่แปลงนาเรียกว่า “คันนบกลองเกา” ใช้สืบทอดกันมาจนปัจจุบัน

วัดนาเกลือ ตั้งอยู่ที่ตำบลนาเกลือ อำเภอดง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในปี พ.ศ. 2336 ได้ก่อตั้ง “วัดนาเกลือ” โดยมีเจ้าอาวาสรูปแรกคือ หลวงพ่อดวน วัดนาเกลือมีชื่อเสียงในสมัยที่หลวงพ่อพลอด เป็นเจ้าอาวาส เนื่องจากท่านเป็นพระที่มีความรู้ทางไสยศาสตร์ เวทย์มนต์คาถาอาคมต่างๆ เป็นที่เคารพนับถือของชาวจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นอย่างมาก หลวงพ่อพลอดท่านเกิดเมื่อปี พ.ศ. 2410 ตรงกับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ณ บ้านเกาะใหญ่ อำเภอมือง จังหวัดสงขลา ได้บวชเมื่ออายุ 20 ปี ณ วัดพังตรี มีหลวงพ่อเสน เจ้าอาวาสวัดพังตรีเป็นพระอุปัชฌาย์ หลวงพ่อแก้ว เจ้าอาวาสวัดแจ้ง ตำบลระวะ อำเภอรโนด เป็นพระกรรมวาจาจารย์ พ่อท่านพลอดได้จำพรรษาอยู่ที่วัดแจ้งกับหลวงพ่อแก้ว เป็นเวลาถึง 15 พรรษา และได้ศึกษาธรรมะและวิชาทางไสยศาสตร์ ตลอดจนวิชาการต่างๆ จากอาจารย์แก้วจนชำนาญ เมื่ออายุประมาณ 35 ปี เดินทางมายังอำเภopakพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช พักอยู่ที่วัดบางทองคำซึ่งขณะนั้นมีหลวงพ่อนาคเป็นเจ้าอาวาส ต่อมาได้เดินทางมายังวัดนาเกลือ อำเภอดง จังหวัดนครศรีธรรมราช และได้เป็นเจ้าอาวาสวัดนาเกลือเมื่อปี พ.ศ. 2451

ภาพที่ 4-4 วัดนาเกลือ

ประวัติวัดสุวรรณาราม

วัดสุวรรณาราม ตั้งอยู่เลขที่ 317 บ้านนาสัญญา หมู่ที่ 5 ตำบลห้วยปรือ อำเภอดง จังหวัด นครศรีธรรมราช วัดนี้แรกเริ่มเดิมทีชาวบ้านเรียกกันว่า วัดย่านชะอม ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2474 โดยมีท่านพระครูธำรงวุฒิชัย อดีตเจ้าอาวาสวัดกะเปียดเป็นประธานในการดำเนินการจัดสร้างวัดโดย ท่านได้รับบริจาคที่ดินแปลงแรกซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ 7 ไร่ 3 งาน จากนายสังข์และนางบุญให้ ทองใหม่ และได้รับการซื้อที่ดินบริจาคจนในปัจจุบันมีเนื้อที่ทั้งหมด 19 ไร่ 3 ตารางวา และเพื่อเป็นเกียรติเป็นอนุสรณ์แก่วงศ์ตระกูลของคณะญาติโยมผู้มีจิตเลื่อมใสศรัทธาถวายที่ดินให้ตั้งวัด ฝ่ายคณะสงฆ์โดยมี พระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณสิริธรรมนารมณี วัดหน้าพระบรมธาตุผู้เป็นประธานสงฆ์ในสมัยนั้น จึงได้ทำการเปลี่ยนชื่อวัดจากเดิมที่เรียกกันว่า วัดย่านชะอม เป็นวัดสุวรรณาราม ซึ่งแปลว่า วัดทอง มาจนถึงปัจจุบัน วัดสุวรรณารามเป็นสถานที่ที่ชาวบ้านนาสัญญาใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและจัดงานประเพณีต่างๆ และมีการจัดกิจกรรมไหว้พระลอดโบสถ์ไว้สำหรับนักท่องเที่ยวที่สนใจ นอกจากนี้ภายในวัดสุวรรณารามจะมีศาลาซึ่งประดิษฐานรูปหล่อของพ่อท่านคล้ายวาจาสิทธิ์และพระครูธำรงวุฒิชัย (หลวงพ่อย่ง) เป็นหลวงพ่อย่ง 2 องค์ เป็นที่เคารพนับถือของคนในพื้นที่

ภาพที่ 4-5 วัดสุวรรณาราม

ประวัติรอยพระพุทธรูปจำลอง สำนักสงฆ์ควนพระพุทธรบาท

ตั้งอยู่ที่หมู่ 3 ตำบลห้วยปรือ อำเภอดง จังหวัดนครศรีธรรมราช รอยพระพุทธรูปจำลอง อยู่ภายในสำนักสงฆ์ควนพระพุทธรบาท ซึ่งอยู่บนเนินเขาทำให้ด้านบนมีทัศนียภาพที่สวยงาม มองลงมาเห็นด้านล่างของตำบลห้วยปรือ ซึ่งเป็นสถานที่ที่คนในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียงขึ้นไปปฏิบัติธรรม และไปพักผ่อนหย่อนใจ ท่านพระครูธำรง วุฒิชัย (หลวงพ่อย่ง) เจ้าอาวาสวัดกะเปียดในสมัยนั้น ได้ทำพิธีจัดสร้างหล่อพระพุทธรูปเป็นพระประธานประจำโบสถ์วัดกะเปียด โดยคณะพุทธบริษัทได้นำวัสดุที่เป็นทองเหลืองนำมาถวายในการจัดสร้างเป็นจำนวนมาก เมื่อดำเนินการหล่อพระประธานเสร็จแล้วยังมีวัสดุเหลืออันเป็นมงคล ด้วยภูมิปัญญาอันเปี่ยมพรชาญของหลวงปู่ ดำรงด้วยสติมีแนวคิดที่จะจัดสร้างพระพุทธรูปจำลองขึ้นมา 1 รอยพระพุทธรูป เพื่อให้ไว้เป็นที่เคารพ สักการบูชาและเป็น

ปริศนาธรรมให้พุทธศาสนิกชนปฏิบัติธรรม เดินตามรอยพระบาทของพระผู้มีพระภาคเจ้าเป็นมงคล และชำระใจซึ่งพระพุทธรูปศาสนาสืบไป

ภาพที่ 4-6 รอยพระพุทธรูปจำลอง สำนักสงฆ์ควนพระพุทธรูป

โปรแกรมที่ 2 (One day trip) เชียงเขตรและธรรมชาติ ราคา 2,699 บาท

7.15 - 8.00 น.	วัดธาตุน้อย
8.00 - 8.45 น.	รับประทานอาหารเช้า ร้านหมี่เกี้ยวจันดีหรือ ร้านอาหารบ้านทิพย์
8.45 - 10.00 น.	ศูนย์การเรียนรู้วิสาหกิจชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
10.00 - 11.00 น.	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม้เรียง
11.00 - 12.00 น.	บ้านดินร่มสวนครุภูมิปัญญาไทย
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารที่ร้านศิมา คาเฟ่
13.00 - 13.45 น.	สวน 2 ครู
13.45 - 14.30 น.	สวนแม่สร้าง
14.30 - 15.15 น.	เขาช่องกบฟาร์มสเตย์
15.15 - 16.30 น.	ฝ้ามัดย้อมบ้านนาสัจญา
16.30 - 17.15 น.	บ่อน้ำร้อนห้วยปรึก
17.15 - 18.00 น.	วิสาหกิจภูมิปัญญาหมอฟันบ้าน(หมอจูน นวดผ่อนคลาย)
18.00 น. เป็นต้นไป	เข้าที่พัก (รุ่งเช้าชมทะเลหมอก)

หมายเหตุ : โปรแกรมอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

จากการลงพื้นที่เพื่อทดลองการใช้เส้นทางซึ่งมีระยะทางดังนี้ จุดเริ่มต้นจากวัดธาตุน้อย เดินทางไปร้านบะหมี่เกี้ยวจันดีระยะทาง 1.5 กิโลเมตร (หรือไปรับประทานอาหารเช้าที่ร้านอาหารบ้านทิพย์ระยะทาง 1.7 กิโลเมตร) จากร้านบะหมี่เกี้ยวจันดีเดินทางไปศูนย์การเรียนรู้วิสาหกิจชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงระยะทาง 33.5 กิโลเมตร จากศูนย์การเรียนรู้วิสาหกิจชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเดินทางไปศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม้เรียงระยะทาง 0.5 กิโลเมตร จากศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม้เรียงเดินทางไปบ้านดินร่มสวนครุภูมิปัญญาไทยระยะทาง 1.3 กิโลเมตร จากบ้านดินร่มสวนครุภูมิปัญญาไทยเดินทางไปร้านศิมา คาเฟ่ระยะทาง 11.8 กิโลเมตร จากร้านศิมา คาเฟ่เดินทางไปสวน 2 ครูระยะทาง 5 กิโลเมตร จากสวน 2 ครูเดินทางไปสวนแม่สร้าง 2 กิโลเมตร จากสวนแม่สร้างเดินทางไปเขาช่องกบ 1.3 กิโลเมตร จากเขาช่องกบเดินทางไปฝ้ามัดย้อมบ้านนาสัจญา ระยะทาง 18.3 กิโลเมตร จากฝ้ามัดย้อมบ้านนาสัจญาเดินทางไปบ่อน้ำร้อน ระยะทาง 3 กิโลเมตร จากบ่อน้ำร้อนเดินทางไปวิสาหกิจภูมิปัญญาหมอฟันบ้าน(หมอจูน นวดผ่อนคลาย)

คล้าย)ระยะทาง 2 กิโลเมตร จากวิสาหกิจภูมิปัญญาหมอพั้นบ้าน(หมอจุน นวดผอนคล้าย)เดินทางไป
เขาศูนย์ระยะทาง 25 กิโลเมตร รวมระยะทางตลอดทั้งโปรแกรมนี้มีระยะทาง 105.2 กิโลเมตร คูณ
กิโลเมตรละ 4 บาท ($105.2 \times 4 = 420$ บาท)

ต้นทุนเกี่ยวกับโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและธรรมชาติ ของอำเภอฉวาง จังหวัด
นครศรีธรรมราช ประกอบด้วย

ค่าน้ำมันรถ	420	บาท
ค่ามัคคุเทศก์	1,000	บาท
ค่าห้องพัก	500	บาท/คืน
ค่าอาหาร (100 บาท คูณ 3 มื้อ)	300	บาท
รวมต้นทุน	2,220	บาท

การพิจารณาตั้งราคาขาย

คิดราคาขายตามวิธีของแมนซินี (Mancini, M.1990) คือการคิดคำนวณค่าใช้จ่ายโดยใช้รถ
บริษัทนำเที่ยว เมื่อคิดค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อคนได้แล้วก็นำมาคำนวณราคาขาย โดยคิดกำไรอยู่ในช่วง
20 - 30 % ดังนี้ ราคาทุน อยู่ที่ 2,220 บาท ถ้าต้องการกำไร 20 % จะต้องขาย ในราคา ($2,220$
 $\times 20$)/100+ 2,220=2,664 บาท

จะเห็นว่า ราคาขายที่ 2,664 บาท จะทำให้บริษัทได้กำไร 20 % โดยการตั้งราคาขาย
สามารถปรับเพิ่มหรือลดลงได้เล็กน้อยเพื่อให้ได้ตัวเลขเป็นที่ดึงดูดใจ เช่น 2,599 2,699 เป็นต้น โดย
ผู้วิจัยได้เลือกราคา 2,699 บาท

ประวัติวัดธาตุน้อย

วัดธาตุน้อย หรือ วัดพระธาตุน้อย ตั้งอยู่ในเขตตำบลหลักช้าง กิ่งอำเภอช้างกลาง จังหวัด
นครศรีธรรมราช ตั้งขึ้นโดยความประสงค์ ของพ่อท่านคล้าย (พระครูพิศิษฐ์อรรถการ) พระ
เกจิอาจารย์ที่ชาวใต้เลื่อมใสศรัทธาอย่างสูงยิ่งรูปหนึ่ง ซึ่งศิษย์ยานุศิษย์และประชาชน ที่เคารพนับถือ
ศรัทธา พ่อท่านคล้ายได้เชื่อถือถึงความศักดิ์สิทธิ์ของวาจา พูดอย่างไรเป็นอย่างนั้น ท่านมักจะให้พร
กับทุกคน ขอให้ เป็นสุข เป็นสุข พ่อท่านคล้าย วาจาสิทธิ์ ได้ชื่อว่าเป็นเทวดาเมืองคอน เทพเจ้า แห่ง
แดนใต้ ชาวเมืองคอนเลื่อมใส ศรัทธาเป็นอย่างยิ่ง โดยประดิษฐานพระเจดีย์พระสารีริกธาตุและสร้อย
สังขารพ่อท่านคล้าย ในโลงแก้วประดิษฐานอยู่ในองค์พระเจดีย์ปัจจุบันสร้อย พ่อท่านคล้ายวาจาสิทธิ์
ประดิษฐานอยู่ในองค์พระเจดีย์ ณ สถานที่นี้ จึงเป็นเจดีย์อนุสรณ์สถานพ่อท่านคล้ายอีกด้วย สังขาร
พ่อท่านคล้ายซึ่งว่ากันว่าแข็งเป็นหิน ที่ชาวบ้านนับถือและศรัทธาด้วยแล้วยิ่งทำให้ผู้คนหลงใหล เข้า
มาสักการบูชากันมากยิ่งขึ้นพ่อท่านคล้าย เป็นนักก่อสร้าง นักประพันธ์ นักปฏิบัติทางวิปัสสนา ฯลฯ
พ่อท่านคล้ายเคยแต่งบทกลอนกำตदनาคไว้ว่า "ศิลลิบโดยตั้ง รักษาโดยหวัง องค์ศิลทัวผอง สองร้อย
ยี่สิบเจ็ดสิ้นเสร็จจวรรตรอง ศิลลิบหม่นหมองสองร้อยมรณา "พ่อท่านคล้ายมรณภาพเมื่อวันที่ 5
ธันวาคม 2513 เวลา 23.05 น. รวมอายุ ได้ 96 ปี วัดธาตุน้อยมีเนื้อที่ 46 ไร่ สร้างขึ้นบนที่ดินซึ่ง

นายกลับ งามพร้อม ถวายแด่ พ่อท่านคล้าย ท่านจึงได้สร้างพระธาตุน้อยขึ้นในปี 2504 ได้บรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ด้วย และสรีระพ่อท่านคล้าย วาจาสิทธิ์ ในวัดพระธาตุน้อย จึงถือได้ว่าเป็นเจดีย์อนุสรณ์สถานของพ่อท่านคล้าย ว่ากันว่าสังขารพ่อท่านคล้ายแข็งเป็นหิน ทำให้เป็นที่เสื่อมใส ศรัทธาเป็นอย่างมาก

ประวัติบ้านดินร่วมสวนครูภูมิปัญญาไทย

ตั้งอยู่ 51/3 หมู่ที่ 9 บ้านตรอกไม้แดง บ้านครูภูมิปัญญาไทยเปรียบเสมือนแหล่งเรียนรู้หลักของชุมชนและที่แรกเริ่มของตำบลไม้เรียงไปจนถึงอำเภอฉวาง เนื่องจากเป็นบ้านของคุณประยงค์ ธรรมรงค์ เปรียบเสมือนแหล่งเรียนรู้สำคัญของบ้านตรอกไม้แดง ซึ่งกิจกรรมที่นี้ประกอบไปด้วยสวนป่า ลุงประยงค์ เกษตรทฤษฎีใหม่กลุ่มผู้เลี้ยงผึ้งโพรงไทย กลุ่มทำน้ำสมุนไพร กลุ่มทำอาหาร และศูนย์จำหน่ายสินค้า OTOP คุณ อาชีพหลักของคุณประยงค์ คือ ทำการเกษตรไม่ว่าเป็นสวนยางพารา สวนสมรม ซึ่งมีทั้งเงาะ ทุเรียน มังคุด ลองกอง สะตอ สละ ขนุน จำปาตะ ซึ่งล้วนแล้วแต่ปลูกตามร่องยางพารา นอกจากนี้ ยังมีอาชีพเลี้ยงสัตว์ ไม่ว่าจะเป็นไก่พื้นเมือง ปลาน้ำจืด คุณประยงค์ เป็นดั่งเกษตรกรของประเทศที่มีฐานะค่อนข้างยากจน หลังจากจบประณปีที 4 ก็ต้องออกมาช่วยพ่อกับแม่ทำงาน รับจ้างทุกอย่างที่จะทำได้ ไม่ว่างงานหนักหรืองานเบา เช่น รับจ้างตัดไม้ ดูแลช่างลากไม้ รับจ้างล่องแพซุงตามลำน้ำตาปี ทำแระดีบุก ชีวิตที่ลำบากนี้เอง ทำให้ได้เรียนรู้ได้เห็นการต่อสู้ที่แย่งชิงผลประโยชน์ และได้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนระบบ การประกอบอาชีพ การดิ้นรนเพื่อการอยู่รอด มีโอกาสที่ไม่เท่าเทียมกัน ประกอบกับมีนิสัยใฝ่รู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จึงพัฒนาตนเองเป็นปัญญาท้องถิ่น ที่มีส่วนสำคัญในการร่วมแก้ปัญหาให้กับชาวบ้านในพื้นที่ สิ่งที่รับรู้และเผชิญปัญหามาตลอดก็คือเรื่องยางพารา สำหรับผลานของคุณประยงค์ เริ่มต้นจากการนำ “แผนแม่บทยางพาราไทย” กับผู้นำชาวสวนยางพารา นครศรีธรรมราช เมื่อปี พ.ศ. 2539 และร่วมจัดทำ “แผนแม่บทชุมชน” ในเวลาต่อมา ซึ่งได้กลายเป็นต้นแบบทางความคิดและแนวทางปฏิบัติให้รัฐบาลหน่วยงานต่างๆ ทั้งราชการและเอกชน ตลอดจนสถาบันการศึกษานำไปใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการต่อสู้เอาชนะความยากจน

ภาพที่ 4-7 บ้านดินร่วมสวนครูภูมิปัญญาไทย

ประวัติสวน 2 ครุ

เป็นการท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีเนื้อที่ประมาณ 3.5 ไร่ จุดเด่นของที่นี่ จะทำสวนแบบผสมผสาน มีทั้งเงาะ ส้มโอ และผลไม้ตามฤดูกาล มีผักสวนครัวมากมายชนิด เช่น ตะไคร้ ขมิ้น พริก และอื่น ๆ เช่น กระเจี๊ยบ เสาวรส ในคูน้าจะมีบัวหลวงและบัวแดง ซึ่งเป็นศูนย์การเรียนรู้ทางด้าน การเกษตร และมีการแปรรูปเครื่องดื่มสมุนไพร

ภาพที่ 4-8 สวน 2 ครุ

ประวัติเขาช่องกบ

ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 459 หมู่ที่ 10 ตำบลนาแวง อำเภอดงวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยนาง นุชนภา หยดหมึก ตำแหน่ง ประธานวิสาหกิจท่องเที่ยวเชิงเกษตรและพัฒนาอาชีพบ้านห้วยทรายขาว โดยช่องกบฟาร์มสเตย์ ตั้งอยู่บนเทือกเขาปลายคลองเพลง มีเขาสองลูกประกบทั้งสองด้าน มีการทำ การเกษตรและมีที่พัก ขนมจีน และมีน้ำกระเจี๊ยบเพื่อสุขภาพ บริเวณพื้นที่โดยรอบเป็นเส้นทางที่มี ประวัติต่างๆมากมาย ในอดีต โดยพ่อท่านคล้ายวาจาสิทธิ์ได้ชักชวนชาวบ้านเพื่อทำถนนผ่านเส้นทาง เขาช่องกบเพื่อไปบูรณวัดโบราณาราม (วัดเก่า) อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช ตลอดเส้นทาง ก่อให้เกิดความกลมเกลียวสามัคคี มีการร้องรำทำเพลง ตำนานเฉพาะถิ่นเช่น ความสามเพล ความหมา ถด ความทักทิก ตามชื่อที่พ่อท่านคล้ายวาจาสิทธิ์ได้ตั้งชื่อไว้ และยังมีเรื่องราวในอดีตเกี่ยวกับการเมือง เป็นที่ตั้งชั่วคราวของคอมมิวนิสต์ในยุคนั้นซึ่งเดินทางมาจากอำเภอนบพิตำผ่านเขายอดเหลืองมายัง อำเภอพิปูนและอำเภอดงวางและยังมีความเกี่ยวข้องกับเขาขุนยี่ในยุคที่มีการทำแร่ เขาช่องกบฟาร์มส เตย์เป็นที่พักที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพที่พักนักเดินทาง (HOME LODGE) จากกรมการท่องเที่ยวลักษณะ ห้องพักทำจากไม้เก่าลักษณะทรงไทย ตั้งใกล้ริมคลองซึ่งเป็นต้นน้ำ มีน้ำไหลผ่านทั้งปี ดังนั้นจึงมี อากาศดีเหมาะกับการเป็นที่พักนักเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว ปัจจุบันเขาช่องกบเป็นพื้นที่ทำ

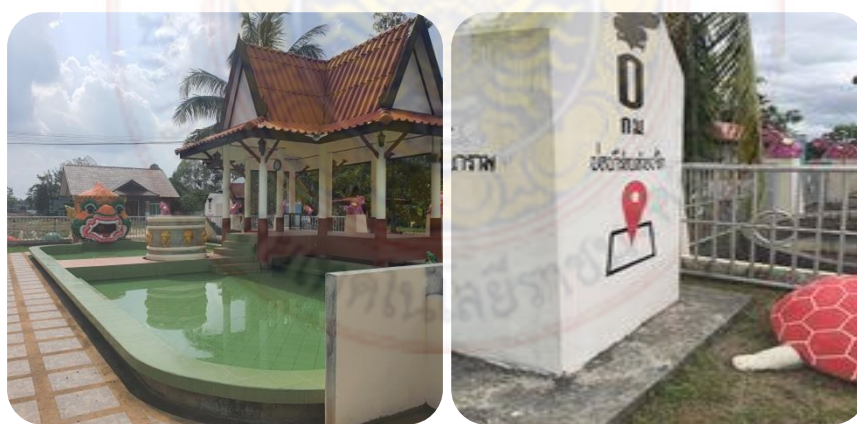
การเกษตร มีวิถีชีวิตแบบเรียบง่าย เขาช่องกบฟาร์มสเตย์จึงเป็นที่พักที่มีความเป็นส่วนตัว และได้เห็นวิถีชีวิตของเกษตรกรที่มีพื้นที่บนเทือกเขานครศรีธรรมราช

ภาพที่ 4-9 เขาช่องกบฟาร์มสเตย์

ประวัติบ่อน้ำร้อนพุร้อนห้วยปรึก

บ่อน้ำร้อนห้วยปรึก ตั้งอยู่หมู่ที่ 7 ตำบลห้วยปรึก อำเภอดงหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช บ่อน้ำร้อนห้วยปรึกเป็นบ่อน้ำพุร้อน มีอุณหภูมิประมาณ 60 องศาเซลเซียส มีการก่อบุขนาด 150 x 0.8 เมตร จำนวน 15 บ่อ กว้างประมาณ 10 x 20 เมตร ใช้สำหรับ อาบ/แช่น้ำพุร้อน ภายในบริเวณมีการตกแต่งด้วยรูปปั้นสัตว์ต่างๆ เพื่อความสวยงาม เหมาะสำหรับการเข้ามาพักผ่อนหย่อนใจและการรักษาสุขภาพ ปัจจุบันได้มีการพัฒนาปรับปรุงอ่างน้ำ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่นห้องน้ำ ห้องส้วมไว้บริการอย่างเพียงพอ มีนักท่องเที่ยวไปเที่ยวชมมากพอสมควร

ภาพที่ 4-10 บ่อน้ำร้อนห้วยปรึก

ประวัติวิสาหกิจภูมิปัญญาหมอฟันบ้าน

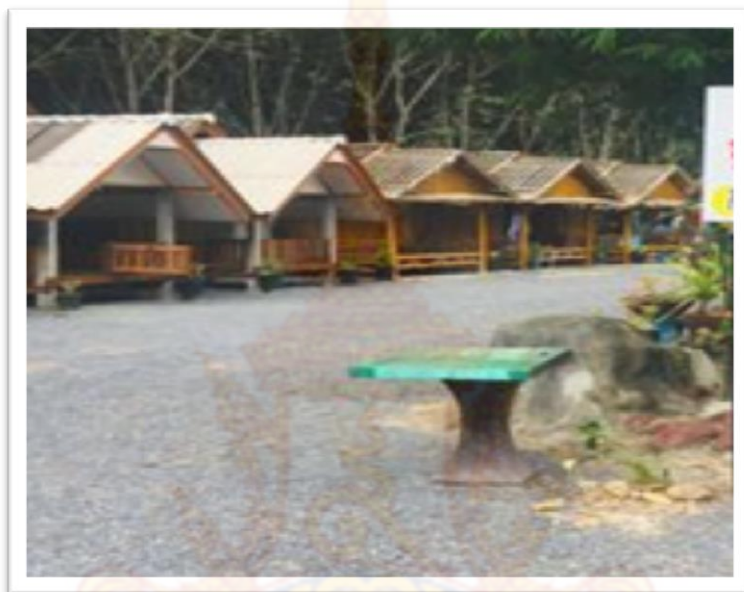
ตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ 415 หมู่ที่ 6 ตำบลห้วยปรือ อำเภอดงหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยนาง ผดุงพร ฤทธิช่วยรอด (หมอลุง) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์แผนไทย ด้านการนวดและสมุนไพร ได้รับการเรียนรู้และฝึกอบรมจากโรงเรียนแพทย์แผนโบราณ วัดโพธิ์ ท่าเตียน กรุงเทพฯ และเรียนนวดไทยของสมาคมการพัฒนาการแพทย์แผนไทย นอกจากนี้ยังเข้าอบรมนวดจัดกระดูก ปรับโครงสร้างกายและการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม การนวดแบบได้หวันของพระอาจารย์ ถนอม ทีปังกร และเรียนรู้การนวดแบบหมอดำแยโบราณ จากหมอละไมย จิตรคาม และนวดป้องกัน บำบัด ฟันฟู สุขภาพด้วยการบูรณาการ การนวดแบบหมอดำแยโบราณ การนวดไทยแบบเชลยศักดิ์ การนวดไทยแบบราชสำนักและการนวดปรับโครงสร้างกระดูกรวมเป็นหนึ่งเดียวกัน โดยการศึกษาค้นคว้า วิจัย เปรียบเทียบ จุดดี จุดด้อย ของแต่ละแบบ แล้วนำเอาข้อดีนั้นมารวบรวมเป็นหนึ่งเดียวกัน ลักษณะที่ตั้งของกลุ่ม สามารถเดินทางได้ 2 เส้นทาง บริเวณบ้านมีสวนผลไม้ อนาคตคาดว่าจะทำที่ผัก เพื่อให้ผู้ป่วยที่มารับการรักษา ได้มีที่ผัก โดยมีการบูรณาการผสมผสานการแพทย์แผนไทย และการแพทย์แผนจีนในการดูแลร่างกายควบคู่กับการดูแลจิต เพื่อป้องกัน บำบัด ฟันฟู ส่งเสริมสุขภาพ ส่วนแนวคิดในการจัดตั้งศูนย์การถ่ายทอดองค์ความรู้การดูแลสุขภาพแบบองค์รวม นอกจากสามารถอนุรักษ์ ฟันฟู ส่งเสริมภูมิปัญญาทางการแพทย์แผนไทยแล้ว ยังสามารถป้องกัน บำบัด ฟันฟู ส่งเสริมการมีสุขภาพชีวิตที่ดีแล้ว ยังสามารถพึ่งตนเอง และช่วยเหลือ แนะนำผู้อื่นได้ อีกทั้งสามารถลดค่าใช้จ่ายในครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

ภาพที่ 4-11 วิสาหกิจภูมิปัญญาหมอฟันบ้าน

รายละเอียดของสถานประกอบการ

1. บายใจรีสอร์ท โดยคุณจิรนนท์ พรหมชัยศรี (คุณหม่อม) เปิดเป็นร้านอาหารและรีสอร์ท เบอร์โทร 089-2879027 เป็นร้านอาหารตามสั่งและร้านก๋วยเตี๋ยว ร้านรองรับนักท่องเที่ยวในการรับประทานอาหารได้ประมาณ 30 คน ส่วนที่พักจะมีเป็นบ้านโฮมสเตย์ มีจำนวน 6 หลัง รองรับนักท่องเที่ยวได้ประมาณ 12 – 18 คน อยู่ห่างจากจุดชมวิวยะเขาสุนัข 5.8 กิโลเมตร

4-12 ร้านอาหาร บายใจรีสอร์ท

2. ร้านอาหารใบไผ่ ตั้งอยู่ที่ถนน 4015 ต.ห้วยปริก อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช เบอร์โทรศัพท์ 093-7653980 เป็นร้านอาหารอีสาน/ร้านส้มตำ/ร้านอาหารตามสั่ง บรรยากาศดีสัมผัสกับธรรมชาติ เนื่องจากมีที่นั่งใกล้กับคลอง รองรับนักท่องเที่ยวได้ประมาณ 50 คน ราคาเป็นกันเอง ไม่แพง (ที่มาภาพ : เพจร้านอาหารใบไผ่)

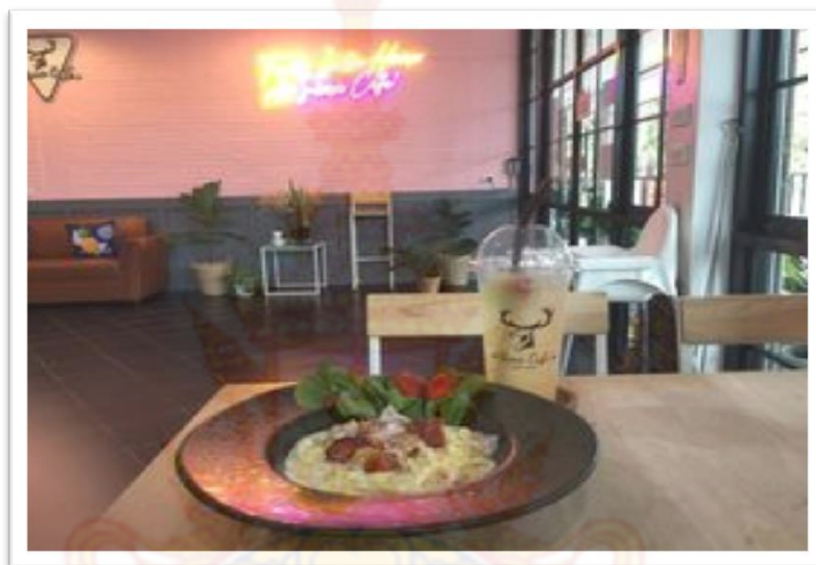
4-13 ร้านอาหาร ร้านอาหารใบไผ่

3. ร้านบะหมี่เกี๊ยวจันดี โดยคุณ สากล เจนพิริยประยูร (เจ้าของรุ่นที่ 3) ตั้งอยู่เลขที่ 33 ถ.ลิ้มกา เชียง หมู่ 4 ต.จันดี อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช เบอร์โทรศัพท์ 081 – 9700761 บะหมี่เกี๊ยวจันดี มี 3 สาขา คือ สาขาจันดี สาขาเมืองนครศรีธรรมราชและสาขาทุ่งสง รองรับนักท่องเที่ยวได้ประมาณ 30 คน มีเมนูให้เลือก เช่น บะหมี่แห้ง บะหมี่เกี๊ยวน้ำ บะหมี่เกี๊ยวน้ำต้มยำ ข้าวมันไก่ เกาเหला ข้าวหมูแดง ข้าวหมูกรอบ ราคาประมาณจานละ 50 – 80 บาท และเมนูน้ำแก้วละ 20 – 25 บาท (ที่มาภาพ : เพจร้านหมี่เกี๊ยวจันดี)

4-14 ร้านหมี่เกี๊ยวจันดี

4. ร้านศิมา คาเฟ่ ตั้งอยู่เลขที่ 258 ม.8 ต.ไสหรั้า อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช ร้านตั้งอยู่ตรงข้ามโรงเรียนฉวางรัชดาภิเษก ตัวร้านเป็นคาเฟ่โทนสีขาวสไตล์มินิมอลที่สวยงาม ประดับตกแต่งได้อย่างน่ารักและธรรมชาติที่สุด รองรับนักท่องเที่ยวได้ประมาณ 30 คน มีเมนูให้เลือก เช่น เมนูสปาเก็ตตี้ซอสต้มยำกุ้ง ข้าวหมูสามชั้นทอดน้ำปลา โรตีสีขาวหวานไก่ สเต็กหมูบราวน์ซอส ผักโขบอบชีส สลัดไข่ต้ม และเมนูของหวาน เช่น ฮันนี่โทสต์สตอเบอร์รี่ ชามะนาว เป็นต้น

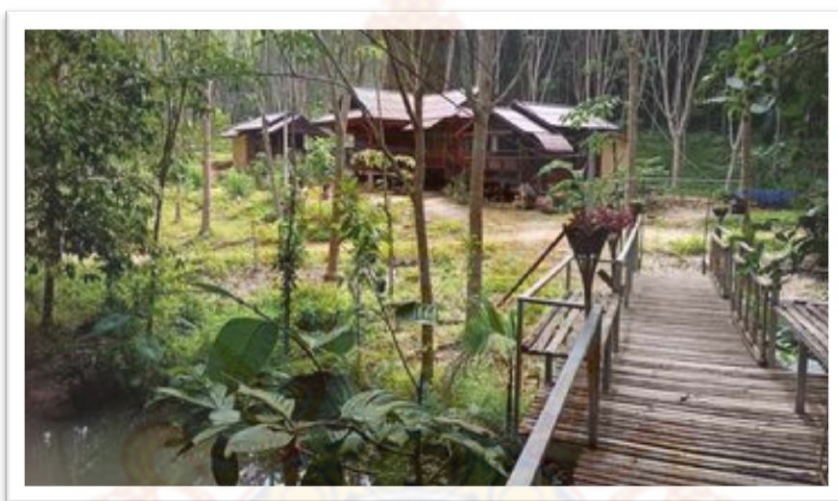
4-15 ร้านศิมา คาเฟ่

5. บ้านแม่เฒ่า ดินเขาศูนย์ รีสอร์ท โดยคุณเศรษฐธรรม ร่วมสนิท เปิดรีสอร์ทและร้านอาหาร (ร้านอาหารเปิดตอนเย็น) ตั้งอยู่เลขที่ 255 ม.2 ต.ไม้เรียง อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช เบอร์โทรศัพท์ 093-6458719 รองรับนักท่องเที่ยวในการรับประทานอาหารได้ประมาณ 40-50 คน มีห้องพักทั้งหมด 12 ห้อง ห้องพักมี 3 แบบ คือ แบบบ้านไม้ แบบบ้านปูน และแบบกระโจม มี 4 ราคา คือ 1. คั้นละ 500 บาท พักได้ 2 คน (ห้องแบบไม้ ไม่มีแอร์) จำนวน 4 ห้อง 2. คั้นละ 700 บาท พักได้ 2 คน (ห้องแบบปูน มีแอร์) จำนวน 3 ห้อง 3. คั้นละ 900 บาทและ 1,500 บาท รวมกัน 4 ห้อง (ถ้าพัก 2 คน คิดราคา 900 บาท ถ้าพัก 4 คน คิดราคา 1,500 บาท) รองรับนักท่องเที่ยวได้ประมาณ 24 – 34 คน (ที่มาภาพ : เพจบ้านแม่เฒ่า ดินเขาศูนย์ รีสอร์ท)

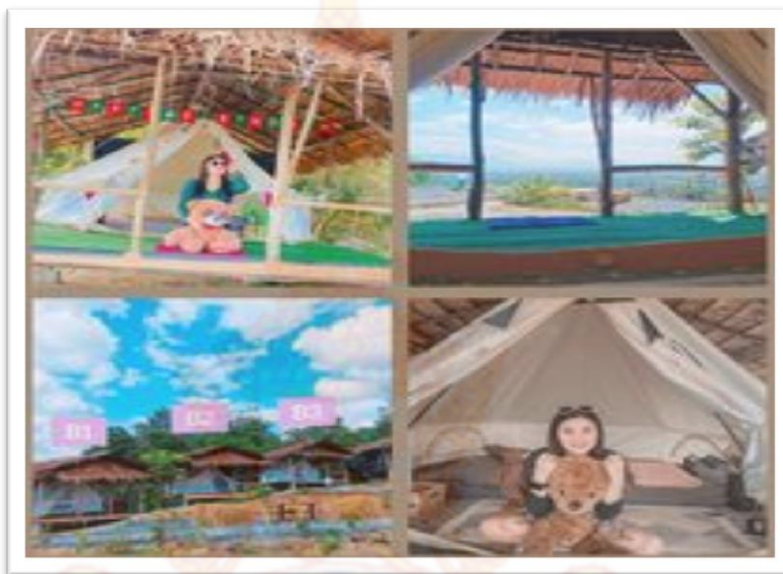
4-16 บ้านแม่เฒ่า ดินเขาศูนย์ รีสอร์ท

6. เขาช่องกบฟาร์มสเตย์ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 459 หมู่ที่ 10 ตำบลนาแว อำเภอดงหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยนางนุชนภา หยดหมึก ตำแหน่ง ประธานวิสาหกิจท่องเที่ยวเชิงเกษตร และพัฒนาอาชีพบ้านห้วยทรายขาว เป็นเจ้าของกิจการ เปิดเป็นรีสอร์ท ร้านอาหารและสถานที่จำหน่ายของฝาก มีห้องพักเพียงพอที่จะรองรับนักท่องเที่ยว ราคาห้องพักคืนละ 800 บาท สามารถพักได้ห้องละ 2-3 คน เขาช่องกบฟาร์มสเตย์เป็นที่พักที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพที่พักนักท่องเที่ยว (HOME LODGE) จากกรมการท่องเที่ยวลักษณะห้องพักทำจากไม้เก่าลักษณะทรงไทย ตั้งใกล้ริมคลองซึ่งเป็นต้นน้ำ มีน้ำไหลผ่านทั้งปี ดังนั้นจึงมีอากาศดีเหมาะกับการเป็นที่พักนักท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยว

4-17 เขาช่องกบฟาร์มสเตย์

7. ภูผาหมอก เขาขุนย้แคมป์ ตั้งอยู่ที่ ม.2 ต.ไม้เรียง อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช เบอร์โทรศัพท์ 096-9963641 มีห้องพักทั้งหมด 17 ห้องห้องพักมี 5 แบบ คือ กระจงมพัดลม ราคา 650 บาท/หลัง พักได้ 2 ท่าน กระจงมแอร์ ราคา 750 บาท/หลัง พักได้ 2 ท่าน เต็นท์กระจงมพัดลม ราคา 650 บาท/หลัง พักได้ 2 ท่าน เต็นท์กระจงมแอร์ ราคา 850 บาท/หลัง และเต็นท์สนาม ราคา 480 บาท/หลัง พักได้ 3 ท่าน) รองรับนักท่องเที่ยวได้ประมาณ 40 – 60 คน (ที่มาภาพ : เพจภูผาหมอก เขาขุนย้แคมป์)

4-18 ภูผาหมอก เขาขุนย้แคมป์

8. ร้าน OTOP อ.ฉวาง จำหน่ายสินค้า OTOP ที่มีภายในชุมชน ตั้งอยู่บนเขาขุนย้

4-19 ร้านจำหน่ายสินค้า OTOP

จากผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชอบการเดินทางมาท่องเที่ยวแบบ 1 วัน นักท่องเที่ยวมีการวางแผนการท่องเที่ยวด้วยตนเองไม่ใช้บริการจากบริษัทนำเที่ยว โดยทราบแหล่งข้อมูลมาจากอินเทอร์เน็ต จึงทำให้ผู้วิจัยเกิดราคาใหม่ของโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยว ที่ตรงตามความต้องการ ดังนี้

โปรแกรมที่ 1 (One day trip) เชียงศาสนา ราคา 1,160 บาท

8.00 - 9.00 น.	วัดธาตุน้อย
9.00 -10.00 น.	รับประทานอาหารเช้า ร้านหมี่เกี้ยวจันดีหรือ ร้านอาหารบ้านทิพย์
10.00 - 11.00 น.	บ่อน้ำมนต์พ่อท่านคล้าย
11.00 - 11.40 น.	วัดนาเกลือ
11.40 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารที่ร้านใบไม้
13.00 - 14.00 น.	วัดสุวรรณาราม
14.00 - 15.00 น.	สำนักสงฆ์ควนพระพุทธบาท
15.00 - 16.30 น.	วัดเพ็ญญาติ
16.30 เป็นต้นไป	เข้าที่พัก
8.00 เป็นต้นไป	วัดถ้ำทอง (ทางผ่านออกสู่ถนนใหญ่)

หมายเหตุ : 1. โปรแกรมอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

2. ราคาโปรแกรมนี้มีการเปลี่ยนแปลงตามราคาห้องพัก อาหารและการซื้อของฝาก

จากการลงพื้นที่เพื่อทดลองการใช้เส้นทางซึ่งมีระยะทางดังนี้ จุดเริ่มต้นจากวัดธาตุน้อย เดินทางไปร้านบะหมี่เกี้ยวจันดีระยะทาง 1.5 กิโลเมตร (หรือไปรับประทานอาหารเช้าที่ร้านอาหารบ้านทิพย์ระยะทาง 1.7 กิโลเมตร) จากร้านบะหมี่เกี้ยวจันดีเดินทางไปบ่อน้ำมนต์พ่อท่านคล้าย ระยะทาง 35 กิโลเมตร จากบ่อน้ำมนต์พ่อท่านคล้ายเดินทางไปวัดนาเกลือระยะทาง 8 กิโลเมตร จากวัดนาเกลือเดินทางไปร้านอาหารใบไม้ระยะทาง 9.5 กิโลเมตร จากร้านอาหารใบไม้เดินทางไปวัดสุวรรณารามระยะทาง 0.5 กิโลเมตร จากวัดสุวรรณารามเดินทางไปสำนักสงฆ์ควนพระพุทธบาท ระยะทาง 5.5 กิโลเมตร จากสำนักสงฆ์ควนพระพุทธบาทเดินทางไปวัดเพ็ญญาติระยะทาง 11 กิโลเมตร จากวัดเพ็ญญาติเดินทางไปเขาศูนย์ระยะทาง 19 กิโลเมตร รวมระยะทางตลอดทั้งโปรแกรมนี้มีระยะทาง 90 กิโลเมตร คูณ กิโลเมตรละ 4 บาท (90 x 4 = 360 บาท)

ต้นทุนเกี่ยวกับโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงศาสนา ของอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช			
ประกอบด้วย	ค่าน้ำมันรถ	360	บาท
	ค่าห้องพัก	500	บาท/คืน
	ค่าอาหาร (100 บาท คน 3 มื้อ)	300	บาท
	รวมต้นทุน	1,160	บาท

โปรแกรมที่ 2 (One day trip) เชียงเขตรและธรรมชาติ ราคา 1,220 บาท

7.15 - 8.00 น.	วัดธาตุน้อย
8.00 - 8.45 น.	รับประทานอาหารเช้า ร้านหมี่เกี่ยวจันดีหรือ ร้านอาหารบ้านทิพย์
8.45 - 10.00 น.	ศูนย์การเรียนรู้วิสาหกิจชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
10.00 - 11.00 น.	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม้เรียง
11.00 - 12.00 น.	บ้านดินร่วมสวนครุภูมิปัญญาไทย
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารที่ร้านศิมา คาเฟ่
13.00 - 13.45 น.	สวน 2 ครู
13.45 - 14.30 น.	สวนแม่สร้าง
14.30 - 15.15 น.	เขาช่องกบ
15.15 - 16.30 น.	ผ้ามดัย้อมบ้านนาสัญญา
16.30 - 17.15 น.	บ่อน้ำร้อน
17.15 - 18.00 น.	วิสาหกิจภูมิปัญญาหมอพั้นบ้าน(หมอจุน นวดผ่อนคลาย)
18.00 น. เป็นต้นไป	เข้าที่พัก

- หมายเหตุ : 1. โปรแกรมอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม
2. ราคาโปรแกรมนี้มีการเปลี่ยนแปลงตามราคาห้องพัก อาหารและการซื้อของฝาก

จากการลงพื้นที่เพื่อทดลองการใช้เส้นทางซึ่งมีระยะทางดังนี้ จุดเริ่มต้นจากวัดธาตุน้อย เดินทางไปร้านบะหมี่เกี่ยวจันดีระยะทาง 1.5 กิโลเมตร (หรือไปรับประทานอาหารเช้าที่ร้านอาหารบ้านทิพย์ระยะทาง 1.7 กิโลเมตร) จากร้านบะหมี่เกี่ยวจันดีเดินทางไปศูนย์การเรียนรู้วิสาหกิจชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงระยะทาง 33.5 กิโลเมตร จากศูนย์การเรียนรู้วิสาหกิจชุมชนตาม

แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเพียงเดินทางไปศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม้เรียงระยะทาง 0.5 กิโลเมตร จากศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม้เรียงเดินทางไปบ้านดินรุ่มสวนครุภูมิปัญญาไทยระยะทาง 1.3 กิโลเมตร จากบ้านดินรุ่มสวนครุภูมิปัญญาไทยเดินทางไปร้านศิมา คาเฟ่ระยะทาง 11.8 กิโลเมตร จากร้านศิมา คาเฟ่เดินทางไปสวน 2 ครุระยะทาง 5 กิโลเมตร จากสวน 2 ครุเดินทางไปสวนแม่สร้าง 2 กิโลเมตร จากสวนแม่สร้างเดินทางไปเขาช่องกบ 1.3 กิโลเมตร จากเขาช่องกบเดินทางไปฝ้ามัดย้อมบ้านนาสัญจรระยะทาง 18.3 กิโลเมตร จากฝ้ามัดย้อมบ้านนาสัญจรเดินทางไปบ่อน้ำร้อนระยะทาง 3 กิโลเมตร จากบ่อน้ำร้อนเดินทางไปวิสาหกิจภูมิปัญญาหมอพั้นบ้าน(หมอจูน นวดผ่อนคลาย)ระยะทาง 2 กิโลเมตร จากวิสาหกิจภูมิปัญญาหมอพั้นบ้าน(หมอจูน นวดผ่อนคลาย)เดินทางไปเขาศูนย์ระยะทาง 25 กิโลเมตร รวมระยะทางตลอดทั้งโปรแกรมนี้มีระยะทาง 105.2 กิโลเมตร คูณ กิโลเมตรละ 4 บาท ($105.2 \times 4 = 420$ บาท)

ต้นทุนเกี่ยวกับโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและธรรมชาติ ของอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย

ค่าน้ำมันรถ	420	บาท
ค่าห้องพัก	500	บาท/คืน
ค่าอาหาร (100 บาท คูณ 3 มื้อ)	300	บาท
รวมต้นทุน	1,220	บาท

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมและแรงจูงใจของนักท่องเที่ยว ในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) ศึกษาความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช 3) แนวทางโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผู้วิจัยได้ทำการสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ออกเป็น 6 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 3 แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 4 ความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวต่อโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง แนวทางโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช นำมาสรุปผล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ต่อเดือน 15,001 - 20,000 บาท และมีภูมิลำเนาในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 2 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวกับครอบครัว/ญาติ/คู่รัก ระยะเวลาในการท่องเที่ยวคือ 1 วัน มาเที่ยวอำเภอฉวางเป็นครั้งแรก ใช้งบประมาณโดยเฉลี่ยต่อวัน 1,001 - 2,000 บาท มีการ

วางแผนการท่องเที่ยวด้วยตนเองไม่ใช้บริการจากบริษัทนำเที่ยว ถ้ามีโอกาสจะกลับมาท่องเที่ยวอำเภอฉวางอีก รู้จักหรือทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวอำเภอฉวางด้วยอินเทอร์เน็ต สถานที่ที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวอำเภอฉวางมากที่สุด คือ จุดชมวิวเขาศูนย์ และเมื่อชมทะเลหมอก ณ จุดชมวิวเขาศูนย์จะเดินทางไปท่องเที่ยวอำเภอลานสกา

ตอนที่ 3 แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ระดับแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับแรงจูงใจ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยพบว่าปัจจัยภายใน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เพื่อใกล้ชิดธรรมชาติ รองลงมา คือ ต้องการท่องเที่ยวแบบผจญภัยเดินป่า/แคมป์ปิ้ง/ซีจอร์ยาน ต้องการศึกษารเรียนรู้วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจจากถิ่นที่อยู่อาศัย การได้พบปะเพื่อน/ผู้คนใหม่ๆ ต้องการได้ชื่อว่าเคยมาเที่ยวอำเภอฉวางแล้ว และน้อยที่สุด คือ เพื่อปาร์ตี้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และความสนุกสนาน

และปัจจัยภายนอก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ทิวทัศน์/ทัศนียภาพความสวยงามของอำเภอฉวาง รองลงมา คือ เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเหมาะสมคุ้มค่า ความสะดวกสบายในการเดินทางมาท่องเที่ยว ที่พักมีมาตรฐานที่สามารถยอมรับได้และน้อยที่สุด คือ มีอาหารให้เลือกอยู่ในมาตรฐาน

ตอนที่ 4 ความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยวอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยวอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สนใจความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยวอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายโปรแกรม พบว่า โปรแกรมที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โปรแกรมที่ 1 (One day trip) เชิงศาสนาและรองลงมา คือ โปรแกรมที่ 2 (One day trip) เชิงเกษตรธรรมชาติ

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

สมมติฐานที่ 1 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

จากผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน พบว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่าง โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีนัยสำคัญที่ 0.00 ซึ่งมีค่าซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราชทุกด้าน มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งสามารถสรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราชกับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) พบว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่าง โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip)) โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ ในระดับค่อนข้างสูง มีนัยสำคัญที่ 0.00 ซึ่งมีค่าซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ทุกด้าน มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) โดยมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง คือ ถ้ามีโอกาสจะกลับมาท่องเที่ยวอำเภอฉวางอีก ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.75 แหล่งข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.72 และรูปแบบในการเดินทางมาอำเภอฉวาง ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.66 และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง คือ งบประมาณโดยเฉลี่ยต่อวันในการมาเที่ยวอำเภอฉวาง ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.59 จำนวนครั้งที่มาเที่ยวอำเภอฉวาง ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.58 ระยะเวลาในการท่องเที่ยวซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.52 และผู้ร่วมเดินทาง ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.48

2. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) พบว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ต่อโปรแกรมการท่องเที่ยวโปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ ในระดับค่อนข้างสูง มีนัยสำคัญที่ 0.00 ซึ่งมีค่าซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราชทุกด้าน มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) โดยมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง คือ ถ้ามีโอกาสจะกลับมาท่องเที่ยวอำเภอฉวางอีก ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.78 รูปแบบในการเดินทางมาอำเภอฉวาง ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.75 และแหล่งข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.74 และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง คือ งบประมาณโดยเฉลี่ยต่อวันในการมาเที่ยวอำเภอฉวาง ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.59 จำนวนครั้งที่มาเที่ยวอำเภอฉวาง ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.54 ผู้ร่วมเดินทาง ซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.53 และระยะเวลาในการท่องเที่ยวซึ่งมีความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.52

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวต่อ การพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

สมมติฐานที่ 1 แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip)

จากผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราชกับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) พบว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวกับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ ในระดับค่อนข้างสูง มีนัยสำคัญที่

0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราชทุกด้าน มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) โดยมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง คือ ปัจจัยภายนอก และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง คือ ปัจจัยภายใน ซึ่งสามารถสรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราชกับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) ด้านปัจจัยภายใน พบว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวกับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) ด้านปัจจัยภายในโดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีนัยสำคัญที่ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราชกับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) ด้านปัจจัยภายใน โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูง คือ เพื่อปาร์ตี้ไปด้วยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และความสนุกสนานมีค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.69 การได้พบปะเพื่อน/ผู้คนใหม่ ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.65 ต้องการท่องเที่ยวแบบผจญภัยเดินป่า/แคมป์ปิ้ง/ขี่จักรยานมีค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.62 และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง คือ เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจจากถิ่นที่อยู่อาศัย ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.58 เพื่อใกล้ชิดกับธรรมชาติ ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.56 และต้องการได้ชื่อว่าเคยมาเที่ยวอำเภอฉวางแล้ว ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.54

2. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราชกับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) ด้านปัจจัยภายนอก พบว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวกับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) ด้านปัจจัยภายนอก โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีนัยสำคัญที่ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราชกับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) ด้านปัจจัยภายนอก โดยมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง คือ ทิวทัศน์/ทัศนียภาพความสวยงามของอำเภอฉวาง ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.79 เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.75 และมีอาหารให้เลือกรู้อยู่ในมาตรฐาน ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.73 และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง คือ ที่พักมีมาตรฐานที่สามารถยอมรับได้ ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.58 ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเหมาะสมคุ้มค่า ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.57 และความสะดวกสบายในการเดินทางมาท่องเที่ยว ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.56

สมมติฐานที่ 2 แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip)

จากผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราชกับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) พบว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราชกับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีนัยสำคัญที่ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราชทุกด้าน มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) โดยมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง คือ ปัจจัยภายนอก และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง คือ ปัจจัยภายใน ซึ่งสามารถสรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

1. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราชกับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) ด้านปัจจัยภายใน พบว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราชกับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) ด้านปัจจัยภายใน โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูง คือ เพื่อใกล้ชิดกับธรรมชาติ ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.79 การได้พบปะเพื่อน/ผู้คนใหม่ ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.78 ต้องการท่องเที่ยวแบบผจญภัยเดินป่า/แคมป์ปิ้ง/ขี่จักรยานค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.77 และต้องการศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.76 และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง คือ เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจจากถิ่นที่อยู่อาศัย ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.56 ต้องการได้ชื่อว่าเคยมาเที่ยวอำเภอฉวางแล้ว ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.55 และเพื่อปาร์ตี้ไปด้วยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และความสนุกสนานค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.45

2. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) ด้านปัจจัยภายนอก กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) ด้านปัจจัยภายนอก โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีนัยสำคัญที่ 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ (One day trip) ด้านปัจจัยภายใน โดยมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูง คือ ทิวทัศน์/ทัศนียภาพความสวยงามของอำเภอฉวาง ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.79 เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.75 และที่พักมีมาตรฐานที่สามารถยอมรับได้ ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.74 และมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง คือ มีอาหารให้เลือกอยู่ใน

มาตรฐาน ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.59 ความสะดวกสบายในการเดินทางมาท่องเที่ยว ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.58 และค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเหมาะสมคุ้มค่า ค่าความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.57

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมและแรงจูงใจของนักท่องเที่ยว ในเขตพื้นที่ อำเภอดงหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช

พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอดงหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวกับครอบครัว/ญาติ/คู่รัก ระยะเวลาในการท่องเที่ยว คือ 2 วัน มาเที่ยวอำเภอดงหลวงเป็นครั้งแรก ใช้งบประมาณโดยเฉลี่ยต่อวัน 1,001 –2,000 บาท มีการวางแผนการท่องเที่ยวด้วยตนเองไม่ใช้บริการจากบริษัทนำเที่ยว ถ้ามีโอกาสจะกลับมาท่องเที่ยวอำเภอดงหลวงอีก รู้จักหรือทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวอำเภอดงหลวงด้วยอินเทอร์เน็ต สถานที่ที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวอำเภอดงหลวงมากที่สุด คือ จุดชมวิวเขาสุณีย์ และเมื่อชมทะเลหมอก ณ จุดชมวิวเขาสุณีย์เสร็จจะเดินทางไปท่องเที่ยวอำเภอลานสกา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชชา ตีระดิเรก (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการบริษัทนำเที่ยวของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการวิจัยพบว่า บุคคลที่เป็นผู้มีอิทธิพลในการเลือกใช้บริการบริษัทนำเที่ยว คือ พ่อ/แม่ และมีการเดินทางเป็นครอบครัว ผ่านการรับรู้ข่าวสารทางออนไลน์ (SocialMedia) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญเรือน พุ่มจำเนียร (2555) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลให้นักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลเลือกเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศด้วยตนเอง รวมถึงทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศด้วยตนเอง ผลการวิจัยพบว่า การชื่นชอบในการเดินทางเองและการวางแผนการท่องเที่ยวด้วยตนเอง ข้อจำกัดของบริษัทนำเที่ยว (Limit of Travel Agency) ในเรื่องของความไม่ยืดหยุ่นและไม่ตรงกับความต้องการทั้งหมดรวมถึงราคาที่เป็นของตัวเองอาจถูกกว่า

ระดับแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอดงหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับแรงจูงใจ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยพบว่าปัจจัยภายใน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เพื่อใกล้ชิดธรรมชาติ รองลงมา คือ ต้องการท่องเที่ยวแบบผจญภัยเดินป่า/แคมป์ปิ้ง/ขี่จักรยาน ต้องการศึกษารเรียนรู้วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจจากถิ่นที่อยู่อาศัย การได้พบปะเพื่อน/ผู้คนใหม่ๆ ต้องการได้ชื่อว่าเคยมาเที่ยวอำเภอดงหลวงแล้ว และเพื่อปาร์ตี้ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และความสนุกสนาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญเรือน พุ่มจำเนียร (2555) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลให้นักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลเลือกเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศด้วยตนเอง รวมถึงทัศนคติและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศด้วยตนเอง ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการเรียนรู้ (Knowledge

Motivation) คือความต้องการเรียนรู้ และสัมผัสวัฒนธรรม รวมถึงการพบปะและเข้าถึงผู้คนในท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด

ปัจจัยภายนอก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ทิวทัศน์/ทัศนียภาพความสวยงามของอำเภอฉวาง รองลงมา คือ เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเหมาะสมคุ้มค่า ความสะดวกสบายในการเดินทางมาท่องเที่ยว ที่พักมีมาตรฐานที่สามารถยอมรับได้และมีอาหารให้เลือกอยู่ในมาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชชา ตีระดิเรก (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการบริษัททัวร์นำเที่ยวของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด ปัจจัยด้านราคาโดยในปัจจัยด้านราคาผู้บริโภคสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวได้และจะเปรียบเทียบความคุ้มค่าระหว่างราคาและคุณภาพของการบริการที่ได้รับรวมถึงความมีมาตรฐานในด้านต่าง ๆ

จากผลการศึกษาการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่อการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมีความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีนัยสำคัญที่ 0.00 ซึ่งมีค่าซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) และปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราชทุกด้าน มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิमित ชื่นสัน, ศศิวิมล สุขบท (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยว ความผูกพันกับสถานที่ ความพึงพอใจโดยรวม และความตั้งใจเชิงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวตะวันตกในจังหวัดภูเก็ตมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยว ความผูกพันกับสถานที่ความพึงพอใจโดยรวม และความตั้งใจเชิงพฤติกรรม โดยกลุ่มตัวอย่างคือนักท่องเที่ยวชาวตะวันตกที่เดินทางมายังภูเก็ต ผลการศึกษา พบว่า แสดงผลการวิเคราะห์เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยที่ผ่านมา ซึ่งความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวมีอิทธิพลต่อความตั้งใจเชิงพฤติกรรม ซึ่งเป็นอิทธิพลทางตรงและเป็นอิทธิพลเชิงบวก ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจโดยรวมและความตั้งใจเชิงพฤติกรรมจึงเป็นแนวคิดที่สามารถนำมาอธิบายพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับความตั้งใจจะเดินทางกลับมายังจุดหมายปลายทางแห่งเดิมอีกครั้งและการแนะนำบอกต่อแก่บุคคลอื่น ๆ

จากผลการศึกษาการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวต่อโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) และโปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ พบว่า แรงจูงใจของนักท่องเที่ยว

กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โปรแกรมที่ 1 เส้นทางเชิงศาสนา (One day trip) และ โปรแกรมที่ 2 เส้นทางเชิงเกษตรและธรรมชาติ โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ทุกด้าน มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยมีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูงในปัจจุบันภายนอกและปัจจุบันภายในมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรกฎ พัวตระกูล (2562) ได้ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรมการท่องเที่ยว และแรงจูงใจในการท่องเที่ยวต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบางขุนเทียนชายทะเลมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวบางขุนเทียนชายทะเล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวบางขุนเทียนชายทะเล จำแนกตามพฤติกรรมการท่องเที่ยว เพื่อศึกษาอิทธิพลของแรงจูงใจในการท่องเที่ยวที่มีต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบางขุนเทียนชายทะเลผลการศึกษา พบว่าด้านแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบางขุนเทียนชายทะเล ผลการศึกษา พบว่าด้านแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบางขุนเทียนชายทะเล จากผลการวิเคราะห์ แรงจูงใจด้านปัจจัยผลึกและด้านปัจจัยดึงดูดของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบางขุนเทียนชายทะเล ที่พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบางขุนเทียนชายทะเลมีแรงจูงใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวบางขุนเทียนชายทะเลอยู่ในระดับมาก

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ศึกษาความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยวอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ระดับความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยวอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายโปรแกรม พบว่า โปรแกรมที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โปรแกรมที่ 1 (One day trip) เชิงศาสนาและรองลงมา คือ โปรแกรมที่ 2 (One day trip) เชิงเกษตรธรรมชาติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพร้อมพร ภูวดิน, เลิศลักษณ์ กาญจนวัฒนา, นวลปรางค์ แจบไธสง (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทนและความคุ้มค่าของธุรกิจโฮมสเตย์แบบยั่งยืน ตามแนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียงของจังหวัดนครราชสีมา งานวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทนและความคุ้มค่าของการลงทุนธุรกิจโฮมสเตย์และศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจโฮมสเตย์ตามแนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียงของจังหวัดนครราชสีมา พบว่า การศึกษาต้นทุน ผลตอบแทนและความคุ้มค่าของการลงทุนธุรกิจโฮมสเตย์ ทั้ง 3 แห่ง พบว่า ให้ความสำคัญสูงสุดเกี่ยวกับการมีอัยาศัยในการต้อนรับลูกค้าสุขภาพเป็นกันเอง เน้นมาตรฐานคุณภาพและมีเครือข่ายในการบริการที่มีคุณภาพ ด้านกลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการขายให้ความสำคัญด้านการรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่วนในด้านของกลยุทธ์เกี่ยวกับผลกำไรทั้ง 3 แห่งไม่มุ่งหวังผลกำไร โดยเน้นความสำคัญเกี่ยวกับการมีเงินทุนหมุนเวียน การวางแผน

แบบการลงทุนแบบมุ่งเน้นลดต้นทุน และมีเงินทุนหมุนเวียนอย่างเพียงพอ ในด้านปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการโฮมสเตย์ ทั้ง 3 แห่ง มีปัญหาแตกต่างกันในด้านช่องทางการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมโฮมสเตย์ แหล่งทุนสนับสนุนในการดำเนินงานและพัฒนากิจกรรมโฮมสเตย์ และการดำเนินงานกิจกรรมที่จัดให้นักท่องเที่ยว จากการผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์พบว่าต้นทุนในการดำเนินงานซึ่งประกอบด้วยรายจ่ายการลงทุนและรายจ่ายดำเนินงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความคุ้มค่าของการลงทุนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% นั่นคือการดำเนินธุรกิจโฮมสเตย์เน้นการพึ่งตนเองเป็นสำคัญ นำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่เน้นผลกำไรและเน้นการสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นให้ยั่งยืน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

จากผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวให้ระดับความคุ้มค่ากับโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายโปรแกรม พบว่า โปรแกรมที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โปรแกรมที่ 1 (One day trip) เิงศาสนาและรองลงมา คือ โปรแกรมที่ 2 (One day trip) เิงเกษตรธรรมชาติ จะเห็นได้ว่าโปรแกรมการท่องเที่ยวนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการที่สนใจจะทำโปรแกรมการท่องเที่ยว สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปเป็นแนวทางปรับใช้ให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว และตรงตามความต้องการของผู้ประกอบ ในเรื่องของราคา โปรแกรมการท่องเที่ยวในแต่ละวัน ซึ่งเป็นผลดีที่ได้ทราบความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งตรงกับคำกล่าวของคุณเศรษฐธรรม ร่วมสนิท (คุณโตม) เจ้าของบ้านแม่เต่า ตินเขาศูนย์ รีสอร์ท และคุณนุชนภา หยอดหมึก (คุณนุช) เจ้าของเขาช่องกบโฮมสเตย์ ที่กำลังคิดค้นและพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยว เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้คนรู้จักอำเภอฉวางมากขึ้น ซึ่งอำเภอฉวางไม่ได้มีแค่การมาชมวิวเขาศูนย์ แต่สถานที่ต่าง ๆ ที่ได้เขียนอธิบายความเป็นมาในบทที่ 4 แล้วนั้น ล้วนมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ มีคุณค่าทางจิตใจ ที่นักท่องเที่ยวสามารถรับรู้และสัมผัสได้ หากโปรแกรมนี้ออกขึ้นในอนาคต จะส่งผลดีต่อหลายภาคส่วน ๆ เช่น ประชาชน ชุมชน ผู้ประกอบการและหน่วยงานภาครัฐ เมื่อมีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวในอำเภอฉวางมากขึ้น อาจจะเป็นรูปแบบการมาท่องเที่ยวด้วยตนเองหรือใช้บริการจากบริษัทนำเที่ยว แต่จากสัมภาษณ์คุณโตมและจากผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกัน คือ ส่วนมากนักท่องเที่ยวจะมากับครอบครัวญาติ คู่รัก หรือการท่องเที่ยวด้วยตนเองไม่ใช้บริการของบริษัทนำเที่ยว ล้วนก่อให้เกิดรายได้ในชุมชนมากขึ้น ทำให้คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

ทุกสถานที่ที่ได้สำรวจไม่มีค่าเข้าชม ผู้ประกอบการหวังเพียงแค่ให้ขายสินค้าของตนเองที่มีอยู่ในกลุ่มหรือในสวน โดยไม่หวังผลจากการเก็บค่าเข้าชม จะเห็นได้ว่าคนในชุมชนไม่ได้ต้องการกำไรมากมาย แต่ต้องการกำไรพอประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง พร้อมพร ภูวดิน, เลิศลักษณ์ กาญจนวัฒนา, นวลปรานค์ แจบไรสง (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทนและความคุ้มค่าของธุรกิจโฮมสเตย์แบบยั่งยืน ตามแนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียงของจังหวัดนครราชสีมา

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินธุรกิจโฮมสเตย์ เน้นการพึ่งตนเองเป็นสำคัญ นำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่เน้นผลกำไรและเน้นการสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นให้ยั่งยืน เพื่อการประกอบอาชีพที่ยั่งยืน และตรงกับแนวคิดคุณจิรพันธ์ พรหมชัยศรี (คุณหม่อม) เป็นเจ้าของ บายใจรีสอร์ท ที่มีทั้งร้านอาหาร และที่พัก ได้กล่าวว่า “การขายของแต่ละครั้งจะขายด้วยใจ ขายเหมือนพี่เหมือนน้อง เปรียบเสมือนญาติ ยิ้มแย้มแจ่มใสต่อลูกค้าเสมอ ถ้าขายอาหารก็ขายในปริมาณมาก แต่ราคาไม่แพง ส่วนเรื่องการบริการห้องพัก ถ้าลูกค้าต้องการอะไรก็สามารถหาหรือแนะนำเพิ่มเติมได้ ทั้งนี้เพื่อต้องการการประกอบอาชีพที่ยั่งยืน แม้ได้กำไรน้อย แต่ได้กำไรนานๆ เท่านั้นที่อยู่ได้แล้ว”

การท่องเที่ยวเป็นการดึงดูดคนจากภายนอกมาเรียนรู้ชุมชน แรงจูงใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชน คือ วิถีชีวิตที่แตกต่าง วัฒนธรรมดั้งเดิม และแหล่งท่องเที่ยวที่มีความอุดมสมบูรณ์ จึงดึงดูด คือ วิถีชีวิตที่เรียบง่ายและมีการดำรงชีวิตที่ผูกพันกับธรรมชาติ การท่องเที่ยวโดยชุมชนจึงมีรายได้เสริมที่สามารถนำรายได้นั้นไปดำรงชีพ โดยที่คนในชุมชนยังคงดำรงวิถีดั้งเดิมหรือเป็นการสร้างทางเลือกเรื่องรายได้ ให้กับบางครอบครัว ในการสร้างอาชีพเสริมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว สร้างงานให้กับคนในชุมชนการท่องเที่ยวโดยชุมชน การท่องเที่ยวชุมชนโดยชุมชนเป็นเครื่องมือในการสร้างความภาคภูมิใจให้กับคนในชุมชนในการนำเสนอของดีในชุมชนให้บุคคลภายนอกได้รับรู้ ทำให้เกิดการสืบสาน ถ่ายทอด ฟื้นฟู สำเนียงบ้านเกิด มีวัฒนธรรมจากรุ่นสู่รุ่น การมีนักท่องเที่ยวสนใจมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมต่าง ๆ สามารถสร้างการมีส่วนร่วมให้กับนักท่องเที่ยวในกิจกรรมทางวัฒนธรรม เช่น การท่องเที่ยวเชิงศาสนา การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและธรรมชาติ ทำให้เยาวชนรุ่นหลังเห็นคุณค่าของชุมชนตนเอง ห่วงแหนชุมชน (หลักการของการพัฒนาท่องเที่ยวชุมชน, 2562)

ต่อไปในอนาคตเมื่อมีคนรู้จักอำเภอฉวางมากขึ้น การท่องเที่ยวมีมากขึ้น ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ แก่ชุมชน สำเนียงบ้านเกิด ไมโยกย้ายถิ่นฐานไปทำงานที่อื่น จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2562) ผู้ย้ายถิ่นในปี 2562 มีทั้งสิ้น 6.64 แสนคนหรือคิดเป็นอัตราการย้ายถิ่นฐานร้อยละ 1.0 ของประชากรทั้งประเทศ (68.02 ล้านคน) โดยจำนวนผู้ย้ายถิ่นกระจายอยู่ในภาคกลางมากที่สุด 2.71 แสนคน (คิดเป็นร้อยละ 40.8 ของจำนวนผู้ย้ายถิ่นทั้งหมด) และอยู่ในกรุงเทพมหานครน้อยที่สุด 0.20 แสนคน ส่วนภาคใต้จำนวนผู้ย้ายถิ่น 1.17 แสนคน (คิดเป็นร้อยละ 1.3 ของจำนวนผู้ย้ายถิ่นทั้งหมด) แม้อัตราการย้ายถิ่นจะไม่ใช่อันดับแรกก็ตาม แต่จากการสำรวจพบว่าจำนวนผู้ย้ายถิ่นมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2561 โดยในปี 2561 มีจำนวนผู้ย้ายถิ่นแค่ 0.87 แสนคน (คิดเป็นร้อยละ 0.9 ของจำนวนผู้ย้ายถิ่นทั้งหมด) แสดงให้เห็นว่าภาคใต้มีการย้ายถิ่นเพิ่มมากขึ้น หากในชุมชนเกิดการจ้างงานมากขึ้น คนในชุมชนเห็นช่องทางการประกอบอาชีพมากขึ้น ก็จะส่งผลดีโดยไม่ต้องย้ายถิ่นที่อยู่เพื่อไปทำงานในเมืองหลวง งานวิจัยนี้ได้มุ่งหวังเป็นอย่างยิ่งให้ประชาชน ชุมชน และ

ทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เมื่อการท่องเที่ยวยั่งยืนแล้ว ก่อให้เกิดการพัฒนาในหลายด้าน ๆ เช่น คนในชุมชนมีอาชีพเพิ่มขึ้น คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น นำไปสู่การพัฒนาด้านเศรษฐกิจในชุมชน เศรษฐกิจในจังหวัดต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงพฤติกรรม แรงจูงใจและความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับองค์กรต่าง ๆ และหน่วยงานราชการ ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปเป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนาปรับปรุงการท่องเที่ยว การให้บริการแก่นักท่องเที่ยวให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาพฤติกรรม แรงจูงใจ โดยเจาะจงแต่ละสถานที่ เพื่อจะได้ทราบความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงแต่ละสถานที่ให้มีเป็นที่ตรงความต้องการของนักท่องเที่ยวมากที่สุด
2. ควรมีการส่งเสริมและรักษาการตลาดการท่องเที่ยว และสนับสนุนตลาดท่องเที่ยวใหม่โดยการใช้สื่อเพื่อจะได้เข้าถึงกลุ่มของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้มากที่สุดได้แก่ อินเทอร์เน็ต นิตยสาร ทิววารสารการท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์อื่น ๆ ให้มากขึ้น ให้กลุ่มนักท่องเที่ยวได้รับทราบข้อมูลและทราบแหล่งท่องเที่ยวทางเลือกใหม่อยู่เสมอ จะสามารถเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น

บรรณานุกรม

- กชกร เป้าสุวรรณ, ธนภัทร ปัจฉิม และ สุจิตรา ฉายปัญญา. 2550. ความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการมาศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์สุโขทัย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- กรกฎ พัวตระกูล. 2562. อิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรมการท่องเที่ยว และแรงจูงใจในการท่องเที่ยว ต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบางขุนเทียนชายทะเล วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2562. สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ 2562. สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวเดือนธันวาคม 2562. แหล่งที่มา : https://www.mots.go.th/download/article/article_20200123132729.pdf, 27 มกราคม 2564.
- กาญจนา อรุณสุขรุจี. 2546. ความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรไชยปราการจำกัด อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2540. การพัฒนาการท่องเที่ยวเรื่องกลยุทธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์. กรุงเทพฯ : มปท.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2539. นโยบายและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พ.ศ.2539-2540. กรุงเทพฯ : กองนโยบายและแผน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- ขวัญเรือน พุ่มจำเนียร. 2559. ปัจจัยที่มีผลให้นักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล เลือกลงเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศด้วยตนเอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี.
- จิระวัฒน์ อนุวิชานนท์. 2554. การตลาดการท่องเที่ยวและบริการ. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- ฉลองศรี พิมลสมพงษ์. 2556. การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฐิติพร วรฤทธิ. 2561. การวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทนและความคุ้มค่าของธุรกิจโฮมสเตย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านโคกเมือง ตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์, น. 470-480. ใน รายงานการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ครั้งที่ 2 (สาขาวิชาการบัญชี). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ณัฐฐา อู่ยมานะชัย. 2556. ผู้ทรงอิทธิพลในโลกออนไลน์กับพลังการบอกต่อ. วารสารนักบริหาร, 33(3), 47-51. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2560, จาก http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/july_sep_13/pdf/aw07.pdf
- ดวงมณี โกมารทัต. 2555. การบัญชีต้นทุน. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญสิริ สง่างาม. 2553. การวิเคราะห์จุดคุ้มทุนและวางแผนกำไรของธุรกิจการท่องเที่ยวต่างประเทศ : กรณีศึกษา ชุดสินค้าการท่องเที่ยวประเทศมาเลเซีย บริษัท ชันนี่ทัวร์ จำกัด จังหวัดสงขลา, น. 57-72. ใน วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ครั้งที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2553, มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2560. การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. พิมพ์ครั้งที่ 17. นนทบุรี : บริษัท เอส.อาร์. พรินติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด.
- นิคม จารุมณี. 2544. การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- นิมิต ชุ่นสั้น และศศิวิมล สุขบท. 2563. ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยว ความผูกพันกับสถานที่ ความพึงพอใจโดยรวม และความตั้งใจเชิงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวตะวันตกในจังหวัดภูเก็ต. ปีที่ 4. ฉบับที่ 163. บทความวิจัย, จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2548. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: เพรส แอนด์ ดีไซน์
- ปณิศา มีจินดา. 2553. พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ:ธรรมสาร.
- พร้อมพร ภูวดิน, รศ.เลิศลักษณ์ กาญจนวัฒนา และ นางสาวนวลปรางค์ แจบไธสง. 2554. การวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทนและความคุ้มค่าของธุรกิจโฮมสเตย์แบบยั่งยืน ตามแนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียงของจังหวัดนครราชสีมา. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- พัตชา ตีระติเรก. 2559. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการบริษัททัวร์นำเที่ยวของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี.
- พะยอม ธรรมบุตร. 2548. เอกสารประกอบการเรียนการสอนเรียนการสอนเรื่องหลักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ไพฑูริย์ พงศบุตร และวิลาสวงศ์ พงศบุตร. 2536. คู่มือการอบรมมัคคุเทศก์. พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภราเดช พยัฒวิเชียร. 2537. การท่องเที่ยวอย่างรู้คุณค่า รักษาสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- มนัส สุวรรณ และคณะ. 2541. โครงการศึกษาแนวทางและการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลและสภาตำบล. กรุงเทพฯ:การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- มรุต สังข์รักษา และ ธีระวัฒน์ จันทิก. 2559. การวิเคราะห์ต้นทุนและความอ่อนไหวของธุรกิจซื้อขายอุปกรณ์ตกแต่งรถยนต์ ในเขตกรุงเทพมหานคร, น. 629-639. ใน วารสารสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ ครั้งที่ 9 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2559, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เมตตา ธนิตนนท์. 2560. แรงจูงใจและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวบ้านบางเขน. การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- รดาณัฐ เต๋นศักดิ์ตระกูล. 2553. ความพึงพอใจของลูกค้าด้านคุณภาพการบริการในการซ่อมบำรุงอากาศยานและชิ้นส่วนอากาศยาน ของบริษัทอุตสาหกรรมการบิน จำกัด. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการตลาด บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุคส์พับลิเคชั่นส์
- วารชต์ มัชฌิมบุรุษ. 2554. แนวทางการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ กรณีศึกษาพื้นที่รอบการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแม่เมาะ จังหวัดลำปาง. การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปี 2554; “การพัฒนานาอนาคตชนบทไทย : ฐานรากที่มั่นคงเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน” 27 - 29 มกราคม 2554: 189 - 193.
- ศรีพร สมบุญธรรม. 2536. การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. จุลสารการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- ศุภลักษณ์ อัครางกูร. 2548. พฤติกรรมนักท่องเที่ยว. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ขอนแก่น : โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.
- เศกสรรค์ ยวงนิชัย. 2555. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืน. พิมพ์ครั้งที่ 1. ขอนแก่น : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. 2553. การบัญชีต้นทุน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:แมคกรอ-ฮิล.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เสรี วังสีไพจิตร. 2537. ท่องเที่ยวไทยในทิศทางที่ยั่งยืน เอกสารโครงการอบรมผู้นำเยาวชนเพื่อน
การอนุรักษ์พิทักษ์ท่องเที่ยวไทย. ครั้งที่ 4 นิเวศสัญจร – วิธีทางการอนุรักษ์.
- อนุรักษ์ ทองสุโขวงศ์. 2559. การบัญชีต้นทุน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัทซีเอ็ดยูเคชั่น.
- อภิชาติ อินทร์พงษ์. 2540. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: อุกบลกิจ ออฟเซ็ท.
- อานนท์ จรวิเศษ. 2554. ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการของการประปาส่วนภูมิภาค สาขา
ตาก. นนทบุรี สาขาวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อุทัยพรรณ สุดใจ. 2545. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการขององค์การโทรศัพท์
แห่งประเทศไทย จังหวัดชลบุรี. วิทยานพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมวิทยา
ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Burkart, A. J. and S. Medrik. 1981. Tourism: Part Present and Future. oxford:
Butterworth Hienemari Ltd.
- Kotler, P., & Keller, K. L. (2009). Marketing management. New Jersey:
Prentice Hall
- Mill, R. & Morrison, A. M. 1992. The Tourism System.: and Introductory Text. New
Jersey:Prince - Hall Intentional Inc.
- WTO (World Tourism Organization). 1996. Sustainable Tourism Development. USA.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง แนวทางการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของอำเภอฉวาง

จังหวัดนครศรีธรรมราช

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาการบัญชี คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

2. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรม แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวและความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยว ในเขตพื้นที่อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 3 แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

3. ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและครบถ้วนทุกขั้นตอนเพื่อให้ได้ข้อมูลการวิจัยที่มีความเที่ยงตรงและเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง ขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ และข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมครั้งนี้จะถือเป็นความลับและนำมาใช้เพื่อการพัฒนาคาการวิจัยเท่านั้น

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง	แนวทางการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ของอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช										
ตอนที่ 1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม										
คำชี้แจง	กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด										
1. เพศ											
	() 1. ชาย					() 2. หญิง					
2. อายุ											
	() 1. ต่ำกว่า 20 ปี					() 2. 20 - 30 ปี					
	() 3. 31 - 40 ปี					() 3. 41 ปีขึ้นไป					
3. สถานภาพ											
	() 1. โสด					() 2. สมรส					
	() 3. หย่าร้าง					() 4. อื่น ๆ.....					
4. ระดับการศึกษา											
	() 1. มัธยมศึกษาตอนต้น					() 2. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.					
	() 3. อนุปริญญา/ปวส.					() 4. ปริญญาตรี					
	() 5. ปริญญาโท					() 6. ปริญญาเอก					
5. อาชีพ											
	() 1. นักเรียน/นักศึกษา					() 2. ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ลูกจ้าง					
	() 3. เกษตรกร					() 4. ทำธุรกิจส่วนตัว					
	() 5. แม่บ้าน					() 6. อื่น ๆ					
6. รายได้ต่อเดือน											
	() 1. ต่ำกว่า 5,000 บาท					() 2. 5,001 - 10,000 บาท					
	() 3. 10,001 - 15,000 บาท					() 4. 15,001 - 20,000 บาท					
	() 5. 20,001 - 25,000 บาท					() 6. 25,001 ขึ้นไป					
7. ภูมิลำเนา (จังหวัด).....											

ตอนที่ 2 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช									
คำชี้แจง ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง									
1. ผู้ร่วมเดินทาง									
☐	1. คนเดียว								
☐	2. ครอบครัว/ญาติ/คู่รัก								
☐	3. กลุ่มเพื่อน/คนรู้จัก								
2. ระยะเวลาในการท่องเที่ยว									
☐	1. 1 วัน								
☐	2. 2 วัน								
☐	3. 3 วัน								
☐	4. มากกว่า 4 วัน								
3. จำนวนครั้งที่ท่านมาเที่ยวอำเภอฉวาง									
☐	1. ครั้งแรก								
☐	2. ครั้งที่ 2								
☐	3. มากกว่า 2 ครั้ง								
4. ท่านใช้งบประมาณโดยเฉลี่ยต่อวันเท่าไรในการมาเที่ยวอำเภอฉวาง									
☐	น้อยกว่า 1,000 บาท								
☐	1,001 - 2,000 บาท								
☐	2,001 - 5,000 บาท								
☐	มากกว่า 5,000 บาท								
5. รูปแบบในการเดินทางมาอำเภอฉวาง เป็นในลักษณะใด									
☐	1. วางแผนการเดินทางด้วยตนเองไม่ใช้บริการจากบริษัทนำเที่ยว								
☐	2. ใช้บริการจากบริษัทนำเที่ยว								
☐	3. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....								
6. ท่านคิดว่าถ้ามีโอกาสท่านจะกลับมาท่องเที่ยวอำเภอฉวางอีกหรือไม่									
☐	1. มาท่องเที่ยว								
☐	2. ไม่มาท่องเที่ยว								
☐	3. ไม่แน่ใจ								
7. ท่านรู้จักหรือทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวอำเภอฉวางได้อย่างไร(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)									
☐	1. การแนะนำของบุคคล				☐	2. เอกสารการท่องเที่ยว/สื่อสิ่งพิมพ์			
☐	3. โฆษณา/ประชาสัมพันธ์				☐	4. อินเทอร์เน็ต			
☐	5. โทรศัพท์				☐	6. ประสบการณ์ตรง			
☐	7. หนังสือแนะนำเที่ยว				☐	อื่น ๆ (โปรดระบุ).....			

ตอนที่ 2 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวต่ออำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช(ต่อ)				
คำชี้แจง ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง				
8. ท่านเดินทางท่องเที่ยวสถานที่ใดบ้างในอำเภอฉวาง				
.....				
.....				
9. ในการเดินทางมาท่องเที่ยวครั้งนี้ นอกจากอำเภอฉวางแล้วท่านตั้งใจจะไปท่องเที่ยวที่ใดบ้าง				
.....				
.....				
.....				

ตอนที่ 3 แรงจูงใจต่าง ๆ ต่อไปนี้มีอิทธิพลต่อการเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอฉวางของท่านมากน้อยเพียงใด					
คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียง 1 ข้อ					
แรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวอำเภอฉวาง	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ปัจจัยภายใน					
1. เพื่อใกล้ชิดกับธรรมชาติ					
2. เพื่อปาร์ตี้ไปด้วยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และความสนุกสนาน					
3. การได้พบปะเพื่อน/ผู้คนใหม่ ๆ					
4. ต้องการศึกษารเรียนรู้วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น					
5. ต้องการท่องเที่ยวแบบผจญภัยเดินป่า/แคมป์ปิ้ง/ขี่จักรยาน					
6. เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจจากถิ่นที่อยู่อาศัย					
7. ต้องการได้เชื่อว่าเคยมาเที่ยวอำเภอฉวางแล้ว					
ปัจจัยภายนอก					
1. ทิวทัศน์/ทัศนียภาพความสวยงามของอำเภอฉวาง					
2. เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว					
3. มีอาหารให้เลือกอยู่ในมาตรฐาน					
4. ที่พักมีมาตรฐานที่สามารถยอมรับได้					
5. ความสะดวกสบายในการเดินทางมาท่องเที่ยว					
6. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเหมาะสมคุ้มค่า					

ตอนที่ 4 ความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยวในอำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช					
คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียง 1 ข้อ					
โปรแกรมการท่องเที่ยว	ระดับความคุ้มค่า				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ท่านคิดว่าโปรแกรมการท่องเที่ยวนี้มีความคุ้มค่าระดับใด					
โปรแกรมที่ 1 (One day trip) เชียงคานา ราคา 2,599 บาท					
8.00 - 9.00 น.	วัดธาตุน้อย				
9.00 -10.00 น.	รับประทานอาหารเช้า ร้านหมี่เกี่ยวจันดี หรือ ร้านอาหารบ้านทิพย์				
10.00 - 11.00 น.	บ่อน้ำมนต์พ่อกันคล้าย				
11.00 - 11.40 น.	วัดนาเขลียง				
11.40 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารที่ร้านใบไม้				
13.00 - 14.00 น.	วัดสุวรรณาราม				
14.00 - 15.00 น.	สำนักสงฆ์ควนพระพุทธบาท				
15.00 - 16.30 น.	วัดเพ็ญญาติ				
16.30 เป็นต้นไป	เข้าที่พัก				
8.00 เป็นต้นไป	วัดถ้ำทอง (ทางผ่านออกสู่ถนนใหญ่)				

หมายเหตุ : โปรแกรมอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

ตอนที่ 4 ความคุ้มค่าของโปรแกรมการท่องเที่ยวในอำเภอดง จังหวัดนครศรีธรรมราช (ต่อ)					
คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียง 1 ข้อ					
โปรแกรมการท่องเที่ยว	ระดับความคุ้มค่า				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
ท่านคิดว่าโปรแกรมการท่องเที่ยวนี้มีความคุ้มค่าระดับใด					
โปรแกรมที่ 2 (One day trip) เชียงเขตรและธรรมชาติ					
ราคา 2,699 บาท					
7.15 - 8.00	เริ่มต้นวัดธาตุน้อย				
8.00 - 8.45	รับประทานอาหารเช้า ร้านหมี่เกี่ยวจันดี หรือ ร้านอาหารบ้านทิพย์				
8.45 - 10.00	ศูนย์การเรียนรู้วิสาหกิจชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง				
10.00 - 11.00 น.	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม้เรียง (โดยคุณประยงค์ รณรงค์)				
11.00 - 12.00 น.	บ้านดินร่วมสวนครูภูมิปัญญาไทย				
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารที่ร้านคิมา คาเฟ่				
13.00 - 13.45 น.	สวน 2 ครู				
13.45 - 14.30 น.	สวนแม่สร้าง				
14.30 - 15.15 น.	เขาช่องกบ				
15.15 - 16.30	ผ้ามัดย้อมบ้านนาสัญญา				
16.30 - 17.15	บ่อน้ำร้อน				
17.15 - 18.00	วิสาหกิจภูมิปัญญาหมอพั้นบ้าน(หมอจูน นวดผ่อนคลาย)				
18.00 เป็นต้นไป	เข้าที่พัก				

หมายเหตุ : โปรแกรมอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่ได้กรุณาเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

แผ่นพับ

ประวัติผู้วิจัย

1. นามสกุล (ภาษาไทย) : นางสาวสุวิสา ไชยสุวรรณ
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) : Miss Suwisa Chaisuwan
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน : 1801300086875
3. ตำแหน่งปัจจุบัน : อาจารย์
4. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
คณะเทคโนโลยีการจัดการ
อำเภอทุ่งสง จังหวัด นครศรีธรรมราช 80110
โทรศัพท์ (075)773-131-2 ต่อ128
โทรสาร (075)773-133
E-mail : suwisa.c@rmutsv.ac.th

5. ประวัติการศึกษา

ปีพ.ศ.	วุฒิการศึกษา	สาขาวิชา	สถาบัน	ประเทศ
2552	บช.บ.	การบัญชี	ม.เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	ไทย
2558	บช.ม.	การบัญชี	ม.สงขลานครินทร์	ไทย

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ : -
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย

7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย : -

7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย : แนวทางการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช งบประมาณเงินกองทุนส่งเสริม
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

7.3 งานวิจัยที่เผยแพร่ : 1. Cost and Return on Investment of Season Cropping and Off-season Cropping of Mangosteen , the Economic Fruit Crop in Nakhon Si Thammarat (2017) International Journal of Agricultural Technology 2017 Vol. 13(7.3): 2445-2449 Available online <http://www.ijat-aatsea.com> ISSN 1686-9141

2. ความรู้ความเข้าใจของผู้มีหน้าที่เสียภาษีป้ายในเขตเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ประชุมวิชาการระดับชาติ “เทคโนโลยีภาคใต้วิจัย” ครั้งที่ 10 ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้

3. ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 11 ปีการศึกษา 2563 หัวข้อ “Community-led Social Innovation in the Era of Global Changes amidst Covid-19 Crisis : นวัตกรรมทางสังคมของชุมชนในยุคของการเปลี่ยนแปลงโลกท่ามกลางวิกฤตโควิด-19” ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้

7.4 ผู้ร่วมโครงการวิจัย :

1. ผลตอบแทนทางด้านการเงินและการตลาดของการลงทุนผลิตไม้ผลเศรษฐกิจ ในฤดูกาลและนอกฤดูกาล ในจังหวัดนครศรีธรรมราช เงินงบประมาณแผ่นดิน : ทุนงบประมาณแผ่นดินประจำปี 2559
2. การใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการต้นทุนและการใช้ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจสมุนไพรในเขตภาคใต้ เงินงบประมาณแผ่นดิน : ทุนงบประมาณแผ่นดินประจำปี 2561
3. การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP. กลุ่มเครื่องแกงปักษ์ใต้ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเพิ่มมูลค่า บนฐานศักยภาพและทรัพยากรพื้นถิ่น” ภายใต้แผนงานริเริ่มสำคัญ (Flagship). “มหาวิทยาลัยพัฒนาพื้นที่” กรอบวิจัย Local enterprise สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
4. การจัดการต้นทุนเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันสำหรับธุรกิจท่องเที่ยว อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช งบประมาณเงินกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

